ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos

regio Noorderkempen

Gewenste ruimtelijke structuur

maart 2008

Vlaamse overheid

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
1 Inleiding 3
1.1 Planningsopdracht 3
1.2 Relatie met andere plannen 3
1.3 Stand van zaken gevoerd proces 4
1.4 Statuut van de nota 4
2 Situering, rol en positie 5
2.1 Geografische situering 5
2.2 Situering binnen het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen 5
2.3 Kwantitatieve randvoorwaarde 6
3 Beleidsdoelstellingen 8
4 Gewenste ruimtelijke structuur 12
4.1 Deelruimte 1. Bos- en heidegebied Kalmthoutse Heide – Schietvelden 12
4.2 Deelruimte 2. Open Kempen 17
4.3 Deelruimte 3. Turnhouts vennengebied en omgeving 30
4.4 Deelruimte 4. Ravels – Arendonk 37
Kaarten 44

1 Inleiding

1.1 Planningsopdracht

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) stelt dat het Vlaams gewest de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur als volgt afbakent in gewestplannen of gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen:

- 75.000 tot 100.000 ha grote eenheden natuur (in overdruk) en 25.000 tot 50.000 ha grote eenheden natuur in ontwikkeling (in overdruk) tot een totaal van 125.000 ha. Daarvoor is een toename van 38.000 ha natuur- en reservaatgebied (t.o.v. 1-1-1994) tot een totaal van 150.000 ha natuur- en reservaatgebied nodig.
- 750.000 ha agrarisch gebied, ruimtelijk bestemd voor de beroepslandbouw.
- 10.000 ha bijkomend bosgebied of bosuitbreidingsgebied, tot een totaal van 53.000 ha bosgebied.
- 150.000 ha natuurverwevingsgebied (in overdruk).

Het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 21 oktober 1997 stelt dat de Vlaamse regering 5 jaar na inwerkingtreding van het decreet 125.000 ha als Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) afbakent, bestaande uit grote eenheden natuur en grote eenheden natuur in ontwikkeling.

De Vlaamse regering besliste op 7 december 2001 de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur uit te voeren in twee fasen.

In een eerste fase werd gewerkt op twee sporen:

1. Binnen het eerste spoor werden grote eenheden natuur en grote eenheden natuur in ontwikkeling afgebakend volgens de procedure voorzien in het decreet natuurbehoud. Het gaat om gebieden binnen de gewenste natuur- en bosstructuur, die niet gevraagd worden in de gewenste agrarische structuur (zogenaamde “consensusgebieden” op basis van ambtelijke werkkaarten). Deze gebieden liggen binnen een ‘groene’ of een daarmee vergelijkbare bestemming op de gewestplannen. Op 18 juli 2003 keurde de Vlaamse regering binnen dit spoor een afbakening goed van circa 85.000 ha Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN).
2. Het tweede spoor volgt de procedure van het decreet ruimtelijke ordening. Binnen dit tweede spoor worden gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen opgemaakt voor bestemmingswijzigingen van agrarisch gebied naar natuurgebied of omgekeerd, binnen de consensusgebieden. Een eerste reeks van zeventien gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen werd op 20 februari 2004 definitief goedgekeurd door de Vlaamse regering, een tweede reeks van acht gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen op 4 februari 2005.

Op 17 oktober 2003 besliste de Vlaamse regering geen nieuwe procedures voor ruimtelijke uitvoeringsplannen meer op te starten volgens de werkwijze van de eerste fase, maar te starten met de tweede fase van het planningsproces. Hierbij wordt een gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke visie op de natuurlijke én agrarische structuur uitgewerkt in overleg met gemeenten en provincies.

De tweede fase van het afbakeningsproces voor de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur houdt het volgende in:

- Vormen van een ruimtelijke visie op de structuurbepalende elementen van het buitengebied van Vlaams niveau voor een regio. Voor iedere buitengebiedregio maakt een administratieoverschrijdend projectteam een ruimtelijke visie op.
- Overleggen met gemeenten, provincies en belangenorganisaties om voor de ruimtelijke visie een maatschappelijk draagvlak te creëren. De lokale besturen en belangenorganisaties formuleren vanuit de eigen terreinkennis, ruimtelijke inzichten en beleidsdocumenten voorstellen tot bijsturing of verfijning van de visie.
- Selecteren van actiegebieden waar deze ruimtelijke visie wordt uitgevoerd. In gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen worden daartoe enerzijds grote eenheden natuur, grote eenheden natuur in ontwikkeling, natuurverwevingsgebieden, bosuitbreidingsgebieden en gebieden van de agrarische structuur afgebakend. Anderzijds worden voor (delen van) grote aaneengesloten landbouwgebieden de bestaande gewestplannen herbevestigd volgens de methodiek die de Vlaamse Regering hiervoor vastlegde op 3 juni 2005.

1.2 Relatie met andere plannen

Het afbakenen van de gebieden van de agrarische en natuurlijke structuur is volgens het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen een specifieke taak voor het Vlaams gewest. Via gemeentelijke of provinciale ruimtelijke structuur- en uitvoeringsplannen kunnen gemeenten en provincies de invulling op het terrein verder aanvullen bv. door het

aanduiden van natuurverbindingsgebieden en ecologische infrastructuren van bovenlokaal belang (provincies), ecologische infrastructuren van lokaal belang (gemeenten) en het differentiëren van de agrarische gebieden (provincies en gemeenten). Daarnaast hebben gemeenten en provincies eigen planningstaken inzake wonen, bedrijventerreinen, recreatie e.d. waarvoor de nodige beleidsruimte moet worden gelaten.

Andere functies en activiteiten kunnen plaatselijk als hoofdfunctie voorkomen in het buitengebied. Het gaat bv. om bepaalde vormen van recreatie en toerisme zoals golf en motorcross, gemeenschaps- en nutsvoorzieningen zoals windmolenparken, waterwinningen of ontginningen. Voor deze functies wordt een apart beleid gevoerd met een eigen planning. Vanuit de ruimtelijke visievorming op landbouw, natuur en bos kunnen randvoorwaarden aangegeven worden voor de ontwikkeling van deze functies. De visievorming biedt zo een ruimtelijk afwegingskader voor deze functies.

Tijdens het overleg met gemeenten, provincies en andere administraties moet een afstemming bereikt worden met deze lopende of geplande planningsprocessen. De bestaande planningsprocessen hebben een eigen einddoel en worden normaal niet stilgelegd gedurende dit proces.

In de ruimtelijke visievorming wordt tevens rekening gehouden met de optie uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen om activiteiten in de stedelijke gebieden te stimuleren en te concentreren.

- Wanneer de afbakening van een stedelijk gebied vooruitloopt op de visievorming voor en afbakening van de gebieden van de agrarische, natuurlijke en bosstructuur wordt bij de ruimtelijke visievorming over het stedelijk gebied een hypothese met betrekking tot landbouw, natuur en bos geformuleerd. Vanuit deze hypothese zal bepaald worden wat de grensstellende elementen vanuit het buitengebied zijn en wat de landbouw-, natuur- en boselementen binnen het stedelijk gebied zijn.
- Wanneer de afbakening van de gebieden van de agrarische en natuurlijke structuur vooruitloopt op de afbakening van een stedelijk gebied zal in de nabijheid van het stedelijk gebied ruimte worden gelaten voor (toekomstige) stedelijke ontwikkelingen. Dergelijke ruimte kan letterlijk worden gecreëerd door enkel de gebieden die een ontegensprekelijke waarde hebben voor landbouw, natuur of bos af te bakenen. Bij de uiteindelijke afbakening van het stedelijk gebied in een ruimtelijk uitvoeringsplan, kan het nog niet afgebakende buitengebiedgedeelte eveneens in een ruimtelijk uitvoeringsplan worden vastgelegd.

1.3 Stand van zaken gevoerd proces

De voorliggende nota is het resultaat van een verkenningsfase waarbinnen een eerste aanzet tot beleidsdoelstellingen en ruimtelijke concepten voor de open ruimte in de regio Noorderkempen werden geformuleerd aan de hand van een bundeling, confrontatie en eerste afweging van standpunten en visie-elementen vanuit:

- de betrokken gemeenten;
- de betrokken provincies;
- rechtstreeks betrokken belangengroepen (landbouw, natuur en bos, water) en actoren (regiowerkingen).
- een aantal rechtstreeks betrokken Vlaamse administraties (bevoegdheden landbouw, natuur, bos, water, erfgoed en ruimtelijke ordening);

Betrokken gemeenten, provincies, belangengroepen en actoren werden hiertoe via een vragenlijst bevraagd. Parallel hieraan werd door de betrokken Vlaamse administraties een voorbereidend onderzoek uitgevoerd naar de visie-elementen vanuit Vlaams niveau op landbouw, natuur en bos.

1.4 Statuut van de nota

Deze verkenningsnota werd als werk- en discussiedocument voorbereid binnen het projectteam dat is samengesteld uit de Vlaamse administraties die een rol spelen in de beleidsdomeinen landbouw, natuur, bos, water en erfgoed.

Het projectteam maakte hiertoe een eerste afweging van de tijdens de verkenningsfase aangebrachte standpunten en visie-elementen vanuit betrokken gemeenten, provincies, belangengroepen en Vlaamse administraties. De door gemeenten, provincies en belanggroepen aangebrachte standpunten en visie-elementen die niet door het projectteam werden weerhouden zijn samen met een korte motivatie als bijlage bij deze nota opgenomen. De door het projectteam weerhouden standpunten en visie-elementen zijn samen met de standpunten en visie-elementen vanuit de betrokken administraties verwerkt tot voorliggende nota.

De verkenningsnota dient als basis voor het verder overlegproces dat moet leiden tot een eindvoorstel van gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma voor de regio Noorderkempen.

2 Situering, rol en positie

2.1 Geografische situering

De buitengebiedregio Noorderkempen is gelegen in het noorden van de provincie Antwerpen. De noordelijke, westelijke en oostelijke begrenzing van de regio worden gevormd door de landsgrens met Nederland. De zuidelijke begrenzing valt samen met de cuesta van de kleien van de Kempen. Deze is herkenbaar in het landschap als een steilrand die in een lichte boogvorm van oost naar west doorheen de provincie loopt. Voor de bepaling van de zuidwestelijke grens werd eveneens rekening gehouden met de gemeentegrenzen. De N 12 Turrnhout-Malle en de noordelijke grens van het regionaal stedelijk gebied Turnhout vormen de zuidoostelijke grens.

De cuesta vormt de waterscheidingskam tussen het Schelde- en het Maasbekken. Op de cuesta ontstaan verschillende beken. De waterlopen die naar het zuiden stromen, maken deel uit van het bekken van de Kleine Nete. De andere stromen naar het noorden o.a. naar de Mark.

KAART 0 . SITUERING NOORDERKEMPEN

De volgende gemeenten liggen geheel of gedeeltelijk in het plangebied: Essen, Kalmthout, Wuustwezel, Brecht, Hoogstraten, Rijkevorsel, Malle, Baarle-Hertog, Merksplas, Beerse, Ravels, Turnhout, Oud-Turnhout, Arendonk.

2.2 Situering binnen het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

Beleidsbeslissingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV), van provinciale en gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen vormen het kader voor de ruimtelijke visie voor de buitengebiedregio Noorderkempen.

De juridische en beleidsmatige planningscontext is weergegeven in de bijlage.

De gewenste ruimtelijke structuur uit het RSV formuleert doelstellingen, selecties en ontwikkelingsperspectieven voor de stedelijke gebieden, het buitengebied, de gebieden voor economische activiteiten en de lijninfrastructuur.

Stedelijke gebieden

Delen van de gemeenten Beerse, Turnhout, Oud-Turnhout en Vosselaar zijn opgenomen in de selectie van het regionaal stedelijk gebied Turnhout. Regionaal stedelijke gebieden nemen omwille van hun verzorgingsniveau, hun stedelijke voorzieningen en hun economische structuur een belangrijke plaats in in de ruimtelijke structuur van Vlaanderen.

In grote aaneengesloten gebieden van het buitengebied kan een stedelijk beleid in enkele geselecteerde kernen noodzakelijk zijn om het buitengebied te vrijwaren van een stedelijke ontwikkeling. Hoogstraten werd om die reden in het RSV geselecteerd als kleinstedelijk gebied op provinciaal niveau. Hoogstraten ligt op grote afstand van Turnhout en Antwerpen en heeft een goed uitgeruste historische stedelijke kern die duidelijk afgebakend kan worden en heeft potenties om een stedelijk aanbodbeleid te voeren.

Bij de afbakening van de stedelijke gebieden op gewestelijk en provinciaal niveau moet aandacht gaan naar de ruimtelijke inpassing van de landbouw. Als uit de visie van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van activiteiten en functies (o.a. landbouw) in het stedelijk gebied blijkt dat de aanwezige landbouwgebieden voor de beroepslandbouw moeten gevrijwaard worden, moeten deze gebieden als onderdeel van de agrarische structuur worden opgenomen.

Binnen het stedelijk gebied zijn er de randstedelijke groengebieden waartoe ook parken behoren, gebieden met een multifunctioneel karakter. Zij komen in aanmerking voor de aanleg van bossen, uitbouw van parkgebieden en stedelijke groenprojecten met socio-educatieve en / of recreatieve functie, natuurbouw en –ontwikkeling. In de randstedelijke groengebieden moet de mogelijkheid bestaan dat het gewest, de provincie of de gemeente ruimte voorziet voor de aanleg van speelbossen en –parken en dit op basis van de visie op het stedelijk gebied.

Buitengebied

De Noorderkempen is het open gebied tussen de Vlaamse Ruit, de Brabantse steden en het Limburgse stedelijk kerngebied. De cuesta van de Noorderkempen vormt de zuidelijke grens en de overgang naar de buitengebiedregio Neteland.

Het grote aaneengesloten landbouwgebied van de Noorderkempen, gekenmerkt door concentratie en specialisatie van de niet-grondgebonden veehouderij (varkens en mestkalveren), is een structuurbepalend landbouwgebied op Vlaams niveau. De omgeving van Rijkevorsel is het belangrijkste concentratiegebied voor de

intensieve varkenshouderij. De mestkalverij concentreert zich rond Turnhout-Poppel. De melkveehouderij komt verspreid voor in het buitengebied. In het RSV wordt gepleit voor het behoud van de bestaande concentraties omwille van beheersing van ruimtelijke en milieueffecten. Concentratie heeft ook voordelen voor infrastructuurvoorzieningen en mestverwerking ter plaatse.

Het glastuinbouwgebied van Hoogstraten wordt in het RSV vermeld als regio met concentratie en specialisatie van tuinbouw onder glas of plastic. Het RSV streeft in functie van sanitaire randvoorwaarden naar een verweving van glastuinbouw met grondgebonden landbouw. Daarnaast streeft het RSV ook naar een optimale bundeling ten behoeve van gemeenschappelijke watervoorziening en afvalwaterzuivering. Mobiliteitsaspecten zijn hierbij een belangrijk aandachtspunt. De uitbouw van nieuwe regio's voor tuinbouw onder glas of plastic blijft mogelijk.

De beekvalleien van de Mark, het Merkske, de Noordermark en hun bijhorende natuurwaarden zijn structuurbepalend op Vlaams niveau. De uitgestrekte heidegebieden (o.a. Kalmthoutse Heide, Klein en Groot Schietveld), de vennen (omgeving Turnhout, Meerle), de moerascomplexen (o.a. De Maatjes, het Moer) en de weidevogelgebieden (o.a. ten noorden van Wuustwezel-Loenhout, ten noorden van Turnhout) maken deel uit van de natuurlijke structuur op Vlaams niveau.

De meeste bossen in de Noorderkempen zijn klein en komen verspreid voor. In het oostelijk deel van de Noorderkempen liggen enkele grotere boscomplexen (Staatbossen Ravels, Hoge Vijverbos). De uitgestrekte bosgebieden die een geheel vormen met de waardevolle natuurgebieden op de droge (stuif)gronden in Kalmthout en Essen worden aangeduid als structuurbepalend op Vlaams niveau.

De structuurbepalende elementen en processen die aan de basis liggen van de natuurlijke structuur moeten worden behouden en versterkt. Belangrijke elementen zijn de natuurlijke beekvalleien, de Kempische kanalen, de aanwezigheid van (laag)veen, de markante reliëfovergang van de cuesta van de Noorderkempen, de voedselarme milieus, de vele vennen en de deels actieve stuifduinen.

Gebieden voor economische activiteiten

Het ruimtelijke beleid opteert om de economische activiteiten te concentreren in de economische knooppunten. Voor de herlokalisatie en uitbreiding van historisch gegroeide bedrijven kan ruimte voorzien worden in gemeenten buiten de economische knooppunten. Volgende economische knooppunten zijn in het RSV geselecteerd:

* Turnhout en Hoogstraten: stedelijke gebieden als economische knooppunten

Alle stedelijke gebieden worden beschouwd als economische knooppunten. In functie van het economisch belang van de stedelijke gebieden, kunnen bijkomende regionale bedrijventerreinen voorzien worden.

* Malle en Arendonk als economische knooppunten buiten stedelijke gebieden en buiten economische netwerken.

Deze gemeenten hebben een grote impact op de werkgelegenheid. Ze worden als specifiek economisch knooppunt geselecteerd omwille van hun rol binnen de economische structuur van Vlaanderen. Ze hebben echter niet dezelfde uitstraling als de stedelijke gebieden.

Lijninfrastructuur

De E19 Nederland-Antwerpen-Brussel werd geselecteerd als hoofdweg en bezit een verbindende functie op internationaal en Vlaams niveau. De N19 en de N140 zijn geselecteerd als primaire weg II en hebben een verzamelende functie op Vlaams niveau naar de E34 (op- en afritten Turnhout West en Centrum). De N144 is eveneens geselecteerd als primaire weg II en heeft een verzamelende functie naar de E19 (aansluiting Hoogstraten). De R13 (ring rond Turnhout) wordt omwille van zijn verbindingsfunctie tussen de N12 en de N119 geselecteerd als primaire weg II.

Het spoorwegtraject van de hoge snelheidslijn Antwerpen-Rotterdam in de nieuwe bedding parallel aan de E19 werd geselecteerd als hoofdspoorweg voor personenvervoer. De internationale verbinding Brussel-Antwerpen-Roosendaal (Amsterdam) werd eveneens geselecteerd als hoofdspoorweg voor personenvervoer. Op dezelfde lijn wordt de internationale verbinding Antwerpen-Rotterdam geselecteerd als hoofdspoorweg voor goederenvervoer. Verder worden er in de Noorderkempen geen spoorlijnen geselecteerd als ruimtelijk structurerend voor Vlaanderen. In de buitengebiedregio ligt slechts één spoorwegstation. Het hoofdstation Turnhout is structuurbepalend voor het regionaal stedelijk gebied Turnhout. Voor een mogelijke toekomstige spoorverbinding wordt het traject Turnhout-Tilburg vrijgehouden van bebouwing.

2.3 Kwantitatieve randvoorwaarde

De ruimtelijke visievorming wordt gebaseerd op de aanwezige actuele en potentiële waarden in een bepaalde regio en is dus in de eerste plaats een kwalitatieve visie.

De Vlaamse administratie heeft werkkaarten van de gewenste natuur- en bosstructuur en van de gewenste agrarische structuur opgemaakt. De kwantitatieve opties uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen werden door deze werkkaarten zeer dicht benaderd. Deze sectorvisies geven de regionale verdeling van de oppervlakte en zullen richtinggevend zijn bij het opmaken van de gebiedsvisies en de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen

die eruit voortvloeien. Een confrontatie van deze werkkaarten levert een indicatieve oppervlaktevork voor de buitengebiedregio Noorderkempen. De breedte van de vork wordt bepaald door de overlapping tussen de twee sectorale kaarten. De globale taakstelling voor bosuitbreiding gaat uit van een verdeling van 10.000 ha bosuitbreidingsgebieden over Vlaanderen door het Agentschap voor Natuur en Bos.

	minimum	maximum	richtcijfer
grote eenheden natuur (in ontwikkeling)	5.196 ha	6.860 ha	
agrarische gebieden	40.163 ha	41.827 ha	
waarvan maximaal te differentiëren als agrarisch gebied met overdruk natuurverweving			4.300 ha
overige bestemmingen (overig groen, bos, recreatie) te differentiëren met overdruk natuurverweving			6.427 ha
bosuitbreiding			400 ha

3 Beleidsdoelstellingen

Uitgaande van de algemene doelstellingen en ontwikkelingsperspectieven uit het RSV worden volgende ruimtelijke beleidsdoelstellingen voor de open ruimte in de buitengebiedregio Noorderkempen geformuleerd.

1. Vrijwaren van samenhangende landbouwgebieden voor de beroepslandbouw

De buitengebiedregio Noorderkempen wordt gekenmerkt door grote aaneengesloten landbouwgebieden. De regio behoort tot de belangrijkste gebieden van de agrarische structuur in Vlaanderen. De grondgebonden melkveehouderij is de drager van de open ruimte. In (een groot deel van) de Noorderkempen heeft de landbouw een hoogdynamisch karakter. Belangrijke concentraties van grondloze landbouw (mestkalveren, varkens, kippen, glastuinbouw) komen voor binnen de samenhangende landbouwgebieden en zijn structuurbepalend op Vlaams niveau. De mestkalverij concentreert zich rond Turnhout-Poppel. De intensieve varkenshouderij concentreert zich vooral in het centrale deel van de Noorderkempen. De pluimveesector komt zeer verspreid voor. De regio rond Hoogstraten en Merksplas wordt gekenmerkt door glastuinbouw.

De beroepslandbouw heeft nood aan zekerheid over de gebieden waar ook in de toekomst nog aan landbouw gedaan kan worden. De landbouwfunctie vereist een minimale ruimtelijke samenhang en een minimale oppervlakte om exploiteerbaar te zijn. Het verlies aan kwantiteit en samenhang van de open ruimte bedreigt in belangrijke mate de landbouwfunctie. Het goed gestructureerde agrarisch gebied wordt om die reden maximaal gereserveerd voor landbouwactiviteiten. Enkel door voldoende ruimte voor landbouw te behouden, kan een economisch, sociaal en ecologisch duurzame landbouwbedrijfsvoering mogelijk zijn.

In het agrarisch gebied is het ruimtelijk beleid er op gericht nieuwe niet-agrarische functies die het functioneren van de landbouw op termijn zouden kunnen belemmeren, te weren. Recreatieve vormen van landbouw kunnen in structureel aangetaste agrarische gebieden, onmiddellijk aansluitend bij de woonkernen, waar ook ruimte blijft voor beroepslandbouw en groenstructuren. Deze hobbylandbouwzones behoren niet tot de agrarische structuur die gevrijwaard wordt voor de beroepslandbouw en kunnen een betekenis hebben als lokaal open-ruimtegebied.

Een differentiatie in functie van de bebouwingsmogelijkheden laat toe om de ruimtelijke spreiding van gebouwen te beheersen. Het aanduiden van bouwvrije gebieden kan bijdragen tot het behoud van het aaneengesloten karakter van cultuurgronden voor grondgebonden landbouw. Bij de afbakening van bouwvrije zones wordt rekening gehouden met uitbreiding van bestaande exploitaties.

De omgeving van Hoogstraten is geselecteerd als concentratiegebied voor glastuinbouw. Een versnipperde en verspreide ontwikkeling van glastuinbouw kan de toekomstmogelijkheden voor grondgebonden landbouw hypothekeren. Om dit te voorkomen wordt gestreefd naar een ruimtelijke concentratie in het bijzonder voor de nieuwe grootschalige serrecomplexen. Hiertoe kunnen binnen de agrarische structuur agrarische bedrijvenzones voor glastuinbouw ingericht worden. Zo kan ook de vestigingslocatie afgestemd worden op het mobiliteitsprofiel van de inrichtingen en kunnen gemeenschappelijke voorzieningen georganiseerd worden. Het ruimtelijk beleid ondersteunt tevens een gemengde ontwikkeling van minder grootschalige glastuinbouw en grondgebonden teelten waar dit aansluit bij de aard van de bedrijfsvoering.

Voor de regio's met concentratie en specialisatie van grondloze veehouderij (vb. rond Rijkevorsel en Turnhout-Poppel) wordt gepleit voor het behoud van de bestaande concentraties omwille van beheersing van ruimtelijke en milieueffecten en omwille van de voordelen van concentratie inzake infrastructuurvoorzieningen en mestverwerking ter plaatse.

Binnen de gebieden van de agrarische structuur moet de nodige ruimte gelaten worden voor structurele bedrijfsveranderingen. Een differentiatie van het agrarisch gebied in functie van teelten is daarom niet nodig. Een economische diversificatie en verbreding moeten ondersteund worden door een aangepast en gebiedsgericht ruimtelijk beleid.

In de Noorderkempen moet bijzondere aandacht gaan naar maatregelen om het landbouwgebruik beter af te stemmen op de kenmerken van het fysisch systeem door ruimte te voorzien voor natuurlijke waterberging en door aandacht voor infiltratie-kwel-relaties.

2. Behoud en versterking van de bestaande natuurcomplexen en inschakeling ervan binnen een netwerk

In de Noorderkempen ligt de prioriteit bij het versterken en verbinden van natuurwaarden in de valleien, grote aaneengesloten bos- en heidegebieden, de voor weidevogels belangrijke moerascomplexen in combinatie met waardevolle graslandcomplexen, de voedselarme complexen van vennen en de open waters van de verlaten kleiontginningsgebieden langs het kanaal Dessel-Schoten.

Om de natuurlijke structuur goed te laten functioneren en de aanwezige biodiversiteit te garanderen, moeten voldoende omvangrijke en samenhangende gebieden gerealiseerd worden, met elkaar verbonden worden en voldoende gebufferd worden tegen externe invloeden. De structuurbepalende elementen en processen die aan

de basis liggen van de natuurlijke structuur moeten worden behouden en versterkt. Ecologisch verantwoorde bosuitbreiding, kleinere natuurwaarden verweven in het agrarisch cultuurlandschap en bouwvrije gebieden kunnen daarbij een rol spelen.

Binnen deze samenhangende gebieden wordt het behoud, het herstel en de ontwikkeling van natuur gestimuleerd, rekening houdend met de specifieke biologische waarde en de bestaande gebruiksvormen. Instandhoudingsdoelstellingen voor Europese speciale beschermingszones worden vanuit ruimtelijk beleid ondersteund door passende bestemmingen vast te leggen.

De uitgestrekte bos- en heidegebieden gekoppeld aan arme zandgronden en met een afwisseling van open zanden, bos, heide en vennen van de Noorderkempen moeten als grote, aaneengesloten natuurgebieden van Vlaanderen behouden en waar mogelijk versterkt worden, rekening houdend met de potenties van het fysisch systeem.

Houtwallen, dijken, kanalen, geomorgologische structuren (steilrand cuesta, aanwezigheid van klei op geringe diepte), … zijn opvallende landschapselementen en elementen van het fysisch systeem die de natuurlijke structuur versterken. Samen met waardevolle geïsoleerde loofbosjes, verspreid voorkomende halfnatuurlijke graslanden, het netwerk van beken en andere ecologische infrastructuur zijn ze van belang als habitat en verbinden ze de grote natuurcomplexen. Behoud van deze elementen en hun verbindingsfunctie moet gegarandeerd blijven. Recreatief medegebruik van een aantal van deze verbindende structuren als trage wegen voor functioneel verkeer of in het kader van toeristisch-recreatieve netwerken moet mogelijk zijn.

De beekvalleien van Mark en Merkske worden gekenmerkt door de aanwezigheid van kwelgebonden ecotopen (alluviale broekbossen, moerassen, hooilanden e.a.). Voor de valleien wordt mede in functie van een ecologische opwaardering gestreefd naar herstel van de natuurlijke waterhuishouding, een vrije rivierwerking en herstel van de relatie tussen waterloop en vallei. Het ruimtelijk beleid is er op gericht meer samenhangende eenheden af te bakenen zodat een beter afgestemd (natuur)beheer mogelijk is. De rivier- en beekvalleien worden ecologisch opgewaardeerd over hun totaliteit.

3. Behoud en versterking van bestaande bos- en parkstructuur

De buitengebiedregio Noorderkempen is een eerder bosarme regio. Op uitzondering van de grote boscomplexen (relicten van oude heidegebieden) in het oostelijk deel van de regio hebben de meeste bossen in de Noorderkempen een beperkte omvang en komen ze verspreid voor. De bestaande bos- en groenstructuur wordt maximaal behouden en waar mogelijk versterkt en uitgebreid. De nadruk ligt op de realisatie van volwaardige, hoogkwalitatieve boskernen met een belangrijk accent op de natuurfunctie. Er wordt gestreefd naar grote, samenhangende boscomplexen en het versterken van onderlinge verbindingen.

Het versterken van de multifunctionaliteit van bos, het tegengaan van versnippering en verlies van biodiversiteit en het verkrijgen van een hogere bebossingindex in bosarme streken zijn belangrijke beleidsdoelstellingen.

Bosuitbreidingen moeten bijdragen tot een verhoging van de ruimtelijke, landschappelijke en ecologische kwaliteit van een gebied, zonder de bestaande functies en activiteiten van het gebied in het gedrang te brengen én rekening houdend met de cultuurhistorische context en de kenmerken van het fysisch systeem.

Cultuurhistorisch en ecologisch waardevolle bossen en kasteel- en abdijparken (o.a. Sterbos, De Hees, Trappistenabdij Westmalle) worden zoveel mogelijk behouden en gebufferd. De socio-economische, ruimtelijke en ecologische functie van bossen moet behouden en ontwikkeld worden. Ecologisch en landschappelijk verantwoorde bosuitbreiding moet bijdragen tot ontsnippering en buffering van de bestaande bossen en de versterking van de habitatfunctie van bossen of een antwoord bieden op een maatschappelijke vraag naar bossen met een sociaal-recreatieve functie.

De waardevolle kasteel- en abdijparken zijn belangrijk als publieke groene en open ruimte en vormen noodzakelijke schakels in een landschapsecologisch netwerk. Ze moeten behouden blijven als volwaardige entiteiten zodat hun landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische waarden bewaard blijven.

Bij de stedelijke gebieden wordt de mogelijkheid én de wenselijkheid onderzocht om stadsbossen en/of speelbossen te realiseren (vb. stadsbos Turnhout). De bossen zouden moeten aansluiten bij bewoonde kernen en moeten voldoende groot zijn om hun multifunctionele opdracht te kunnen dragen.

4. Behoud en versterken van watersystemen en valleistructuren

De sterk vertakte netwerken van de rivier- en beekvalleien van de Mark en het Merkske zijn belangrijke dragers van de landschappelijke en ecologische structuur. Door hun bijzondere natuurwaarden (kwelafhankelijke bos- en graslandvegetaties) zijn (delen van) de beekvalleien van de Mark, de Noordermark en het Merkske ecologisch waardevolle valleisystemen. De beekvalleien zijn voorbeelden van een Noordkempens beekvalleilandschap dat landschapsecologisch intact is (brede, ondiep ingesneden waterlopen met een klein verval, een lage stroomsnelheid en vrije meandering).

Het ruimtelijk beleid creëert de ruimtelijke voorwaarden die het integraal waterbeleid ondersteunen, de relaties tussen de waterloop en de omgevende valleien versterken en het voortbestaan van de voorkomende ecotopen garanderen. Er wordt ruimte voorzien voor het behoud en herstel van de structuurkenmerken en het waterbergend vermogen van waterlopen en valleien, het vertragen van waterafvoer en een ruimtelijke buffering van waterlopen. Dit al dan niet in een grensoverschrijdende aanpak. Maatregelen ter realisatie van deze doelstellingen worden gebiedsgericht ontwikkeld. Het landbouwgebruik in rivier- en beekvalleien moet de natuurlijke dynamiek van het watersysteem respecteren.

Nieuwe bebouwing en intensieve activiteiten in overstromingsgevoelige gebieden en risicogebieden moeten geweerd worden. Op die manier kunnen overstromingen maximaal gespreid worden over alle van nature overstroombare delen van de vallei, kan de overstromingsdynamiek een ecologische meerwaarde betekenen in natuurgebieden en blijft de waterschade in landbouwgebieden beperkt.

Het ruimtelijk beleid draagt bij tot het herstel van het continuüm van rivier- en beekvalleien door nieuwe barrièrevorming uit te sluiten en waar mogelijk ruimtelijke randvoorwaarden te creëren voor het opheffen van bestaande barrières (vb. barrière door HSL en autosnelweg E 19).

Om beschermingsgebieden voor grond- en oppervlaktewater en bodembeschermingsgebieden te realiseren en om de doelstellingen verbonden aan de Kaderrichtlijn Water te behalen, wordt een ondersteunend ruimtelijk beleid gevoerd. Behoud en herstel van de hydrologische relaties in valleien wordt nagestreefd. Specifieke aandacht gaat uit naar het behoud en herstel van het infiltrerend en waterbergend vermogen van de hoger gelegen zandgronden en interfluvia.

5. Behoud van gave cultuurlandschappen en structurerende landschapselementen

Het westelijke en oostelijke deel van de Noorderkempen bestaan grotendeels uit relatief gave cultuurhistorische en landschapsecologisch waardevolle gebieden. Deze gebieden zijn in hoofdzaak gekoppeld aan historische bos- en heidecomplexen (Kalmthoutse Heide, militaire domeinen) al dan niet met stuifduinen en aan omvangrijke bosgebieden (Staatsbossen Ravels). Verspreid in het centrale deel van de Noorderkempen liggen gave cultuurhistorische landschappen die verbonden zijn met het bouwkundig erfgoed (kastelen, kerken, abdijen en hoeven), parken en relatief recente ontginningen (Kolonies Wortel en Merksplas, ontginningsblok ten noorden van Turnhout). Een aantal reliëfelementen (vb. stuifduinen, cuesta van de kleien van de Kempen) en markante terreinovergangen zijn landschappelijk structuurbepalend. Ook het kanaal Dessel-Schoten is een belangrijke natuurlijke, landschappelijke, economische en toeristisch-recreatieve drager.

Behoud van de herkenbaarheid van deze structurerende reliëfelementen, bakens en waardevolle landschap- en erfgoedelementen, evenals de architecturale kenmerken van het bouwkundig erfgoed en historische nederzettingen staat voorop. Op die manier kan het ruimtelijk beleid bijdragen tot het behoud van de eigenheid en identiteit van de streek en kunnen ecologische of toeristisch-recreatieve kwaliteiten versterkt worden. Nieuwe ontwikkelingen of functiewijzigingen moeten de regionale identiteit van een gebied kunnen versterken en landschappelijk ingepast worden. Recreatief medegebruik van een aantal lijnvormige landschapselementen als trage wegen voor functioneel verkeer of in het kader van toeristisch-recreatieve netwerken moet mogelijk zijn.

Behoud van het industrieel-archeologisch (o.a. kanaal Dessel-Schoten met steenbakkerijen, sluizen en bruggen, watermolen Hoogstraten) en cultuurhistorisch patrimonium (o.a. kasteel van Wuustwezel, kasteel van Hoogstraten) gebonden aan waterlopen en valleien is een uitgangspunt. Een verantwoord hergebruik op maat van de waterloop en/of het valleigebied moet mogelijk zijn en mag het natuurlijk functioneren van de waterlopen niet in de weg staan.

Grootschalige ontwikkelingen (bv. ontginningen) mogen de structuur en de functie van de structuurbepalende component niet aantasten. Er wordt getracht om het archeologisch erfgoed in situ te bewaren. Bij belangrijke ingrepen moet het bodemarchief omgezet worden in een opgravingarchief, waardoor de site gedocumenteerd en bewaard blijft.

Sommige landbouwgebieden van de Noorderkempen zijn landschappelijk waardevol. Zowel inzake erfbeplanting als architectuur van loodsen kan geïnvesteerd worden in begeleiding en stimuli om de integratie van bestaande en nieuwe agrarische bebouwing in het cultuurhistorisch waardevol landschap te realiseren. Om de identiteit van het landelijk gebied te versterken moet nieuwe bebouwing ingeschoven en verankerd worden in het typische cultuurlandschap. Op die manier wordt gewerkt aan een erfgoed voor de toekomst. Inzet van inrichtingsinstrumenten kan hierbij noodzakelijk zijn. Daarbij wordt gezocht naar win-win-situaties die enerzijds een meer samenhangende exploitatiestructuur voor de landbouw opleveren en anderzijds de ruimtelijke, landschapsecologische en toeristisch-recreatieve kwaliteiten van de regio verhogen.

Rond de stedelijke centra en in de historische boscomplexen bevinden zich cultuurhistorisch waardevolle parken. Deze parken zijn belangrijk als publieke groene en open ruimte en vormen noodzakelijke schakels in een landschapsecologisch netwerk. Ze moeten behouden blijven als volwaardige entiteiten zodat hun landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische waarden bewaard blijven.

6. Toeristisch-recreatieve ontsluiting van de open ruimte

De Noorderkempen is een toeristisch rustiger gebied vooral gericht op zacht recreatief medegebruik (fietsen, wandelen, …). De toeristisch-recreatieve waarde van het buitengebied ligt vooral in de grote grensoverschrijdende bos- en groengebieden en de toeristisch-recreatieve samenwerking met Nederland (Taxandria). In verstedelijkte gebieden en gebieden onder verstedelijkingsdruk zijn de nog resterende open ruimten veelal van belang als open ruimte buffer en recreatief uitloopgebied.

De Noorderkempen herbergen tal van cultuurhistorisch waardevolle erfgoedelementen. Het gaat o.a. om kastelen en parken, kloosters en abdijen en het industrieel-archeologisch erfgoed (oude steenbakkerijen, sluizencomplexen en ophaalbruggen op het kanaal Dessel-Schoten). Van recentere datum zijn de kolonies.

Dit cultureel erfgoed vormt een aanknopingspunt voor toeristisch-recreatieve ontwikkelingen. Door de cultuurhistorische gebouwen en sites te ontsluiten, kan bijgedragen worden aan het behoud én aan een hedendaagse ontwikkeling van het cultureel erfgoed die de identiteit van de regio kan versterken.

Het ruimtelijk beleid draagt bij tot de ontwikkeling van toeristisch-recreatieve netwerken door ruimte te creëren voor laagdynamische toeristisch-recreatieve voorzieningen en herbestemmingen van bouwkundig erfgoed op maat van het landelijk gebied. De inrichting van het agrarisch gebied kan bijdragen tot het ontsluiten van de erfgoedbakens en kansen bieden voor verbreding of heroriëntering van de landbouwactiviteiten naar toerisme en recreatie. Hoogdynamische toeristisch-recreatieve activiteiten worden maximaal ingepast in of aansluitend bij de kernen, de stedelijke gebieden en de toeristischrecreatieve knooppunten en zijn niet gewenst in de open ruimte.

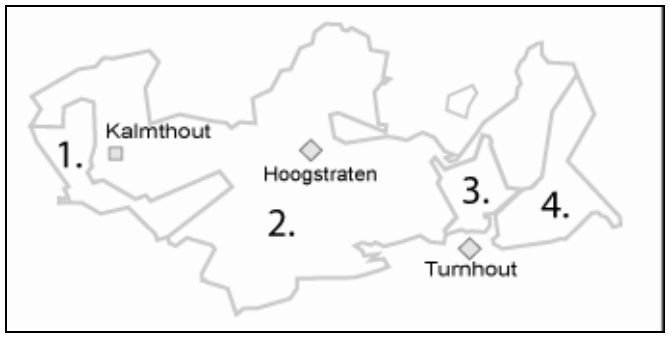
Een gedifferentieerd recreatief medegebruik van waardevolle natuur- en/of landschapscomplexen moet in overeenstemming zijn met de ruimtelijke draagkracht van deze gebieden. Bij de verdere ontwikkeling van de recreatieve functies is het van belang de natuurlijke waarden parallel mee te ontwikkelen en de meest kwetsbare gebieden te vrijwaren van te intensieve recreatieve ontwikkelingen.

4 Gewenste ruimtelijke structuur

De synthese van de bestaande ruimtelijke structuur van het buitengebied laat toe deelruimten voor de buitengebiedregio Noorderkempen te definiëren. Een deelruimte is een gebied waarbinnen een samenhangend ruimtelijk beleid voorgesteld wordt.

De visie op de gewenste ruimtelijke structuur van de open ruimte in de buitengebiedregio Noorderkempen wordt aangegeven door ruimtelijke concepten te formuleren voor volgende 4 deelruimten.

1. Bos- en heidegebied Kalmthoutse Heide – Schietvelden
2. Open Kempen
3. Turnhouts vennengebied en omgeving
4. Ravels – Arendonk

4.1 Deelruimte 1. Bos- en heidegebied Kalmthoutse Heide – Schietvelden

Situering

De deelruimte 'Bos- en heidegebied Kalmthoutse Heide – Schietvelden' is de meest westelijk gelegen deelruimte van de buitengebiedregio Noorderkempen. Delen van de gemeenten Kalmthout, Essen, Wuustwezel en Brecht behoren hiertoe. Het omvat de uitgestrekte, heel waardevolle bos- en heidegebieden op nog gedeeltelijk actief stuifzand.

De westelijke grens van deze deelruimte ligt op de grens met Nederland, de zuidgrens op de gemeentegrenzen van Kapellen en Brasschaat en op de grens van het militaire gebied 'Groot Schietveld'. Noordelijk ligt de grens ruwweg op de overgang van de natuurcomplexen naar het open agrarisch gebied.

Visie

Waardevolle grote natuurcomplexen met bos, heide en vennen vormen de basis van deze deelruimte. De heide- en bosgebieden worden behouden en versterkt tot ecologisch zeer waardevolle natuurcomplexen. De kwetsbare kernen van de zeer waardevolle heide- en bosgebieden kunnen ruimtelijk gebufferd worden.

Gewenste ruimtelijke structuur

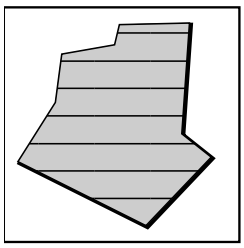
De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Bos- en heidegebied Kalmthoutse Heide – Schietvelden wordt weergegeven door middel van een structuurschets.

KAART 1 . GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE 1. BOS- EN HEIDEGEBIED KALMTHOUTSE HEIDE – SCHIETVELDEN.

Ruimtelijke concepten

De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Bos- en heidegebied Kalmthoutse Heide – Schietvelden is opgebouwd uit een aantal ruimtelijke concepten. Deze ruimtelijke concepten vormen de legende eenheden bij de bijbehorende structuurschets. De nummering van gebieden per ruimtelijk concept verwijst naar de nummers op de structuurschets.

1. Behoud en versterking van zeer waardevolle natuurcomplexen

- Deze ecologisch zeer waardevolle en voor de natuurlijke structuur bepalende grootschalige complexen van heide, vennen, open stuifzanden en bossen moeten in samenhang met de cultuurhistorische en landschappelijke context behouden en versterkt worden.
- Voor deze natuurcomplexen wordt gestreefd naar het herstel van de natuurlijke waterhuishouding, de ontwikkeling van waardevolle gradiënten, spontane zandverstuivingsprocessen en graduele overgangen tussen verschillende vegetatietypen (bos, heide, schrale graslanden, vennen, …).
- De Kalmthoutse Heide herbergt ecologische waarden van internationaal belang en maakt deel uit van het Vlaams Ecologisch Netwerk. De landschapsecologische samenhang van de Kalmthoutse Heide met het Nederlandse heide- en boscomplex De Zoom (grenspark De Zoom – Kalmthoutse Heide) wordt via de grensoverschrijdende samenwerking versterkt.
- De Schietvelden behouden hun militaire hoofdfunctie maar deze wordt zo goed mogelijk afgestemd op de aanwezige natuurwaarden. Dit in functie van duurzame instandhouding en herstel van de soorten en habitats waarvoor deze domeinen werden aangemeld als speciale beschermingszones van Europees belang. Het is tevens wenselijk de waterbergingsfunctie van de vallei van de Grote Beek – Weerijs (traject door Groot Schietveld) te optimaliseren.
- De infiltratie-kwelrelaties worden geoptimaliseerd in functie van de werking van deze gebieden als belangrijk infiltratie- en voedingsgebied voor de valleisystemen van de Kleine Beek en de Kleine Aa – Wildertse Beek.
- De meest kwetsbare kernen van de zeer waardevolle heide- en bosgebieden worden ruimtelijk gebufferd binnen voldoende grote samenhangende complexen. De natuurcomplexen worden recreatief gezoneerd, gericht op het vrijwaren van de kwetsbare natuurkernen en het ontsluiten van deze gebieden voor zacht recreatief medegebruik.
- Boterpot sluit ruimtelijk aan bij het complex van de Kalmthoutse Heide en heeft belangrijke natuurpotenties, maar is eveneens geselecteerd als gebied waarvoor de provincie vertrekt van het behoud van de cluster van weekendverblijven. Beide elementen worden best in samenhang ontwikkeld.

Gebieden:

1.1. Kalmthoutse Heide
1.2. Klein Schietveld
1.3. Groot Schietveld

2. Natuurcomplex met landbouwgebruik

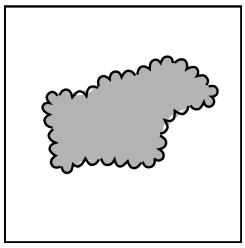

- Deze gebieden met actueel landbouwgebruik maken deel uit van het natuurcomplex dat Europees beschermd is, maar vormen er ruimtelijk niet de kern van. Landbouwgebruik wordt onderworpen aan voorwaarden zodat geen negatieve effecten op Europees beschermde habitats en soorten ontstaan.
- Het landbouwgebruik in Heuvel, tot aan de Kastanjedreef, kan behouden blijven onder voorwaarden. Het landbouwgebruik blijft gericht op graslanden. Negatieve invloeden van de landbouwbedrijfsvoering op de Kalmthoutse Heide worden binnen het gebied in landbouwgebruik gebufferd. Bij stopzetting van de landbouwactiviteit door het huidige bedrijf, wordt het behoud van het landbouwgebruik geëvalueerd in relatie tot de potenties van het gebied voor natuurontwikkeling.

Gebieden:

2.1. weilandencomplex van Heuvel

3. Behoud en versterking van bestaande boscomplexen

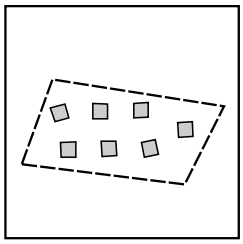

- Centraal en in het noorden van deze deelruimte liggen enkele boscomplexen die in samenhang met hun cultuurhistorische en landschappelijke context behouden en waar mogelijk versterkt worden.
- Deze bossen worden gedifferentieerd als natuurverwevingsgebieden. Gebiedsgericht en in afweging met andere bosfuncties kunnen op bepaalde functies (natuur, landschap, cultuurhistorie, bosbouw, recreatie, …) accenten worden gelegd.
- Er wordt gestreefd naar een kwalitatieve versterking van de bosstructuur, gericht op een meer gevarieerde bosstructuur. Ecologisch waardevolle elementen (heide- en venrelicten, loofhoutpercelen in de hoofdzakelijk monotone naaldhout-aanplanten, microreliëf en voedselarme bodems) worden behouden en versterkt.
- Bosuitbreidingsdoelstellingen worden gerealiseerd door de bestaande of historische complexen en patronen te versterken of te herstellen rekening houdend met de landschapsecologische en cultuurhistorische context. Het gebied ten zuiden van Bosduin is een aandachtsgebied voor het realiseren van een bosverbinding met de boscomplexen van de Antwerpse gordel.
- Bosduin maakt landschappelijk deel uit van de bosgordel die Gooreind, de Pastoorsbossen en Sterbos verbindt (zie kaart 2a).

Gebieden:

3.1. Wildertse Duintjes
3.2. Bosduin

4. Behoud en versterking van (complexen van) ecologische en landschappelijke waarden verweven met (grondgebonden) landbouw

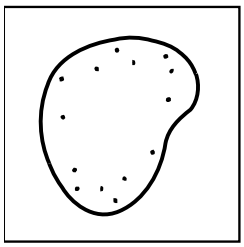

- Tussen de kern van Gooreind en het bos- en heidecomplex van het Groot Schietveld komen verspreid in het landbouwgebied ecologisch waardevolle graslanden en kleine landschapselementen (bomenrijen, hagen, kleine bosjes, …) voor, samen met fragmenten van bebouwing (o.m. Ursulinen). Het gebied heeft een belangrijke landschapsecologische rol als buffering tegen verstedelijking en vormt één geheel met het aansluitend gebied in Brasschaat.
- De afwisseling van grondgebonden landbouw met kleine bos-, natuur- en landschapselementen en hun ruimtelijke samenhang wordt behouden en versterkt.
- Delen van dit mozaïeklandschap kunnen een hoofdfunctie natuur, bos of landbouw hebben of deze functies in verwevenheid met elkaar. Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de grondgebonden landbouwfunctie, maar vrijwaart voldoende ruimte voor het behoud, de ecologische opwaardering en het landschappelijke herstel van de aanwezige natuur-, bos- en landschapselementen.
- Via stimulerende maatregelen wordt in landbouwgebieden met natuurverweving het beheer van deze kleine elementen bevorderd en wordt de landbouw zoveel mogelijk afgestemd op de aanwezige waarden.
- In dit gebied wordt een verbinding gegarandeerd tussen Schietveld en Bosduin.

Gebieden:

4.1. strook tussen N1 en Groot Schietveld, ten oosten van Gooreind.

5. Ruimtelijk-functioneel samenhangende gebieden vrijwaren voor de land- en tuinbouw

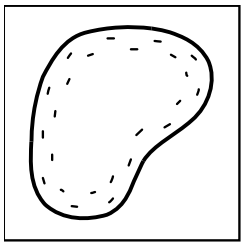

- Dit landbouwgebied ten westen van Gooreind is een uitloper van het grote aaneengesloten landbouwgebied van Kalmthout-Wuustwezel. Het gebied wordt maximaal gevrijwaard voor de beroepslandbouw.
- De sterke grondgebonden landbouw vormt een garantie voor het open houden van het agrarisch cultuurlandschap. De grondgebonden landbouw wordt als ruimtelijke drager van het open agrarisch cultuurlandschap erkend en functioneert als belangrijke buffer tegen versnippering door uitdijende woonkernen, lintbebouwing en vertuining (rond Gooreind). Het huidige open karakter van het gebied wordt als basis gebruikt voor het aanduiden van bouwvrije agrarische zones.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het garanderen van ontwikkelingsmogelijkheden en rechtszekerheid voor de grondgebonden landbouw, waarbij het open landschap behouden en versterkt wordt.
- Binnen het landbouwgebied wordt een landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd. Vrijwillige stimulerende maatregelen kunnen hiervoor aangewend worden.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden gevrijwaard van verdere bebouwing, zodanig dat de waterbergingsfunctie bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.

Gebieden:

5.1. landbouwgebied tussen Bosduin en Gooreind, uitloper van samenhangend landbouwgebied van Open Kempen.

6. Grondgebonden landbouw als drager van geïsoleerde open ruimtekamer in een verstedelijkte omgeving

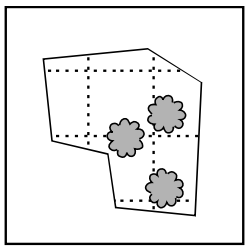

- Het ruimtelijk geïsoleerde landbouwgebied aan de grens met de verstedelijkte kern van Kalmthout wordt voor de landbouw gevrijwaard. De grondgebonden landbouw (rundveehouderij) functioneert als ruimtelijke drager. Het gebied wordt voor de landbouw gevrijwaard. Landbouw vormt er de hoofdfunctie.
- De landbouwkamer vormt een belangrijke ruimtelijke buffer tegen oprukkende verstedelijking. Het gebied heeft een belangrijke functie als open ruimte corridor. Het wordt gevrijwaard van verdere stedelijke bebouwing. Het gebied wordt gedifferentieerd als bouwvrij agrarisch gebied waarbinnen op lokaal en bovenlokaal niveau bijkomende maatregelen kunnen genomen worden.
- Ruimtelijk-ondersteunende maatregelen ten behoeve van een duurzame landbouw zijn nodig om grondinname door andere sectoren en versnippering door uitdijende woonkernen en vertuining tegen te gaan.
- Binnen deze landbouwkamer wordt een landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd. Vrijwillige stimulerende maatregelen kunnen hiervoor aangewend worden.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden gevrijwaard van verdere bebouwing, zodanig dat de waterbergingsfunctie bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.

Gebieden:

6.1. landbouwkamer Vogelzang

7. Woonbossen als verbinding tussen bos- en natuurcomplexen

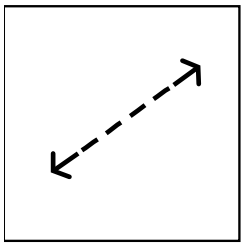

- In de sterk verstedelijkte omgeving van Kalmthout zijn de natuur- en boswaarden in de recreatiegebieden en woonparken verbindende elementen tussen de belangrijke bos- en natuurcomplexen van deze deelruimte. Door wonen, recreatie en infrastructuur zijn de ecologische en landschappelijke waarden bijna verdwenen.
- Deze gebieden worden gedifferentieerd als natuurverwevingsgebied. Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van zowel de aanwezige natuur- en boswaarden als van de hoofdfunctie (recreatie, wonen) waarin deze elementen zijn gelegen. Waar mogelijk wordt voldoende ruimte voorzien voor het realiseren van een ecologische basiskwaliteit die de verbindende functie mee ondersteunt.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het vrijwaren en kwalitatief versterken van de kleinschalige en versnipperde natuur- en bosstructuren.

Gebieden:

7.1. Boterpot
7.2. Punt
7.3. Geuzenbak
7.4. Dennendaal

8. Ontwikkeling van landschappelijk en ecologisch waardevolle lineaire elementen

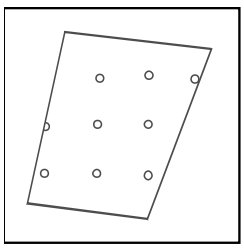
Droge ecologische verbinding

- De Kalmthoutse Heide en de Schietvelden vormen een door woongebied en agrarisch gebied onderbroken groene gordel van natuur- en boscomplexen aan de zuidwestrand van de Noorderkempen. De droge ecologische verbindingen tussen de waardevolle kernen worden doorheen het landbouwgebied gevormd door bomenrijen, houtkanten, bosjes en waardevolle graslanden.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de hoofdfunctie (landbouw, natuur, wonen, transport, recreatie, industrie, …) waarin deze elementen gelegen zijn, maar vrijwaart voldoende ruimte voor het realiseren van een landschappelijke en ecologische basiskwaliteit die de verbindende functie mee ondersteunt.
- Het uitwerken van de natuurverbindingen is een provinciale planningstaak.

Gebieden:

8.1. natuurverbinding tussen de Kalmthoutse Heide en de Maatjes
8.2. natuurverbinding tussen de Kalmthoutse Heide, Klein Schietveld en Groot Schietveld
8.3. natuurverbinding tussen Groot Schietveld – Rommersheide en Vraagheide

9. Vrijwaren en versterken van waardevolle landschappen en erfgoedwaarden

- De grote bos- en heidecomplexen bezitten door het gevarieerde reliëf, de opeenvolging van gradiënten en afwisseling van open heide en gesloten boscomplexen met geleidelijke overgangen, een grote landschappelijke waarde.
- Het ruimtelijk beleid ondersteunt het behoud en herstel van deze waarden in hun onderlinge samenhang.

Gebieden:

9.1. Kalmthoutse Heide
9.2. Groot Schietveld

4.2 Deelruimte 2. Open Kempen

Situering

De deelruimte Open Kempen is ruimtelijk de grootste deelruimte van de Noorderkempen. Het gebied strekt zich uit van Essenhoek in het westen tot Poppel in het oosten. De grote open agrarische gebieden (ruilverkavelingsgebieden oude en nieuwe stijl) vormen de ruggengraat van deze deelruimte.

Noordelijk wordt de grens met Nederland als begrenzing genomen. De zuidelijke grens van deze deelruimte ligt (van west naar oost) op de overgang van de open agrarische gebieden naar het grote natuur- en boscomplex van Kalmthoutse Heide en Groot Schietveld, op de grens met buitengebiedregio Neteland, op de overgang naar het natuurcomplex Turnhouts vennengebied en ruime omgeving, en op de overgang naar het boscomplex van Ravels.

Visie

Open Kempen is een belangrijk agrarisch en open gebied. De goed gestructureerde agrarische gebieden worden maximaal gevrijwaard voor de beroepslandbouw. Grondgebonden landbouw staat garant voor het open karakter van Open Kempen. Versnippering hiervan moet tegengegaan worden. De landbouwgebieden rond Hoogstraten en Merksplas worden gekenmerkt door het verspreid voorkomen van glastuinbouw. Voor de ontwikkeling van de glastuinbouw wordt gestreefd naar een ruimtelijke concentratie.

In Open Kempen wordt ruimte gevrijwaard voor het behoud en herstel van waardevolle natuurcomplexen. De waardevolle beeksystemen (Mark, Merkske, …) en de typische en waardevolle landschappen van de kolonies maken deel uit van een belangrijke noord-zuid gerichte aaneenschakeling van natuurcomplexen. De natuurwaarden van deze natuurkernen/systemen worden versterkt, maar ook de natuurverbindingsfunctie wordt verder ontwikkeld en versterkt zodat van het noorden tot het zuiden een aaneenschakeling ontstaat van natuur- en boscomplexen, verweven doorheen het agrarisch gebied.

De kleiontginningsgebieden langsheen het kanaal Dessel-Schoten vormen een ander typisch landschap in Open Kempen. De structuurbepalende wateroppervlakten en aansluitende natuurcomplexen bieden potenties voor het behoud en de ontwikkeling van watergebonden natuur- en landschapswaarden.

Andere natuurkernen, verspreid in het open agrarisch gebied, worden versterkt en gevrijwaard.

Gewenste ruimtelijke structuur

De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Open Kempen wordt weergegeven door middel van een aantal structuurschetsen voor een aantal deelgebieden.

KAART 2 A . GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE 2. OPEN KEMPEN – DEELGEBIED 2A: WESTELIJK DEEL.

KAART 2 B . GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE 2. OPEN KEMPEN – DEELGEBIED 2B: CENTRAAL WESTELIJK DEEL.

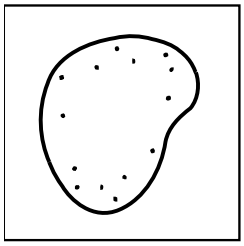
KAART 2 C . GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE 2. OPEN KEMPEN – DEELGEBIED 2C: CENTRAAL OOSTELIJK DEEL.

KAART 2 D . GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE 2. OPEN KEMPEN – DEELGEBIED 2D: OOSTELIJK DEEL.

Ruimtelijke concepten

De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Open Kempen is opgebouwd uit een aantal ruimtelijke concepten. Deze ruimtelijke concepten vormen de legende eenheden bij de bijbehorende structuurschetsen. De nummering van gebieden per ruimtelijk concept verwijst naar de nummers op de structuurschetsen.

10. Ruimtelijk-functioneel samenhangende gebieden vrijwaren voor de land- en tuinbouw met grondgebonden landbouw als drager van de open ruimte

- De - mede dankzij diverse ruilverkavelingen - goed gestructureerde agrarische gebieden van Open Kempen worden maximaal gevrijwaard voor de beroepslandbouw.
- In deze landbouwgebieden vormt een sterke grondgebonden landbouw een garantie voor het open houden van het agrarisch cultuurlandschap. De grondgebonden landbouw functioneert hier als belangrijke ruimtelijke drager van het gebied. De niet-grondgebonden landbouw is in evenwicht met de ruimtelijke draagkracht.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het garanderen van ontwikkelingsmogelijkheden en rechtszekerheid voor de grondgebonden landbouw, waarbij het open landschap behouden en versterkt wordt.
- Het aaneengesloten, open en grootschalige karakter van recente landbouw-ontginningen, ruilverkavelingsgebieden met in het bijzonder in de omgeving van gebieden ingericht voor weidevogel en het behoud van de grondgebonden landbouw worden als basis gebruikt voor het aanduiden van bouwvrije agrarische zones. Nieuwe agrarische bebouwing sluit maximaal aan bij de bestaande bebouwing.
- In de Wuustwezelse Heide, omgeving De Hees (= Kleine Gammel), gebied ten NO van Rijkevorsel (= Koekhoven Bosch, rond plassen), omgeving Druytsloop, omgeving Litse heide – Flaasheide en de zone tussen Koekhoven en Geheulse Dijk zijn in het kader van de ruilverkaveling op welbepaalde percelen 'maatregelen tot landinrichting' genomen in functie van weidevogels. In de omgeving daarvan wordt bouwvrij agrarisch gebied afgebakend.
- In de grote samenhangende landbouwgebieden van de Noorderkempen kan men enkele zones aanduiden die gekenmerkt worden door een ruimtelijke afwisseling van grondgebonden landbouw en verspreide glastuinbouw. Behoud van de landbouwfunctie staat hier voorop. De provincie werkt hierover een visie uit voor de gemeenten Wuustwezel, Brecht, Hoogstraten, Rijkevorsel, Malle, Merksplas en Beerse.
- Door glastuinbouw in een aantal gebieden te concentreren of te bundelen in clusters kan versnippering van het samenhangend agrarisch gebied vermeden worden. Positief sturende locatieparameters zijn de op-en afritten van de E19, bundeling bij bestaande glastuinbouw, infrastructuur (energie), … . De grensstellende elementen zijn aaneengesloten gave open ruimte, structureel sterke gebieden voor grondgebonden veeteelt, ...
- Binnen deze clusters krijgt de glastuinbouw ontwikkelingsmogelijkheden en kunnen bedrijvenzones en concentratiegebieden voor glastuinbouw aangeduid worden waarin, door een bundeling van activiteiten, gezamenlijk gebruik van voorzieningen (energie, water, afval, opslag) mogelijk wordt.
- In relatie tot de visie op glastuinbouw kunnen eveneens gebieden aangeduid worden als bouw- of serrevrij gebied.
- Bij uitbreiding en nieuwvestiging van glastuinbouw wordt rekening gehouden met de verwevenheid met grondgebonden landbouw.
- De bedrijfszetels op Hal worden gevrijwaard.
- Binnen het landbouwgebied wordt een landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd. Vaak is dit uitgewerkt in de ruilverkavelingen. Specifiek binnen de bouwvrije zones wordt het beheer van weidevogelwaarden (o.a. kleine landschapselementen, sloten en poelen) bevorderd. Vrijwillige stimulerende maatregelen kunnen hiervoor aangewend worden.
- Als belangrijke cultuurhistorische elementen worden de turfvaarten (in het westelijk deel van Open Kempen, omgeving Nieuwmoer) bewaard.
- In het landbouwgebied rond de Maatjes kunnen technische maatregelen genomen worden om aanrijking van water in het natuurgebied te beperken.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk

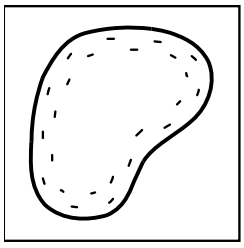
waterbergingsfunctie bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.

Gebieden:

Kaart 2a	Kaart 2b
10.1. landbouwgebied van Essenhoek	10.3. landbouwgebied Overbroek – Loenhout, Meer en Sint-Lenaerts
10.2. landbouwgebied van Kalmthout (Nieuwmoer-Achterbroek) – Wuustwezel	10.4. landbouwgebied ten noorden van Malle

Kaart 2c	Kaart 2d
10.5. landbouwgebied Werkhoven	10.12. landbouwgebied rond Baarle-Hertog
10.6. landbouwgebied ten noorden van Meer (Hoog en Laag Eind – Heieind)	10.13. landbouwgebied Weelde – Ravels – Poppel
10.7. landbouwgebied rond Meerle	
10.8. landbouwgebied Poeleind – Langenberg	
10.9. landbouwgebied Rijkevorsel – Wortel	
10.10. landbouwgebied Merksplas – Zondereigen	
10.11. landbouwgebied Malle – Beerse	

11. Vrijwaren van landbouwgebieden (als drager van de open ruimte) met behoud van kleine bos-, natuur- en/of landschapselementen

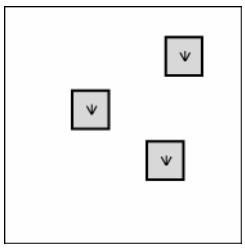

- In Open Kempen liggen enkele belangrijke kleinschaligere, soms ruimtelijk geïsoleerde landbouwgebieden te midden van stedelijke bebouwing (Malle) of tussen grotere bos- en natuurcomplexen (Brecht). De grondgebonden landbouw (rundveehouderij) functioneert als ruimtelijke drager en staat garant voor het behoud van de landschappelijke karakteristieken.
- De gebieden worden voor de landbouw gevrijwaard. Landbouw vormt de hoofdfunctie maar komt ruimtelijk voor met elementen van de natuur- en bosstructuur.
- Ruimtelijk-ondersteunende maatregelen ten behoeve van een duurzame landbouw zijn nodig om grondinname door andere sectoren en versnippering door vertuining tegen te gaan.
- Binnen deze landbouwgebieden wordt ruimte gelaten voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van een netwerk van kleine landschapselementen (bomenrijen, houtkanten en kleine bosjes) zodat een landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd wordt. Vrijwillige stimulerende maatregelen kunnen hiervoor aangewend worden.
- De Brechtse Heide wordt gedifferentieerd als bouwvrij agrarisch gebied waarbinnen op lokaal en bovenlokaal niveau bijkomende maatregelen genomen kunnen worden.
- Het landbouwgebied ten zuiden van Malle vormt een belangrijke ruimtelijke buffer tegen oprukkende verstedelijking en uitbreidingen van industrie. Het gebied heeft een belangrijke functie als open ruimte corridor. Het wordt gevrijwaard van verdere stedelijke bebouwing.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden gevrijwaard van verdere bebouwing, zodanig dat de waterbergingsfunctie bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.

Gebieden:

Kaart 2b	
11.1. landbouwgebied Brechtse Heide	
11.2. landbouwkamer van Malle	

12. Behoud en versterking van ecologisch zeer waardevolle graslanden in een open agrarisch landschap

In overdruk

- In de goed gestructureerde open agrarische gebieden van Open Kempen komen lokaal zeer waardevolle natuurwaarden voor. Het betreft vochtige, microrelïefrijke graslanden met een dicht netwerk aan sloten en poelen.
- Pleksgewijs worden de zeer waardevolle graslanden behouden en versterkt. Zij worden beheerd in functie van natuur. De omliggende percelen worden aangeduid als bouwvrij agrarisch gebied waarbinnen een volwaardige landbouwbedrijfsvoering gegarandeerd wordt.
- Het gaat hier in de meeste gevallen om de percelen 'maatregelen tot landinrichting' uit de ruilverkavelingen. Heel wat van deze percelen werden ingericht in functie van weidevogels. Door het voeren van een natuurbeheer op deze welbepaalde percelen, worden deze gebieden ifv weidevogels maximaal gevaloriseerd.
- In het vogelrichtlijngebied van de omgeving van de 'Maatjes' kan het herstel van graslanden, ruigten, sloten en poelen op specifieke percelen (perceelsdelen) mogelijk een voldoende invulling geven aan de instandhoudingsdoelstellingen. Bijzondere aandacht moet gaan naar het behoud van de landschapsecologische en hydrologische relaties met de zeer waardevolle natuurkern van De Maatjes.

Gebieden:

Kaart 2a	Kaart 2b
12.1. grensgebied tussen Wuustwezel en Nederland, van de Maatjes tot de N1	12.2. Kleine Gammel, omgeving De Hees

Kaart 2c	Kaart 2d
12.3. tussen Wortelkolonie en bossen van Rondpunt, omgeving Druytsloop	12.5. Aarle – Maarle
12.4. tussen Rijkevorsel en Bolk (= ten noordoosten van de kern van Rijkevorsel, ter hoogte van de plassen)	12.6. gebied ten noordoosten van Weelde Station, aansluitend op Retsche Heide in Nederland

13. Natuurcomplex met landbouwgebruik

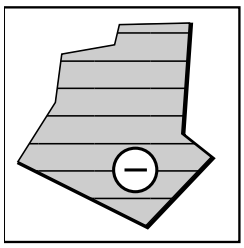

- Deze gebieden met actueel landbouwgebruik maken essentieel deel uit van het Europees beschermd natuurcomplex, maar vormen er ruimtelijk niet de kern van. Landbouwgebruik wordt onderworpen aan voorwaarden om negatieve effecten op Europees beschermde habitats en soorten te beperken in de ruimtelijke kern van het natuurcomplex.
- Binnen de zone grenzend aan het zuidelijke deel van het natuurcomplex De Maatjes (zone tussen Hoofdbaan Watering en verlengde van de Begijnenmoerenweg) wordt gestreefd naar grondgebonden landbouw, gericht op een permanent graslandgebruik. Negatieve invloeden van de landbouwbedrijfsvoering op de Maatjes worden in het gebied in landbouwgebruik gebufferd. Zo kunnen technische maatregelen genomen worden om aangerijkt water uit het omliggende landbouwgebied af te leiden. Bij stopzetting van de landbouwactiviteit door de huidige bedrijven, wordt het behoud van het landbouwgebruik geëvalueerd in relatie tot de potenties van het gebied voor natuurontwikkeling.

Gebieden:

Kaart 2a	
13.1. gebied tussen Hoofdbaan Watering en verlengde van de Begijnenmoerenweg	

14. Behoud en versterking van moerascomplex met aandacht voor herstel van laagveencomplexen

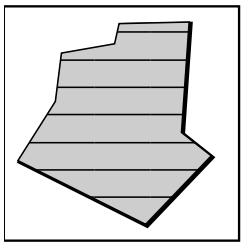

- Het grensoverschrijdend natuurcomplex van De Maatjes is een natuurlijke komvormige depressie met van nature natte milieuomstandigheden. Het gebied is van belang als belangrijk broed-, rust- en foerageergebied voor watervogels en weidevogels. Het natuurcomplex dient in een grensoverschrijdende samenwerking met Nederland en in samenhang met de cultuurhistorische en landschappelijke context (veenontginning) te worden behouden en versterkt.
- Dit ecologisch zeer waardevol en voor de natuurlijke structuur bepalend natuurcomplex maakt deel uit van het VEN. Voor dit moerascomplex wordt gestreefd naar herstel en optimalisering van de natuurlijke waterhuishouding in functie van laagveenherstel en naar de ontwikkeling van waardevolle gradiënten/overgangen tussen verschillende vegetatietypes (laagveen, moerassen, vochtige struwelen, natte graslanden).
- De meest kwetsbare laagveenkern van De Maatjes moet ruimtelijk gebufferd worden tegen vermesting en verdroging en dit binnen een voldoende groot en samenhangend natuurcomplex.
- Versterking van de natuurwaarden wordt gerealiseerd door natuuruitbreiding binnen het natuurcomplex. Laagveenontwikkeling vereist een gescheiden waterhuishouding ten opzichte van het omliggende landbouwgebied. Er kunnen technische maatregelen genomen worden om aangerijkt water uit het omliggende landbouwgebied af te leiden, op voorwaarde dat dit niet leidt tot verdroging van het natuurcomplex De Maatjes.

Gebieden:

Kaart 2a	
14.1. De Maatjes	

15. Behoud en versterking van zeer waardevolle natuurcomplexen

- De structuurbepalende natuurcomplexen van bossen, heide, vennen en plassen moeten in samenhang met de cultuurhistorische en landschappelijke context behouden en versterkt worden. In Open Kempen bestaan deze natuurcomplexen enerzijds uit de nattere gebieden waar de klemtoon ligt op plassen en vennen en anderzijds uit drogere boscomplexen. Waardevolle bosbiotopen met heide- en venrelicten, historische ontginningsstructuren en specifieke waarden eigen aan de verlaten kleiontginningsputten langs het kanaal, zijn hierbij te behouden en te versterken.
- Deze ecologisch zeer waardevolle en voor de natuurlijke structuur bepalende natuurcomplexen maken (zo veel mogelijk) deel uit van het Vlaams Ecologisch Netwerk. Voor deze complexen wordt gestreefd naar herstel van de natuurlijke waterhuishouding, de ontwikkeling van waardevolle gradiënten en graduele overgangen tussen verschillende vegetatietypen (bos, heide, vennen, plassen, moerasvegetaties, broekbossen, …).
- Voor de waterpartijen langs het kanaal Dessel – Schoten streeft men naar de ontwikkeling van meer natuurlijke oevers en ondiepe plas-draszones met maximale ontwikkelingsmogelijkheden voor watergebonden (avi)fauna en flora.
- Enkele plassen hebben eveneens potenties voor de verweving van functies (natuur, recreatie). Rekening houdend met de ecologische draagkracht van de gebieden kan plaatselijk recreatie ingepast worden (vb. Kooldriespark).
- In het noorden van Hoogstraten omvat het natuurcomplex Meerselse Bergen (15.6) zowel de hogere gronden als de valleigronden tot tegen de Mark.
- In de bossen op de hogere zandgronden worden de mogelijkheden voor infiltratie behouden en waar mogelijk geoptimaliseerd door onder meer omvorming naar een meer natuurlijke bossamenstelling.
- De meest kwetsbare kernen van de zeer waardevolle natuurcomplexen worden ruimtelijk gebufferd binnen voldoende grote samenhangende complexen. De natuurcomplexen worden recreatief gezoneerd, gericht op het vrijwaren van de

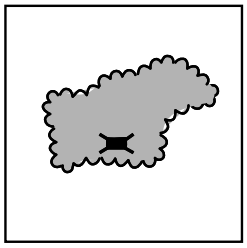
medegebruik.

- Het gebied 15.1, de Blankenaartoop in de omgeving van Maalbergen, is een kleine uitloper op grondgebied Vlaanderen van een in Nederland aangeduide speciale beschermingszone.

Gebieden:

Kaart 2b	Kaart 2c
15.1. Blankenaartloop – omgeving Maalbergen (NL)	15.5. Strijbeek (in noorden van Hoogstraten)
15.2. Kooldries	15.6. Meerselse Bergen
15.3. Leeuwerik – Klokkeven	15.7. complex in het noorden van Wortelkolonie, aansluitend op Castelreesche Heide (NL)
15.4. Marbelenven	15.8. Het Moer
	15.9. Het Blak – Abtsheide
	15.10. Luisterborg
	15.11. Oosteneinde
	15.12. Kievit
	15.13. complex Hoge Bergen – vliegveld
	15.14. Markmeanders ter hoogte van Meersel

16. Behoud en versterking van samenhangende boscomplexen (en van parkstructuren).

Boscomplex (met kasteeldomein of –park)

- Zowel de grote boscomplexen als de kleinere waardevolle boskernen en parken moeten in samenhang met hun cultuurhistorische en landschappelijke context behouden en waar mogelijk versterkt worden.
- De structuurbepalende bossen en boscomplexen worden gedifferentieerd als natuurverwevingsgebieden. Gebiedsgericht en in afweging met andere bosfuncties kunnen accenten worden gelegd op bepaalde functies (natuur, landschap, cultuurhistorie, bosbouw, recreatie, …).
- Bosuitbreidingsdoelstellingen worden gerealiseerd door de bestaande of historische complexen te versterken of te herstellen zonder de samenhang van aaneengesloten en structuurbepalende landbouwgebieden aan te tasten en rekening houdend met de landschapsecologische en cultuurhistorische context.
- De grote monotone naaldhoutaanplanten vormen belangrijke aandachtsgebieden voor versterking van de bosstructuur. Enerzijds via bosinbreiding, anderzijds via bosomvorming naar een meer gevarieerde bosstructuur (kwalitatieve versterking).
- Ten noordoosten van Essen-Duinen worden bosuitbreidingsmogelijkheden op de gemeentegronden onderzocht.
- De bosgordel Pastoorsbossen is een aandachtsgebied voor versterking van de bosstructuur. Bij het zoeken naar mogelijkheden voor bosuitbreiding (bosversterking) worden het huidige landbouwgebruik, de kwaliteit van het landschap en de bosfunctie samen afgewogen. Voor de clusters van weekendverblijven heeft de provincie de taak om de mogelijkheden verder af te wegen.
- Ten zuidwesten van Sterbos wordt de bosverbinding met de Pastoorsbossen gerealiseerd. Het gebied wordt gevrijwaard van verdere versnippering door bebouwing en recreatie. Het landbouwgebruik in en tussen de boscomplexen van Sterbos en Pastoorsbossen wordt behouden.
- De zuidelijke bosgordel van Wortelkolonie is een aandachtsgebied voor versterking van de bosstructuur door bosuitbreiding en/of -verbinding en door behoud en versterking van hagen, houtkanten en dreven.
- Kleine bossen in het agrarisch gebied worden behouden als stapsteenbossen tussen belangrijke natuurcomplexen. Ze kunnen ingeschakeld worden in de realisatie van droge natuurverbindingen doorheen de regio (bv. noord-zuid verbinding tussen Wortel en Vlimmeren).
- De specifieke parkstructuur en vegetatiesamenstelling van de kasteelparken zijn

belangrijke landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische te behouden elementen. Waar nodig wordt gestreefd naar een betere integratie van de parken met de omliggende bosbestanden.

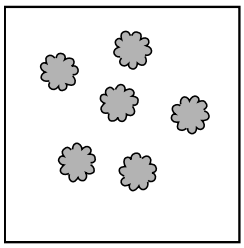
- Het bosgebied Nieuwkerk zal bekeken worden in relatie tot de aangrenzende speciale beschermingszone op Nederlands grondgebied.

Gebieden:

Kaart 2a	Kaart 2b
16.1. Essen-Duinen	16.5. kasteel Maxburg
16.2. Wolfsheuvel	16.6. De Hees
16.3. Bosgordel Pastoorsbossen	16.7. Eester
16.4. Sterbos en omgeving	16.8. Halfvenheide
	16.9. kasteel van Westmalle
	16.10. Gemeentebossen Westmalle

Kaart 2c	Kaart 2d
16.11. Klein Eisel	16.22. Nieuwkerk
16.12. Recreatiezone aan Rommensbos	16.23. Aarleheide
16.13. Werkhoven / Ter Meren	16.24. Molenheide
16.14. Smisselbergen – Hoge Rooi	16.25. Klotkuilheide
16.15. zuidelijke bosgordel Wortelkolonie	16.26. De Schrieken
16.16. Staakheuvel – Heikant	
16.17. Rondpunt/Graafsbos	
16.18. Bolk	
16.19. Brebos	
16.20. hof ter Looi	
16.21. Luisterborghoeve	

17. Behoud van verspreide bossen en bosfragmenten.

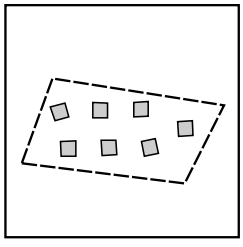

- Verspreid in het agrarisch gebied liggen een aantal kleinere waardevolle bossen en bosfragmenten. Deze moeten in samenhang met hun cultuurhistorische en landschappelijke context behouden blijven. Waardevolle heide- en venrelicten en loofhoutpercelen in de hoofdzakelijk monotone naaldhoutaanplanten zijn te behouden en te versterken.
- De verspreide bossen en bosfragmenten zelf worden gedifferentieerd als natuurverwevingsgebieden. Het omliggende agrarisch gebied blijft behouden en wordt voor de landbouw gevrijwaard.

Gebieden:

Kaart 2b	Kaart 2c
17.1. omgeving Blauwputten Kasteel van Maxburg in Hoogstraten	17.2. omgeving Ipenrooi (Hoogstraten)

18. Behoud en versterking van (complexen van) ecologische en landschappelijke waarden verweven met (grondgebonden) landbouw.

- Binnen het landbouwlandschap van Open Kempen liggen een aantal landschapsecologische en cultuurhistorisch waardevolle landschappen met een vlaksgewijze afwisseling van landbouwgronden, ecologisch waardevolle graslanden, beboste percelen, houtkanten en andere landschapselementen.
- Deze mozaïek van grondgebonden landbouw met kleine bos-, natuur- en landschapselementen en de ruimtelijke samenhang met de beekvalleien wordt behouden en versterkt.
- Delen van deze mozaïeklandschappen kunnen een hoofdfunctie natuur, bos of

beleid is gericht op het behoud van de grondgebonden landbouwfunctie, maar vrijwaart voldoende ruimte voor het behoud, de ecologische opwaardering en het landschappelijke herstel van de aanwezige bos-, natuur- en landschapselementen.

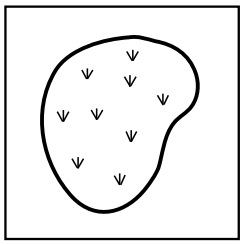
- In het oostelijke deel van gebied 18.1, ligt de klemtoon binnen het verwevingsgebied meer op landbouw. Ten zuidwesten van het arboretum is een meer natuurgerichte verweving mogelijk.
- In het gebied Zwartgoorhoeve – De Speeken (18.2) wordt de verweving gerealiseerd via een netwerk van bestaande kleine landschapselementen. Potenties voor bosuitbreiding worden onderzocht.
- De kolonies en de omgeving van de abdij van Westmalle worden gekenmerkt door duidelijk herkenbare ontginningsrelicten (of landgoedelementen) zoals de rectangulaire dreven en de tussenliggende omsloten landbouwgronden.
- Het hoofddoel van de bescherming van de kolonies is de waardevolle domeinen als één structureel geheel te bewaren en te laten beheren met respect voor de beeldbepalende landschappelijke elementen. Het kenmerkend aspect van het compartimentenlandschap moet behouden blijven.
- De kolonies hebben een belangrijke landschapsecologische rol als noord-zuidverbinding tussen belangrijke natuur- en boscomplexen in de Noorderkempen.
- De kolonies zijn aandachtsgebieden voor versterking van de bosstructuur (bosuitbreiding en -verbinding) door behoud en versterking van hagen en houtkanten. Het drevenpatroon moet behouden en hersteld worden.
- Het gebied ten westen van Merksplaskolonie (Vrijkens Heide – Heiblokken) is conform de ruilverkaveling een landbouwgebied waar de bestaande bossen behouden blijven.
- De gebieden ten oosten van de kern van Hoogstraten en ten oosten van het Moer worden aangeduid als ruimtelijk verwevingsgebied, conform de ruilverkavelingsplannen (behoud bestaande bossen). Daarin krijgt de Mark ter hoogte van Hoogstraten een natuurinvulling, eveneens conform de ruilverkaveling.
- Via stimulerende maatregelen wordt in landbouwgebieden met natuurverweving het beheer van deze kleine elementen bevorderd en wordt de landbouw zoveel mogelijk afgestemd op de aanwezige waarden.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden gevrijwaard van verdere bebouwing, zodanig dat de waterbergingsfunctie bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.

Gebieden:

Kaart 2a	**Kaart 2b**
18.1. domein De Belder	18.2. Zwartgoorhoeve – De Speeken
	18.3. abdij Westmalle en omgeving

Kaart 2c	**Kaart 2d**
18.4. vallei van de Mark ter hoogte van Hoogstraten + aansluitend gebied tussen Hollandse Loop, watermolen en strafschool (Lange Beemden, Blaeken, Laerheiken)	18.10. Molenheide
18.5. Wortelkolonie	
18.6. Gelse Bergen (ten N van N132, ten O van het Moer)	
18.7. gebied ten westen van Merksplas-kolonie (= Vrijkens Heide – Heiblokken)	
18.8. Merksplaskolonie	
18.9. vallei van de Laak tussen Vlimmeren en Beerse	

19. Behoud en versterking van ecologisch waardevolle graslanden verweven met landbouw

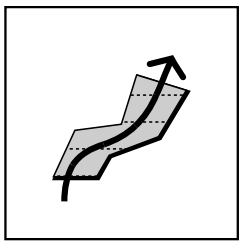

- Binnen het grondgebonden landbouwgebied bezitten de graslanden en de kleine landschapselementen belangrijke ecologische en landschappelijke kwaliteiten die behouden worden. Het betreft graslandcomplexen met venrelicten en een microreliëf met vochtige depressies.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de grondgebonden landbouwfunctie. Via stimulerende maatregelen kan het landbouwgebruik afgestemd worden in functie van deze graslanden en kan de ecologische en landschappelijke kwaliteit van deze gebieden in stand gehouden en versterkt worden.
- Deze gebieden worden gedifferentieerd als natuurverwevingsgebied.
- Bijzondere aandacht moet gaan naar het behoud van de landschapsecologische en hydrologische samenhang van de vochtige graslanden met de typische morfologie van de Kempische cuesta.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden gevrijwaard van verdere bebouwing, zodanig dat de waterbergingsfunctie bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.

Gebieden:

Kaart 2c	
19.1. gebied ten zuiden van Langendreef, inclusief Heigoed en Ketsenberg	

20. Behoud en versterking van uitgesproken natuurwaarden in valleien met ruimte voor natuurlijke waterberging

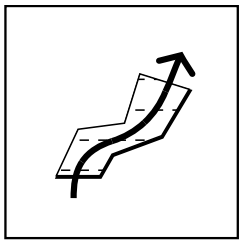

- Delen van de valleien van de Mark en het Merkske zijn structuurbepalend voor de natuurlijke structuur op bovenlokaal niveau.
- Een meer natuurlijke waterhuishouding is bepalend voor de ordening van deze valleien. De valleien worden gevrijwaard van verdere bebouwing.
- In belangrijke delen van deze valleien staat behoud en ontwikkeling van de natuur- en waterbergingsfunctie voorop. Het gaat om de ecologisch meest waardevolle valleigebieden. Deze samenhangende natuurcomplexen maken (zo veel mogelijk) deel uit van het Vlaams Ecologisch Netwerk.
- Binnen deze natuurcomplexen wordt gestreefd naar beekherstel, het behoud en herstel van kleinschalige valleilandschappen met kwelgebonden natuurwaarden, halfnatuurlijke graslanden, een dicht netwerk van houtkanten en bomenrijen, waardevolle alluviale bostypen en onverstoorde overgangen naar de drogere valleiflanken.
- Specifiek voor deze beekvalleien wordt het herstel van de infiltratie-kwelrelaties, de natuurlijke waterhuishouding met hoge winterse grondwaterstanden en een goede waterkwaliteit vooropgesteld. De watersystemen krijgen voldoende ruimte voor het natuurlijk functioneren van hun structuurbepalende processen (overstromingen, hermeandering).
- Zowel voor de Mark als voor het Merkske wordt de consensus van de recente ruilverkavelingen (Rijkevorsel – Wortel, Zondereigen, Merksplas) op Vlaams niveau vertaald in een ruimtelijk uitvoeringsplan.
- Voor het Merkske worden maatregelen genomen in een grensoverschrijdende samenwerking met Nederland. Op het grondgebied van Hoogstraten zullen deze maatregelen genomen worden in functie van het waterbeleid aan Nederlandse zijde (inrichtingswerken). Op het grondgebied van Baarle-Hertog (Zondereigen) is het Merkske als natuurvallei aangeduid, conform de afspraken van de ruilverkaveling.
- De grondgebonden landbouw, gericht op een permanent graslandgebruik kan lokaal een natuurondersteunende en landschapsverzorgende taak opnemen.

Gebieden:

Kaart 2c	
20.1. vallei van de Heerlese Loop stroomafwaarts Groot Eisel	
20.2. vallei van het Merkske	
20.3. vallei van de Mark stroomopwaarts Hoogstraten tot aan Pannenhuishoeve	
20.4. vallei van de Bolkse Beek stroomafwaarts Bolk	

21. Behoud en versterking van gevarieerde (open en halfopen) valleilandschappen met ruimte voor natuurlijke waterberging

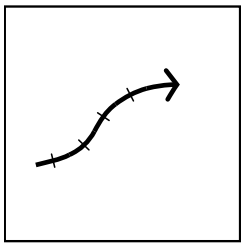

- Een aantal beekvalleien vormen een blauwgroen lint doorheen de agrarische landschappen, gevormd door een aaneenschakeling van kleinere natuurgebieden, bosjes en kleine landschapselementen die verweven voorkomen met de landbouwfunctie in de vallei.
- De hoofdfunctie van deze gebieden is in essentie landbouw. Delen van deze valleigebieden worden gedifferentieerd als natuurverwevingsgebied. Binnen het concept van de natuurverweving kunnen bepaalde delen een hoofdfunctie natuur, bos of waterberging krijgen, al dan niet deel uitmakend van het Vlaams Ecologisch Netwerk.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de grondgebonden landbouwfunctie, maar vrijwaart voldoende ruimte voor een duurzame instandhouding en verbetering van de kwaliteit van de beekgebonden natuurwaarden en van kleine landschapselementen. Via stimulerende maatregelen wordt de landbouwfunctie zo veel mogelijk afgestemd op de natuurlijke en landschappelijke waarden.
- Natuurwaarden aanwezig in bos-, grasland- en kleine moerasrelicten worden beschermd en opgewaardeerd.
- De natuurlijke waterbergingsfunctie van de valleigebieden wordt bewaard en waar nodig hersteld. Dit is vooral van belang in functie van bescherming van stroomafwaarts gelegen gebieden. Afstemming met Nederland is hiervoor nodig.
- De structuurkenmerken van de waterlopen worden waar nodig verbeterd door meer ruimte (hermeandering, natuurlijke oevers, …) te voorzien voor de waterloop. Dit mag echter geen hypotheek leggen op het landbouwgebruik in aangrenzende percelen. Anderzijds worden mogelijke negatieve invloeden (inspoeling van nutriënten) op de waterloop tegengegaan.
- In de vallei van de Kleine Mark levert de structuurschets van de ruilverkaveling de basis voor de invulling van de verweving tussen landbouw en natuur.

Gebieden:

Kaart 2b	**Kaart 2c**
21.1. Grote Beek – Weerijs tussen E19 en Groot Schietveld	21.2. vallei van de Gouwbergse Loop - Strijbeekse Loop op grens in het noorden van Hoogstraten
	21.3. vallei van de Mark stroomafwaarts Hoogstraten
	21.4. vallei van de Kleine Mark

22. Ontwikkeling van landschappelijk en ecologisch waardevolle lineaire elementen (als natuurverbinding of met recreatief medegebruik)

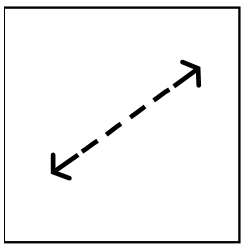
- Een aantal beken en het kanaal Dessel-Schoten hebben een functie als natte natuurverbinding. Ze zijn van belang voor de migratie van fauna en flora. De verbindende functie wordt mede gerealiseerd door een netwerk van droge elementen zoals kleinere bosjes en kleine landschapselementen (houtkanten, hagen) op oevers en dijken.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de hoofdfunctie (landbouw, natuur, scheepvaart, industrie, recreatie, …) waarin deze elementen gelegen zijn, maar vrijwaart voldoende ruimte voor het realiseren van een hydrologische, landschappelijke en ecologische basiskwaliteit die de verbindende functie mee ondersteunt.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de aanwezige landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden minstens gevrijwaard van verdere bebouwing.
- Het kanaal Dessel – Schoten is een typisch kenmerk van de Noorderkempen en heeft een structuurbepalende rol. Het kanaal kan via een gericht beleid voor haar oevers en haar omgeving bijdragen tot een verbinding tussen belangrijke natuurlijke gebieden. Het kanaal kan worden ontwikkeld als drager van recreatieve en toeristische ontwikkelingen. De ruimtelijke situering van het kanaal boven het oorspronkelijke maaiveld is landschappelijk beeldbepalend.
- Het uitwerken van deze natuurverbindingen is een provinciale planningstaak.

Gebieden:

Kaart 2a	**Kaart 2b**
22.1. Kleine Aa – Wildertse Beek	22.2. Grote Beek – Weerijs ten Z van E19 en ten N van Groot Schietveld
	22.3. Kanaal Dessel – Schoten

Kaart 2c	**Kaart 2d**
22.3. Kanaal Dessel – Schoten	22.9. vallei van de Leyloop tussen kasteel De Schrieken en Nieuwkerk (Nederland)
22.4. Noordermark	22.10. Poppelse Aa
22.5. Gels Loopke	
22.6. Bolkse beekstroomopwaarts Bolk	
22.7. Biezenloop	
22.8. Mark stroomopwaarts Pannenhuis Hoeve	

23. Ontwikkeling van landschappelijk en ecologisch waardevolle lineaire elementen

Droge ecologische verbinding

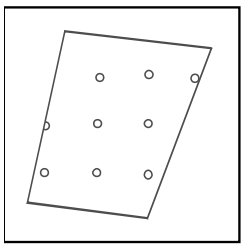
- In de Noorderkempen vormen o.a. de kolonies en de natuur- en boscomplexen langs het kanaal (Abtsheide-Kievit-Ekstergoor) een aaneenschakeling van waardevolle complexen verweven in het agrarisch gebied. De droge ecologische verbindingen tussen de waardevolle kernen worden doorheen het landbouwgebied gevormd door bomenrijen, houtkanten, bosjes en waardevolle graslanden.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de hoofdfunctie (landbouw, natuur, transport, recreatie, industrie, …) waarin deze elementen gelegen zijn, maar vrijwaart voldoende ruimte voor het realiseren van een landschappelijke en ecologische basiskwaliteit die de verbindende functie mee ondersteunt.
- Het uitwerken van de natuurverbindingen is een provinciale planningstaak.

Gebieden:

Kaart 2a	Kaart 2b
23.1. verbinding Kalmthoutse Heide – Maatjes	23.2. verbinding Groot Schietveld – Rommersheide en Vraagheide
	23.3. verbinding Molenbos – boscomplex Malle

Kaart 2c	Kaart 2d
23.4. noord-zuidverbinding doorheen de Noorderkempen	23.6. natuurverbinding langs de noordwest rand van Ravels: Aarleheide-Schrieken-Ravelse Bergen
23.5. verbinding Blak en Het Looi/Flipkesvijver	

24. Vrijwaren en versterken van waardevolle landschappen en erfgoedwaarden.

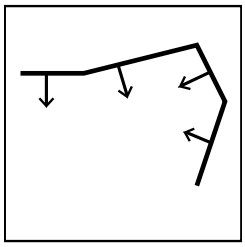
- In Open Kempen moet het behoud van de historisch en landschappelijk waardevolle landbouwlandschappen, natuur- en bosgebieden en het behoud van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden die samenhangen met de ontginningsgeschiedenis, gegarandeerd worden.
- Kenmerkende en waardevolle te vrijwaren elementen zijn: de geometrische ontginningsstructuren in grootschalige landbouwlandschappen, planmatig ontgonnen bossen en heiden, dreven, houtkanten, bomenrijen, vennen, kasteeldomeinen en enkele historische hoeves.
- Het ruimtelijk beleid ondersteunt het behoud en herstel van deze waarden in hun onderlinge samenhang.
- De versterking ervan moet gebeuren met behoud en versterking van de historische kenmerkende elementen van het ontginningslandschap. Stimulerende maatregelen kunnen hierbij worden ingezet.

Gebieden:

Kaart 2a	Kaart 2b
24.1. het Hemelrijk	24.3. kasteel Wuustwezel
24.2. De Maatjes	24.4. domein De Hees
	24.5. Brechtse Heide
	24.6. kasteel Westmalle
	24.7 abdij Westmalle

Kaart 2c	Kaart 2d
24.8. kasteel Hoogstraten	24.12. domein De Schrieken
24.9. kolonie Wortel	24.13. Molenheide
24.10. kolonie Merksplas	
24.11. domein Zwart Goor – Rond Punt	

25. Ruimtelijk begrensde stedelijke gebieden.

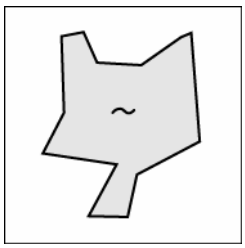

- De stedelijke gebieden worden afgebakend en begrenzen stedelijke ontwikkelingen.
- Het afbakenen van de kleinstedelijke gebieden is een provinciale planningstaak.
- De afbakening van regionaal stedelijke gebieden is een planningstaak van Vlaams niveau. Voor Turnhout werd deze reeds voltooid.

Gebieden:

Kaart 2b	Kaart 2c
25.1. kleinstedelijk gebied Hoogstraten	25.1. kleinstedelijk gebied Hoogstraten
	25.2. regionaal stedelijk gebied Turnhout

26. Verweving recreatie – natuur – water

- Bij het beheer en de ontwikkeling van recreatieve terreinen wordt rekening gehouden met de aanwezige natuurwaarden binnen het recreatiegebied. Deze gebieden worden gedifferentieerd als natuurverwevingsgebied.
- Binnen recreatiegebieden met actueel belangrijke natuurwaarden van open water en bossen streeft men zoveel mogelijk naar win-win-situaties door de ontwikkeling van recreatieve infrastructuur te koppelen aan het vrijwaren of herstellen van waardevolle biotopen en door een landschappelijke inpassing van infrastructuren.

Gebieden:

Kaart 2c	
26.1. Molenzijdse Heide	

4.3 Deelruimte 3. Turnhouts vennengebied en omgeving

Situering

Het 'Turnhouts Vennengebied en omgeving' ligt ten noorden van het stedelijk gebied Turnhout. Het omvat (delen van) de gemeenten Ravels, Turnhout, Merksplas en Oud-Turnhout. In het noorden, oosten en westen wordt deze deelruimte begrensd door grote samenhangende landbouwgebieden (landbouwgebieden rond Merksplas, Zondereigen, Weelde en Ravels).

Visie

Deelruimte 'Turnhouts vennengebied en omgeving' wordt gekenmerkt door een afwisseling van grootschalige open (natte en droge) heidecomplexen, vennen, heischrale graslanden, cultuurgronden en boscomplexen.

Voor de heidecomplexen-natuurcomplexen wordt gestreefd naar herstel en versterking van de natuurlijke waterhuishouding, optimalisatie van de infiltratie-kwelrelatie, een duurzame instandhouding van de specifieke ecotopen. Boscomplexen worden waar mogelijk versterkt, rekening houdend met de landschapsecologische en cultuurhistorische context. Op de hogere zandgronden worden boscomplexen geoptimaliseerd als infiltratiegebied.

Graslandcomplexen en waardevolle kleinschalige landschappen met een ruimtelijke mozaïek van beboste percelen, graslanden en akkers, vennen, houtkanten en boomrijen worden gedifferentieerd als verwevingsgebieden. Deze ruimtelijke verwevenheid wordt behouden en versterkt.

In het noorden van de deelruimte wordt de grondgebonden landbouw als ruimtelijke drager van het open agrarisch cultuurlandschap erkend. De goed gestructureerde agrarische gebieden worden maximaal gevrijwaard voor de beroepslandbouw.

Gewenste ruimtelijke structuur

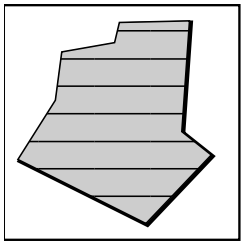
De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Turnhouts vennengebied en omgeving wordt weergegeven door middel van een structuurschets.

KAART 3 . GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE 3. TURNHOUTS VENNENGEBIED EN OMGEVING.

Ruimtelijke concepten

De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Turnhouts vennengebied en omgeving is opgebouwd uit een aantal ruimtelijke concepten. Deze ruimtelijke concepten vormen de legende eenheden bij de bijbehorende structuurschets. De nummering van gebieden per ruimtelijk concept verwijst naar de nummers op de structuurschets.

30. Behoud en versterking van zeer waardevolle natuurcomplexen

- De (grootschalige) structuurbepalende natuurcomplexen van voedselarme heide (nat en droog) en vennen, plassen (verlaten kleiputten) en bossen moeten in samenhang met de cultuurhistorische (recente ontginningen), landschappelijke en fysische (waterscheiding) context behouden en versterkt worden.
- Deze ecologisch zeer waardevolle en voor de natuurlijke structuur bepalende natuurcomplexen maken (zo veel mogelijk) deel uit van het Vlaams Ecologisch Netwerk. Het gaat om de kern van het gebied met de voedselarme heide-, ven-, en schraalgraslandcomplexen, grote delen van het plassencomplex langs het kanaal Dessel – Schoten en nagenoeg alle bossen.
- Voor deze gebieden wordt algemeen gestreefd naar versterking van de aanwezige natuurwaarden en naar de realisatie van grotere aaneengesloten natuurcomplexen.
- Herstel van de natuurlijke waterhuishouding, optimalisatie van de infiltratie-kwelrelatie, de ontwikkeling van waardevolle gradiënten, graduele overgangen tussen verschillende vegetatietypen (bos, struweel, heide, schrale graslanden, vennen, open water, moerasvegetaties, broekbossen, …) en de realisatie van

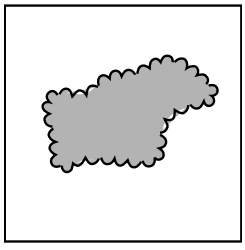
natuurverbindingszones met de omgeving (via Biezenloop en Mark), worden beoogd.

- De militaire hoofdfunctie van het vliegveld van Weelde blijft behouden maar deze wordt zo goed mogelijk afgestemd op de aanwezige natuurwaarden. Dit in functie van duurzame instandhouding en herstel van de soorten en habitats waarvoor het gebied werd aangemeld als speciale beschermingszone van Europees belang.
- Voor de waterpartijen langs het kanaal Dessel – Schoten streeft men naar de ontwikkeling van meer natuurlijke oevers en ondiepe plas-draszones met maximale ontwikkelingsmogelijkheden voor watergebonden (avi)fauna en flora. Rond de plassen wordt de nadruk gelegd op natuurwaarden in de bossfeer.
- De natuurcomplexen in de bossfeer vormen belangrijke aandachtsgebieden voor versterking van de bosstructuur. Enerzijds via bosinbreiding, anderzijds via bosomvorming naar een meer gevarieerde bosstructuur (kwalitatieve versterking).
- Bosuitbreidingsdoelstellingen worden gerealiseerd door de bestaande of historische complexen en patronen te versterken of te herstellen zonder de samenhang van aaneengesloten en structuurbepalende landbouwgebieden in het gedrang te brengen en rekening houdend met de landschapsecologische en cultuurhistorische context.
- Het gebied Nieuwe Bossen – Peerdsven is een aandachtsgebied voor versterking van de bosstructuur via bosverbinding. Het realiseren van een ecologisch samenhangende eenheid is een belangrijk aandachtspunt.
- De meest kwetsbare kernen van de natuurcomplexen worden ruimtelijk gebufferd binnen voldoende grote samenhangende complexen en recreatief gezoneerd, gericht op het vrijwaren van de kwetsbare natuurkernen en op het ontsluiten van deze gebieden voor zacht recreatief medegebruik.
- De delen van de Nattenloop (de bovenloop van de Aa) doorheen de natuurgebieden worden bekeken in relatie tot een visie op het geheel. Zij hebben een belangrijke landschappelijke en ecologische waarde en kunnen belangrijk zijn voor het waterbeheer in het regionaal stedelijk gebied Turnhout. De Visbeek vormt een drager van de natuurwaarden in de Meergoren.

Gebieden:

30.1. Eindegoorheide
30.2. vliegveld Weelde
30.3. Het Moer – Bloksgoor (het Geheul)
30.4. bos ten zuiden van militair domein
30.5. bos ter hoogte van Hoge Heide
30.6. Hoogmoerheide
30.7. Zwart Water, Grote en Kleine Klotteraard, Haverven, Zandven
30.8. Nieuwe Bossen – bossen rond Peerdsven
30.9. u-vormige gordel van Kleyn Kuylen over oude Pidpagronden naar Dombergheide
30.10. kleiputtencomplex langs het kanaal Dessel – Schoten
30.11. Meergoren

31. Behoud en versterking van samenhangende boscomplexen

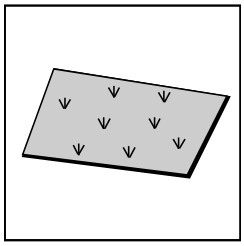

- In het noorden van deze deelruimte liggen zowel enkele grotere samenhangende boscomplexen als enkele kleinere waardevolle boskernen. Deze moeten in samenhang met hun cultuurhistorische en landschappelijke context behouden en waar mogelijk versterkt worden. De aanwezige natuurwaarden worden versterkt.
- De structuurbepalende bossen worden gedifferentieerd als natuurverwevings-gebieden. Gebiedsgericht en in afweging met andere bosfuncties kunnen op bepaalde functies (natuur, landschap, cultuurhistorie, bosbouw, recreatie, …) accenten worden gelegd.
- De boscomplexen op de hogere zandgronden hebben een bijzonder belang als infiltratiegebied. Er wordt gestreefd naar een meer natuurlijke bossamenstelling.
- Voor de Ravelse Bergen wordt gestreefd naar bosuitbreiding en –inbreiding met respect voor de aanwezige recreatie in het gebied.

Gebieden:

31.1. bos ter hoogte van Byheide
31.2. Groenendaal – Ravelse Bergen (ten zuiden van vliegveld van Weelde)

32. Behoud en versterking van ecologisch zeer waardevolle graslanden als natuurkern

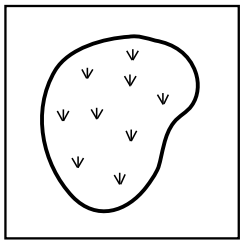

- Het betreft graslandcomplexen met een dicht netwerk aan sloten en poelen met aandacht voor de instandhouding van typische soorten (voornamelijk weidevogels) gebonden aan een open tot half open landschap waar natuur de hoofdfunctie is.
- Deze ecologisch zeer waardevolle en voor de natuurlijke structuur bepalende graslandcomplexen maken zoveel mogelijk deel uit van het Vlaams Ecologisch Netwerk. Ze sluiten aan bij de zeer waardevolle kern van heiden en vennen van het Turnhouts vennengebied.
- Voor deze gebieden wordt gestreefd naar de ontwikkeling van een aaneengesloten, vochtig tot nat, open graslandgebied in een netwerk van sloten en kleine landschapselementen. Dit in functie van duurzame instandhouding en herstel van de soorten en habitats waarvoor het gebied werd aangemeld als speciale beschermingszone van Europees belang. De grondgebonden landbouw biedt lokaal een ondersteunende rol in het beheer.
- Bijzondere aandacht moet gaan naar het behoud en de versterking van de landschapsecologische relaties en samenhang met de zeer waardevolle natuurkern van het Turnhouts vennengebied.

Gebieden:

32.1. Zandvenheide en Kasteeltjes

33. Behoud en versterking van ecologisch waardevolle graslanden (met behoud van weidevogels)

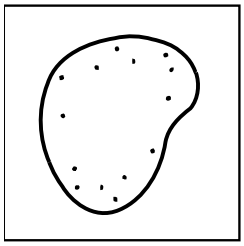

- Binnen het grondgebonden landbouwgebied bezitten de graslanden en de kleine landschapselementen belangrijke ecologische en landschappelijke kwaliteiten die behouden worden. Het betreft graslandcomplexen met venrelicten en met een microreliëf met vochtige depressies.
- Deze gebieden worden gedifferentieerd als natuurverwevingsgebied.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de grondgebonden landbouwfunctie. Via stimulerende maatregelen kan het landbouwgebruik afgestemd worden in functie van deze graslanden en de hieraan gekoppelde fauna (weidevogels) en kan de ecologische en landschappelijke kwaliteit van deze gebieden in stand gehouden en versterkt worden.
- Omwille van de relatie met de Europese speciale beschermingszones wordt het gebied bouwvrij gehouden.
- In functie van een maximale valorisatie van de waarde van het gebied dat aangemeld werd als speciale beschermingszone van Europees belang kunnen maatregelen opgelegd worden. Zo kan een hydrologische afstemming tussen landbouw en natuurwaarden (herstel van de waterhuishouding, peilverhoging) de waarde van delen van het gebied voor de soorten en habitats waarvoor het werd aangemeld, versterken.
- Binnen dit concept is de Nattenloop, als bovenlop van de Aa, een belangrijk landschappelijk en ecologisch lineair element waarvoor initiatieven ifv waterbeheer in functie van het regionaal stedelijk gebied Turnhout kunnen genomen worden (hiervoor wordt afgestemd met acties die voorzien zijn in het betreffende deelbekkenbeheerplan).
- Bijzondere aandacht moet gaan naar het behoud van de landschapsecologische en hydrologische samenhang van de vochtige graslanden met de zeer waardevolle natuurkern van het Turnhouts vennengebied (heiden, vennen en zeer waardevolle graslandcomplexen).

Gebieden:

33.1. Zwarte heide – Dombergheide (ten oosten van de natuurkern van het Turnhouts vennengebied)

34. Ruimtelijk-functioneel samenhangende gebieden vrijwaren voor de land- en tuinbouw (met grondgebonden landbouw als drager van de open ruimte)

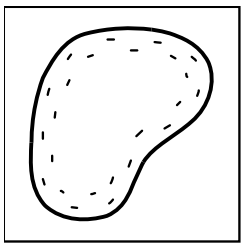

- Het goed gestructureerde agrarisch gebied wordt maximaal gevrijwaard voor de beroepslandbouw.
- De sterk grondgebonden landbouw vormt een garantie voor het open houden van het agrarische cultuurlandschap. De grondgebonden landbouw functioneert hier als belangrijke ruimtelijke drager van het gebied. De niet-grondgebonden landbouw is in evenwicht met de ruimtelijke draagkracht.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het garanderen van ontwikkelingsmogelijkheden en rechtszekerheid voor de grondgebonden landbouw, waarbij het open landschap behouden en versterkt wordt.
- Omwille van de relatie met de Europese speciale beschermingszones worden de landbouwgebieden gedifferentieerd als bouwvrij agrarisch gebied. Nieuwe agrarische bebouwing sluit maximaal aan bij de bestaande bebouwing.
- Binnen het landbouwgebied wordt een landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd. Vrijwillige stimulerende maatregelen kunnen aangewend worden voor het beheer in functie van soorten en habitats waarvoor de gebieden werden aangemeld.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden gevrijwaard van verdere bebouwing, zodanig dat de waterbergingsfunctie bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.

Gebieden:

34.1. landbouwgebied Baarlse Heide
34.2. landbouwgebied Bijheide – Hoge Heide

35. Grondgebonden landbouw als drager van geïsoleerde open ruimtekamer in een verstedelijkte omgeving

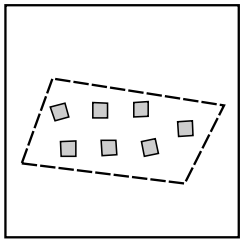

- De landbouwgebieden aan de grens met de kernen van Ravels en Oosthoven (Turnhout) worden voor de landbouw gevrijwaard. De grondgebonden landbouw functioneert als ruimtelijke drager. Het gebied wordt voor de landbouw gevrijwaard. Landbouw vormt er de hoofdfunctie.
- In het gebied ten westen van Oosthoven vormt de Visbeek een belangrijk landschappelijk en ecologisch lineair element. Omwille van de overstromingsgevoeligheid wordt het gebied gedifferentieerd als bouwvrij agrarisch gebied.
- Omwille van de relatie met de Europese speciale beschermingszones wordt het landbouwgebied ten westen van de kern van Ravels gedifferentieerd als bouwvrij agrarisch gebied.
- Binnen de landbouwgebieden wordt ruimte gelaten voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van een netwerk van kleine landschapselementen (bomenrijen, houtkanten en kleine bosjes) zodat een landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd wordt. Vrijwillige stimulerende maatregelen kunnen hiervoor aangewend worden.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden gevrijwaard van verdere bebouwing, zodanig dat de waterbergingsfunctie bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.

Gebieden:

35.1. landbouwgebied ten westen van de kern van Ravels
35.2. landbouwgebied ten westen van Oosthoven (Werkendam)

36. Behoud en versterking van (complexen van) ecologische en landschappelijke waarden verweven met (grondgebonden) landbouw.

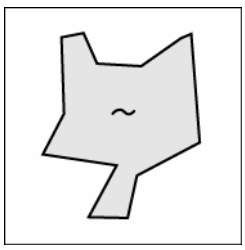

- Ten noorden van het stedelijk gebied Turnhout liggen een aantal landschapsecologische en cultuurhistorisch waardevolle landschappen met een vlaksgewijze afwisseling van landbouwgronden, ecologisch waardevolle graslanden, kleinere bossen, poelen, vennen, houtkanten en dreven.
- Deze ruimtelijke mozaïek van grondgebonden landbouw met kleine bos-, natuur- en landschapselementen en de ruimtelijke samenhang wordt behouden en versterkt.
- Delen van deze mozaïeklandschappen kunnen een hoofdfunctie natuur, bos of landbouw hebben of deze functies in verwevenheid met elkaar. Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de grondgebonden landbouwfunctie, maar vrijwaart voldoende ruimte voor het behoud, de ecologische opwaardering en het landschappelijke herstel van de aanwezige bos-, natuur- en landschapselementen.
- In gebied 36.1 wordt de verweving gerealiseerd door middel van KLE's en bosfragmenten.
- Binnen dit concept zijn de Visbeek en de Nattenloop (bovenloop van de Aa), belangrijke dragers van de landschappelijke en natuurlijke structuur die gecontinueerd worden in het regionaal stedelijk gebied Turnhout. Initiatieven in functie van waterbeheer (deelbekkenbeheerplannen) zijn steeds mogelijk.
- Voor het parkgebied tussen Kastelein, Laguitstraat en het Kanaal (deel van 36.2) zijn ruimtelijke herschikkingen van de bestemmingen mogelijk.
- Via stimulerende maatregelen wordt in landbouwgebieden met natuurverweving het beheer van deze kleine elementen bevorderd en wordt de landbouw zoveel mogelijk afgestemd op de aanwezige waarden.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden gevrijwaard van verdere bebouwing, zodanig dat de waterbergingsfunctie bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.

Gebieden:

36.1. Leemseinde – omgeving Peerdsven – Nieuwe Bossen
36.2. Drie Zwaantjes – Heihoeve

37. Verweving recreatie – natuur

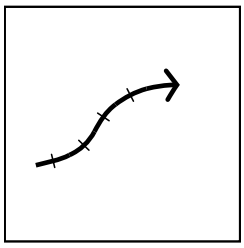

- Bij het beheer en de ontwikkeling van recreatieve terreinen wordt rekening gehouden met de aanwezige natuurwaarden binnen het recreatiegebied. Deze gebieden worden gedifferentieerd als natuurverwevingsgebied.
- Binnen recreatiegebieden met actueel belangrijke natuurwaarden van bossen, struwelen en open water streeft men zoveel mogelijk naar win-win-situaties door ontwikkeling van recreatieve infrastructuur te koppelen aan het vrijwaren of herstellen van waardevolle biotopen en landschappelijke inpassing van infrastructuren.
- De recreatieve ontsluiting van aangrenzende kwetsbare gebieden met een hoofdfunctie natuur wordt afgestemd op de ecologische draagkracht.

Gebieden:

37.1. Dombergheide en omgeving

38. Ontwikkeling van landschappelijk en ecologisch waardevolle lineaire elementen (met recreatief medegebruik)

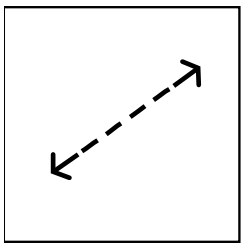
Natte ecologische verbinding

- Een aantal beken en het kanaal Dessel – Schoten hebben een functie als natte natuurverbinding. Ze zijn van belang voor de migratie van fauna en flora. De verbindende functie wordt mee gerealiseerd door de oevervegetatie, de bomenrijen, de kleine bosjes en houtkanten en door de plassen langs het kanaal.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de hoofdfunctie (landbouw, natuur, transport, recreatie, industrie, …) waarin deze elementen gelegen zijn, maar vrijwaart voldoende ruimte voor het realiseren van een hydrologische, landschappelijke en ecologische basiskwaliteit die de verbindende functie mee ondersteunt.
- In de worden de aanwezige landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden minstens gevrijwaard van verdere bebouwing zodanig dat de waterbergingsfunctie bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.
- Het kanaal Dessel – Schoten is een typisch kenmerk van de Noorderkempen en speelt een structuurbepalende rol. Het kanaal kan via een gericht beleid voor haar oevers en haar omgeving bijdragen tot een verbinding tussen belangrijke natuurlijke gebieden. Het kanaal kan worden ontwikkeld als drager van recreatieve en toeristische ontwikkelingen. De ruimtelijke situering van het kanaal boven het oorspronkelijke maaiveld is landschappelijk beeldbepalend.
- In bovenloop van de Visbeek moet er binnen de natuurverweving voldoende aandacht zijn voor ruimte voor water (opgenomen in deelbekkenbeheerplan Aa). Stroomafwaarts van de deelruimte vormt de waterloop een basiselement in de afbakening van het stedelijk gebied Turnhout.
- Het uitwerken van deze natuurverbindingen is een provinciale planningstaak.

Gebieden:

38.1. Kanaal Dessel – Schoten
38.2. Visbeek

39. Ontwikkeling van landschappelijk en ecologisch waardevolle lineaire elementen

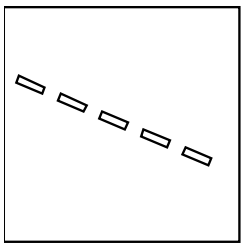
Droge ecologische verbinding

- Droge ecologische verbindingen tussen waardevolle kernen worden doorheen het landbouwgebied gevormd door bomenrijen, houtkanten, bosjes en waardevolle graslanden.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de hoofdfunctie (landbouw, natuur, transport, recreatie, industrie, …) waarin deze elementen gelegen zijn, maar vrijwaart voldoende ruimte voor het realiseren van een landschappelijke en ecologische basiskwaliteit die de verbindende functie mee ondersteunt.
- Het uitwerken van de natuurverbindingen is een provinciale planningstaak.

Gebieden:

39.1. natuurverbinding langs de noordwest rand van Ravels: Aarleheide-Schrieken-Ravelse Bergen
39.2. natuurverbinding Werkendam – De Liereman

40. Vrijwaren en versterken van landschapsbepalende lijnvormige erfgoedelementen met recreatief medegebruik

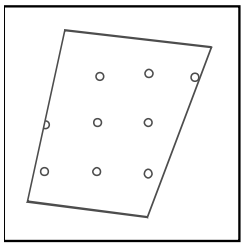

- Het tracé van de voormalige spoorlijn Turnhout – Baarle is als markant lijnvormig erfgoedelement aanwezig en dient gevrijwaard te worden.
- Behoud, herstel en inschakeling in toeristisch – recreatieve netwerken of cultuurhistorische routes moet mogelijk gemaakt worden.

Gebieden:

40.1. Bels Lijntje

41. Vrijwaren en versterken van waardevolle landschappen en erfgoedwaarden

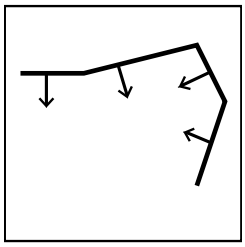

- Het gebied bezit uitgesproken landschappelijke en cultuurhistorische waarden die samenhangen met de ontginningsgeschiedenis. Kenmerkende en waardevolle te vrijwaren elementen zijn: de geometrische ontginningsstructuren (grootschalige rechthoekige percelering), planmatig ontgonnen bossen en heiden, dreven, houtkanten, bomenrijen, vennen en enkele historische hoeves.
- Het ruimtelijk beleid ondersteunt het behoud en herstel van deze waarden in hun onderlinge samenhang.
- Het behoud en de ontwikkeling van de grondgebonden landbouw en de versterking van de natuur- en boscomplexen moet gebeuren met behoud en versterking van de historische kenmerkende elementen van het ontginningslandschap. Stimulerende maatregelen kunnen hierbij worden ingezet.

Gebieden:

41.1. Turnhouts Vennengebied

42. Ruimtelijk begrensde stedelijke gebieden

- De stedelijke gebieden worden afgebakend en begrenzen stedelijke ontwikkelingen.
- De afbakening van regionaal stedelijke gebieden is een planningstaak van Vlaams niveau. Voor Turnhout werd deze reeds voltooid.

Gebieden:

42.1. regionaal stedelijk gebied Turnhout

4.4 Deelruimte 4. Ravels – Arendonk

Situering

De deelruimte 'Ravels – Arendonk' is de meest oostelijk gelegen deelruimte van de buitengebiedregio Noorderkempen. Het omvat (delen van) de gemeenten Ravels, Arendonk en Oud-Turnhout. In het oosten wordt het gebied begrensd door Nederland. In westelijke richting ligt de grens op de overgang naar het landbouwgebied rond Weelde-Poppel. In het zuiden vormt de lijn Turnhout-Arendonk de begrenzing (zie ook buitengebiedregio Neteland).

Visie

De deelruimte 'Ravels – Arendonk' bevat een aantal bijzonder waardevolle, grotere, natuurkernen. Voor de boscomplexen wordt gestreefd naar een kwalitatieve en kwantitatieve (grensoverschrijdende) versterking. Voor de natuurcomplexen geldt behoud en versterking van watergebonden natuur- en landschapswaarden (vennen en natte heide).

Via verweving wordt getracht de verschillende natuurkernen te verbinden. Dit gebeurt onder andere via stapsteenbossen, via behoud en versterking van ecologisch waardevolle graslanden in een open tot halfopen agrarisch landschap, …

In de agrarische gebieden ten oosten en ten westen van het natuurcomplex functioneert de grondgebonden landbouw als belangrijkste ruimtelijke drager. De gebieden worden voor de landbouw gevrijwaard. Binnen deze landbouwgebieden wordt ruimte gelaten voor het behoud en de ontwikkeling van een raamwerk van kleine landschapselementen zodat een landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd wordt.

Het grootschalige open landbouwgebied in het noorden van deze deelruimte wordt gekenmerkt door de planmatige structuur van heide-ontginningsgebieden. Het gebied sluit aan op het oudere cultuurlandschap rond Poppel en wordt zo in de visie opgenomen als samenhangend landbouwgebied.

Gewenste ruimtelijke structuur

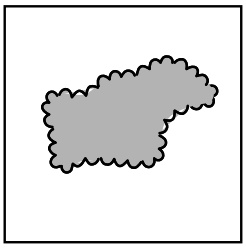
De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Ravels – Arendonk wordt weergegeven door middel van een structuurschets.

KAART 4 . GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE 4. RAVELS – ARENDONK.

Ruimtelijke concepten

De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Boscomplex Ravels – Arendonk is opgebouwd uit een aantal ruimtelijke concepten. Deze ruimtelijke concepten vormen de legende eenheden bij de bijbehorende structuurschets. De nummering van gebieden per ruimtelijk concept verwijst naar de nummers op de structuurschets.

50. Behoud en versterking van samenhangende boscomplexen.

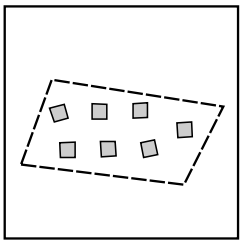

- Zowel de grote boscomplexen als de kleinere waardevolle boskernen en parken moeten in samenhang met hun cultuurhistorische en landschappelijke context behouden en waar mogelijk versterkt worden.
- De structuurbepalende bossen worden gedifferentieerd als natuurverwevingsgebieden. Gebiedsgericht en in afweging met andere bosfuncties kunnen accenten worden gelegd op bepaalde functies (natuur, landschap, cultuurhistorie, bosbouw, recreatie, …).
- Bosuitbreidingsdoelstellingen worden gerealiseerd door de bestaande en historische complexen te versterken of te herstellen zonder de samenhang van aaneengesloten en structuurbepalende landbouwgebieden aan te tasten.
- De grote monotone naaldhoutaanplanten (50.2, 50.3) vormen belangrijke aandachtsgebieden voor versterking van de bosstructuur. Enerzijds via bosinbreiding, anderzijds via bosomvorming naar een meer gevarieerde bosstructuur (kwalitatieve versterking).
- De omgeving van Kruisberghoeve is een aandachtsgebied voor bosverbinding doorheen het landbouwgebied tussen het Hoge Vijverbos en de Staatsbossen.
- De mogelijkheden voor infiltratie in de boscomplexen op de hogere zandgronden (Staatsbossen, Hoge Vijverbos) worden behouden en waar mogelijk geoptimaliseerd door onder meer herstel van de natuurlijke waterhuishouding en omvorming tot een meer natuurlijke bossamenstelling.
- De specifieke parkstructuur en vegetatiesamenstelling van de kasteelparken in Arendonk zijn belangrijke landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische te behouden elementen. Waar nodig wordt gestreefd naar een betere integratie van de parken met de omliggende bosbestanden.

Gebieden:

50.1. Tulderse Heide – Dorre Leegteheide – Leiheide
50.2. Staatsbossen van Ravels
50.3. Hoge Vijverbos
50.4. bosgebied van de Zeshonderd

51. Behoud en versterking van (complexen van) ecologische en landschappelijke waarden verweven met (grondgebonden) landbouw

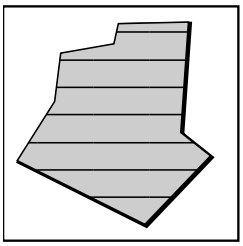
- De mozaïeklandschappen in deze deelruimte worden gekenmerkt door een ruimtelijke mozaïek van landbouw, natuur en bos die in een afwisselend patroon van hoofdzakelijk vlakvormige elementen voorkomen. Binnen het gebied zijn ecologisch waardevolle graslanden, poelen, vennen, bossen, houtkanten, dreven en landbouwgronden te behouden elementen. Zij zorgen voor een landschapsecologische verbinding tussen belangrijke natuurgebieden.
- Deze ruimtelijke mozaïek van grondgebonden landbouw met kleine bos-, natuur- en landschapselementen en de ruimtelijke samenhang wordt behouden en versterkt.
- Delen van dit mozaïeklandschap kunnen een hoofdfunctie natuur, bos of landbouw hebben of deze functies in verwevenheid met elkaar. Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de grondgebonden landbouwfunctie, maar vrijwaart voldoende ruimte voor het behoud, de ecologische opwaardering en het landschappelijke herstel van de aanwezige bos-, natuur- en landschapselementen.
- Ter hoogte van Krombusseltjes (51.2) wordt gestreefd naar een ruimtelijke scheiding van landbouw en natuur in functie van de vennen en hun randzones.
- De ruimtelijke verweving in Tulderse Beemden – Tulderbos (51.1) wordt gerealiseerd in relatie tot het gebied dat in Nederland aangemeld is als speciale beschermingszone van Europees belang. De hydrologische afstemming in functie van de voedselarme biotopen vormt een belangrijk aandachtspunt.

- In het gebied Laks wordt uitgegaan van de bestaande situatie op het terrein met een afwisseling van landbouw, natuurelementen en lineaire landschapselementen, gekoppeld aan de Laaksloop en het kleinschalige landschap.
- De gebieden van Wouwers, Kwade Putten, Meerhoeve en Terbeuken zijn gebieden met een afwisselend landschap van bossen en gebieden in landbouwgebruik gekoppeld aan de voormalige kasteeldomeinen. Bestaand voorkomen van landbouwgebruik en bosuitbreiding worden gelijktijdig afgewogen in relatie tot de erfgoedwaarde van het gebied.
- Voor de Zeshonderd en omgeving Kasteel den Tip wordt uitgegaan van de actuele afwisseling van landbouw, natuur en bos op het terrein. Een ruimtelijke uitbreiding van natuur of bos wordt niet nagestreefd.
- Via stimulerende maatregelen wordt in landbouwgebieden met natuurverweving het beheer van deze kleine elementen bevorderd en wordt de landbouw zoveel mogelijk afgestemd op de aanwezige waarden.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden gevrijwaard van verdere bebouwing, zodanig dat de waterbergingsfunctie bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.

Gebieden:

51.1. Tulderse Beemden – Tulderbos
51.2. Krombusseltjes
51.3. Wouwers – Kwade Putten – Meerhoeve – Terbeuken
51.4. Laks
51.5. de Zeshonderd en omgeving Kasteel den Tip

52. Behoud en versterking van zeer waardevolle natuurcomplexen

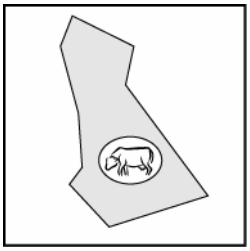

- Deze ecologisch zeer waardevolle en voor de natuurlijke structuur bepalende heide-, ven- en boscomplexen maken deel uit van het Vlaams Ecologisch netwerk. Er wordt gestreefd naar het herstel van de natuurlijke waterhuishouding, de ontwikkeling van waardevolle gradiënten en graduele overgangen tussen verschillende vegetatietypen (bos, heide, schrale graslanden, vennen).
- Het ruimtelijk beleid richt zich voor het centrale deel van het natuurcomplex van de Liereman op het behoud en de versterking van watergebonden natuur- en landschapswaarden (vennen en natte heide) gericht op het creëren van natuurlijke oevers en van rustige zones voor watervogels.
- De infiltratie-kwelrelaties worden geoptimaliseerd. Het gebied ten zuiden van de Lage Mierdse Weg vormt het infiltratiegebied van de Liereman.
- De ecologisch zeer waardevolle gebieden worden ruimtelijk gebufferd en recreatief gezoneerd, gericht op het vrijwaren van de meest kwetsbare natuurkernen en het voor recreatief medegebruik ontsluiten van deze gebieden. De ruimtelijke buffering kan worden gerealiseerd door natuuruitbreiding op landbouwenclaves (Hoge Mierdse Heide) of op direct aangrenzende landbouwgronden die essentieel zijn als buffer voor zeer kwetsbare natuurwaarden. In functie hiervan moet het natuurreservaat De Liereman niet uitgebreid worden ten noorden van de Lage Mierdse weg.
- Overheide is een aandachtsgebied voor versterking van het natuurcomplex door bosuitbreiding.

Gebieden:

52.1. Overbroek
52.2. Overheide
52.3. Kesseven – Klotgoor – Zwartgoor – Witgoor – Lei (gebiedjes ten oosten en ten zuiden van Staatsbossen Ravels)
52.4. Liereman – Hoge Mierdse Heide – Korhaan

53. Natuurcomplex met landbouwgebruik

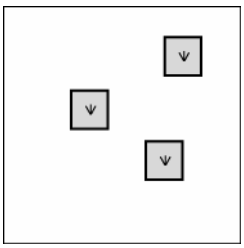

- Deze gebieden met actueel landbouwgebruik maken deel uit van het natuurcomplex dat Europees beschermd is, maar vormen er ruimtelijk niet de kern van. Landbouwgebruik wordt onderworpen aan voorwaarden zodat geen negatieve effecten op Europees beschermde habitats en soorten ontstaan.
- Binnen de zone grenzend aan het oostelijk deel van het natuurcomplex De Liereman wordt gestreefd naar grondgebonden landbouw. Bij stopzetting van de landbouwactiviteit door het huidige bedrijf, wordt het behoud van het landbouwgebruik geëvalueerd in relatie tot de potenties van het gebied voor natuurontwikkeling.
- Door middel van een hydrologische afstemming tussen landbouw en natuurwaarden (herstel van de waterhuishouding, peilverhoging) kan de waarde van delen van het gebied voor vooral meer kritische weidevogelsoorten worden versterkt.
- Bijzondere aandacht moet gaan naar het behoud van de landschapsecologische en hydrologische samenhang van de vochtige graslanden van Reenheide met de zeer waardevolle natuurkern van de Liereman. In de overgang naar de omliggende bossen worden bomenrijen en houtkanten bewaard en hersteld.

Gebieden:

53.1. Reenheide – Braekeleer

54. Behoud en versterking van ecologisch zeer waardevolle graslanden in een open agrarisch landschap

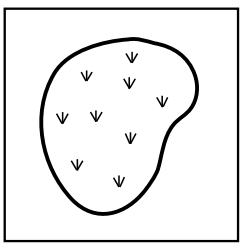
In overdruk

- In de goed gestructureerde open agrarische gebieden van Open Kempen komen lokaal zeer waardevolle natuurwaarden voor. Het betreft vochtige, microrelïefrijke graslanden met een dicht netwerk aan sloten en poelen.
- Pleksgewijs worden de zeer waardevolle graslanden behouden en versterkt. Zij worden beheerd in functie van natuur. De omliggende percelen worden aangeduid als bouwvrij agrarisch gebied waarbinnen een volwaardige landbouwbedrijfsvoering gegarandeerd wordt.
- Heel wat van deze percelen werden ingericht in functie van instandhouding en herstel van de soorten en habitats waarvoor grote delen van het gebied werden aangemeld als speciale beschermingszones van Europees belang. Door het voeren van een natuurbeheer op deze welbepaalde percelen, worden deze gebieden maximaal in funtie van waterpeilen, habitats en soorten gevaloriseerd.
- In het vogel- en habitatrichtlijngebied van de omgeving van Kijkverdriet kan het herstel van graslanden en ruigten op specifieke percelen (perceelsdelen) mogelijk een voldoende invulling geven aan de instandhoudingsdoelstellingen.
- Bijzondere aandacht moet gaan naar het behoud van de landschapsecologische en hydrologische relaties met de zeer waardevolle natuurkernen van de Liereman en (delen van) de Staatsbossen.

Gebieden:

54.1. Kijkverdriet

55. Behoud en versterking van ecologisch waardevolle graslanden (met aandacht voor weidevogels)

- Binnen het grondgebonden landbouwgebied bezitten de graslanden en de kleine landschapselementen belangrijke ecologische en landschappelijke kwaliteiten die behouden worden. Het betreft graslandcomplexen met venrelicten en een microreliëf met vochtige depressies.
- Deze gebieden worden gedifferentieerd als natuurverwevingsgebied.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de grondgebonden landbouwfunctie. Via stimulerende maatregelen kan het landbouwgebruik afgestemd worden in functie van deze graslanden en de hieraan gekoppelde

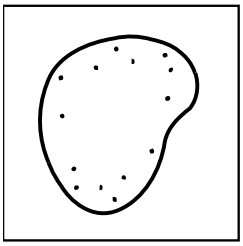
fauna (weidevogels) en kan de ecologische en landschappelijke kwaliteit van deze gebieden in stand gehouden en versterkt worden.

- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden gevrijwaard van verdere bebouwing, zodanig dat de waterbergingsfunctie bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.

Gebieden:

55.1. Witgoor en omgeving

56. Ruimtelijk-functioneel samenhangende gebieden vrijwaren voor de land- en tuinbouw (met grondgebonden landbouw als drager van de open ruimte)

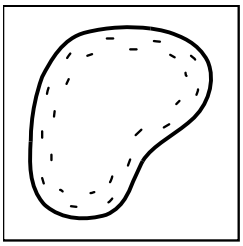

- De goed gestructureerde agrarische gebieden worden maximaal gevrijwaard voor de beroepslandbouw.
- In deze landbouwgebieden vormt de sterk grondgebonden landbouw een garantie voor het open houden van het agrarische cultuurlandschap. De grondgebonden landbouw functioneert hier als belangrijke ruimtelijke drager van het gebied.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het garanderen van ontwikkelingsmogelijkheden en rechtszekerheid voor de grondgebonden landbouw, waarbij het open landschap behouden en versterkt wordt.
- Binnen het landbouwgebied wordt een landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd. Vrijwillige stimulerende maatregelen kunnen hiervoor aangewend worden.
- Het gebied Boerenbond (56.1) sluit aan op het oudere cultuurlandschap rond Poppel. Het is een uitloper van het samenhangend landbouwgebied van Open Kempen. Het landbouwgebied Kijkverdriet – De Lusthoven (56.2) is eerder te beschouwen als een open ruimtekamer temidden van grote bos- en natuurcomplexen.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden gevrijwaard van verdere bebouwing, zodanig dat de waterbergingsfunctie bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.

Gebieden:

56.1. landbouwgebied Kermisheide – Boerenbond
56.2. landbouwgebied Kijkverdriet – De Lusthoven (tussen Staatsbossen en Hoge Vijverbos)

57. Vrijwaren van landbouwgebieden met behoud van kleine bos-, natuur- en/of landschapselementen

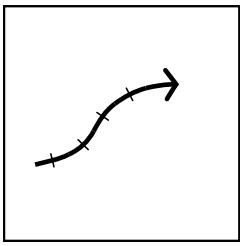
- In het ruimtelijk geïsoleerde landbouwgebied ten oosten van Turnhout functioneert de grondgebonden landbouw (melkveehouderij) als ruimtelijke drager van het gebied en staat garant voor het behoud van de landschappelijke karakteristieken (open ruimte als contrast met de stad).
- Het gebied wordt voor de landbouw gevrijwaard. Landbouw vormt de hoofdfunctie maar komt ruimtelijk voor met elementen van de natuur- en bosstructuur en met bebouwing.
- Ruimtelijk-ondersteunende maatregelen ten behoeve van een duurzame landbouw zijn nodig om grondinname door andere sectoren en versnippering door uitdijende woonkernen, lintbebouwing en vertuining tegen te gaan.
- Binnen dit landbouwgebied, in het bijzonder langs de waterlopen (Laaksloop, Aa), wordt ruimte gelaten voor het behoud en de ontwikkeling van een netwerk van kleine landschapselementen zodat een landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd wordt. Vrijwillige stimulerende maatregelen kunnen hiervoor aangewend worden.

- Dit landbouwgebied aan de rand van het stedelijk gebied vormt een belangrijke ruimtelijke buffer tegen oprukkende verstedelijking. Het heeft een belangrijke functie als open ruimte corridor. Het open landbouwgebied wordt gevrijwaard van verdere stedelijke bebouwing.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden gevrijwaard van verdere bebouwing, zodanig dat de waterbergingsfunctie bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.

Gebieden:

57.1. landbouwgebied Schuurhoven – Draaiboom

58. Ontwikkeling van landschappelijk en ecologisch waardevolle lineaire elementen (met recreatief medegebruik)

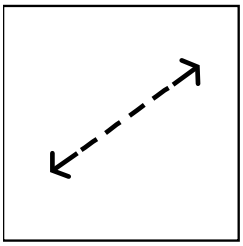
Natte ecologische verbinding

- Het kanaal Dessel – Schoten heeft een functie als natte natuurverbinding. Het is van belang voor de migratie van fauna en flora. De verbindende functie wordt mee gerealiseerd door de oevervegetatie, de bomenrijen, de kleine bosjes en houtkanten en door de plassen langs het kanaal.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de hoofdfunctie (landbouw, natuur, transport, recreatie, industrie, …) waarin deze elementen gelegen zijn, maar vrijwaart voldoende ruimte voor het realiseren van een hydrologische, landschappelijke en ecologische basiskwaliteit die de verbindende functie mee ondersteunt.
- Het kanaal Dessel – Schoten is een typisch kenmerk van de Noorderkempen en speelt een structuurbepalende rol. Het kanaal kan via een gericht beleid voor haar oevers en haar omgeving bijdragen tot een verbinding tussen belangrijke natuurlijke gebieden. Het kanaal kan worden ontwikkeld als drager van recreatieve en toeristische ontwikkelingen. De ruimtelijke situering van het kanaal boven het oorspronkelijke maaiveld is landschappelijk beeldbepalend.
- Het uitwerken van deze natuurverbindingen is een provinciale planningstaak.

Gebieden:

58.1. Kanaal Dessel – Schoten

59. Ontwikkeling van landschappelijk en ecologisch waardevolle lineaire elementen

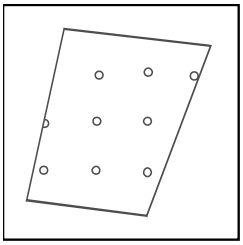
Droge ecologische verbinding

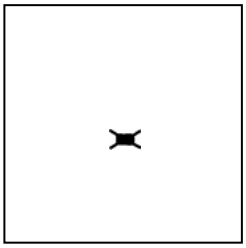
- Droge ecologische verbindingen tussen waardevolle kernen worden doorheen het landbouwgebied gevormd door bomenrijen, houtkanten, bosjes en waardevolle graslanden.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de hoofdfunctie (landbouw, natuur, transport, recreatie, industrie, …) waarin deze elementen gelegen zijn, maar vrijwaart voldoende ruimte voor het realiseren van een landschappelijke en ecologische basiskwaliteit die de verbindende functie mee ondersteunt.
- Het uitwerken van deze natuurverbindingen is een provinciale planningstaak.

Gebieden:

59.1. natuurverbinding Gewestbossen Ravels – Molenheide
59.2. natuurverbinding Liereman – Werkendam
59.3. natuurverbinding Hoge Vijverbos – Goor (Arendonk)

60. Vrijwaren en versterken van waardevolle landschappen en erfgoedwaarden

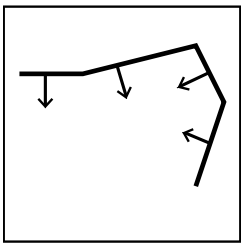
Kasteeldomein in overdruk

- Het gebied bezit uitgesproken landschappelijke en cultuurhistorische waarden die samenhangen met de ontginningsgeschiedenis. Kenmerkende en waardevolle te vrijwaren elementen zijn: de geometrische ontginningsstructuren, planmatig ontgonnen bossen, het historisch bodemgebruik met kleine landschapselementen, heiden, landduinen, vennen, venen en moerassen.
- Het ruimtelijk beleid ondersteunt het behoud en herstel van deze waarden in hun onderlinge samenhang.
- De grote boscomplexen bezitten door het gevarieerde reliëf, de opeenvolging van gradiënten en afwisseling van open heide en gesloten boscomplexen een grote landschappelijke waarde.

Gebieden:

60.1. Staatsbossen van Ravels
60.2. complex Kwade Putten – Hoge Vijverbos
60.3. Liereman

61. Ruimtelijk begrensde stedelijke gebieden

- De stedelijke gebieden worden afgebakend en begrenzen stedelijke ontwikkelingen.
- De afbakening van regionaal stedelijke gebieden is een planningstaak van Vlaams niveau. Voor Turnhout werd deze reeds voltooid.

Gebieden:

61.1. regionaal stedelijk gebied Turnhout

Kaarten

KAART 0. SITUERING NOORDERKEMPEN

KAART 1. GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE 1. BOS- EN HEIDEGEBIED KALMTHOUTSE HEIDE – SCHIETVELDEN

KAART 2 A. GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE 2. OPEN KEMPEN – DEELGEBIED 2A: WESTELIJK DEEL.

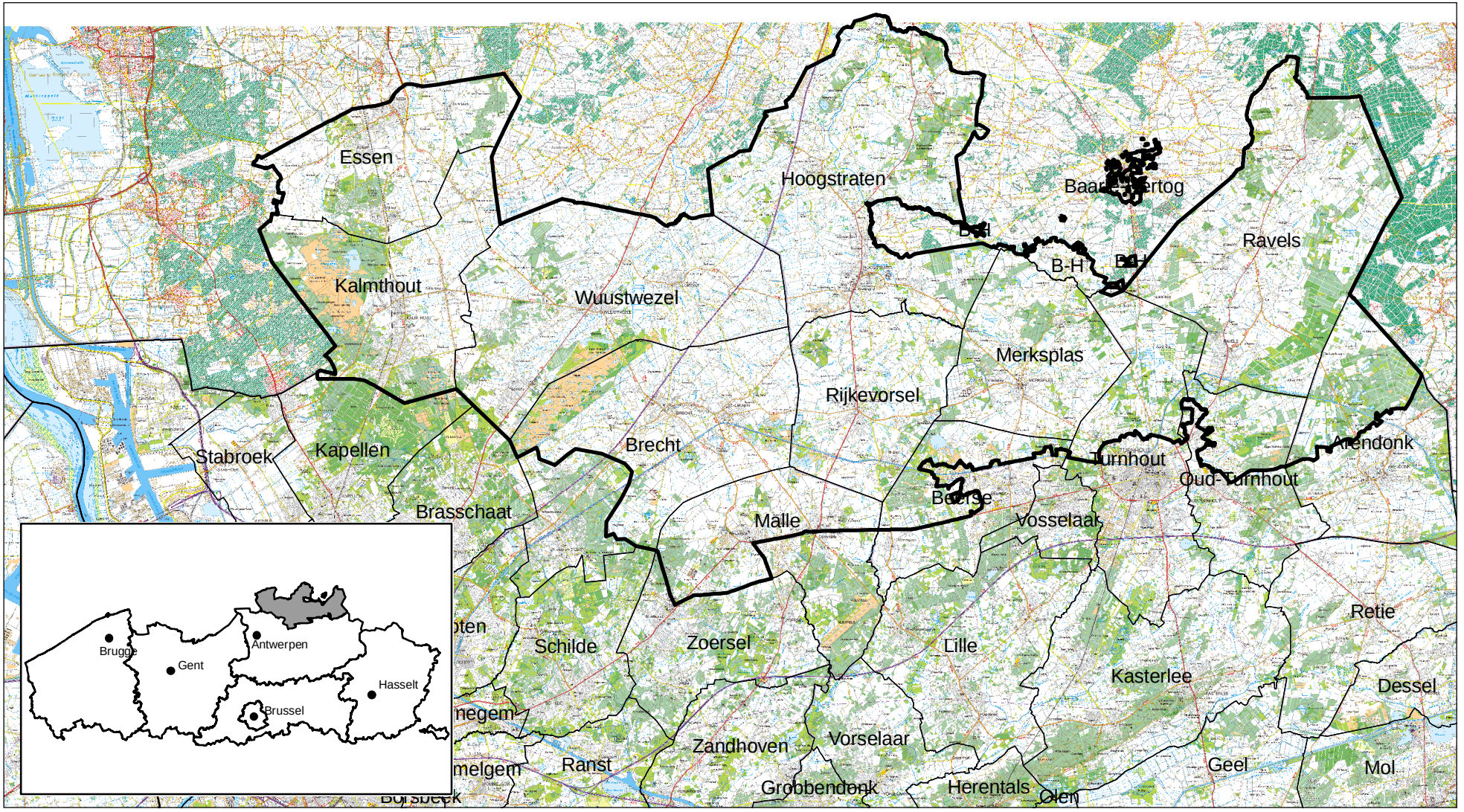
KAART 2 B. GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE 2. OPEN KEMPEN – DEELGEBIED 2B: CENTRAAL WESTELIJK DEEL.

KAART 2 C. GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE 2. OPEN KEMPEN – DEELGEBIED 2C: CENTRAAL OOSTELIJK DEEL.

KAART 2 D. GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE 2. OPEN KEMPEN – DEELGEBIED 2D: OOSTELIJK DEEL.

KAART 3. GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE 3. TURNHOUTS VENNENGEBIED EN OMGEVING.

KAART 4. GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE 4. RAVELS – ARENDONK.

Kaart 1: Situering

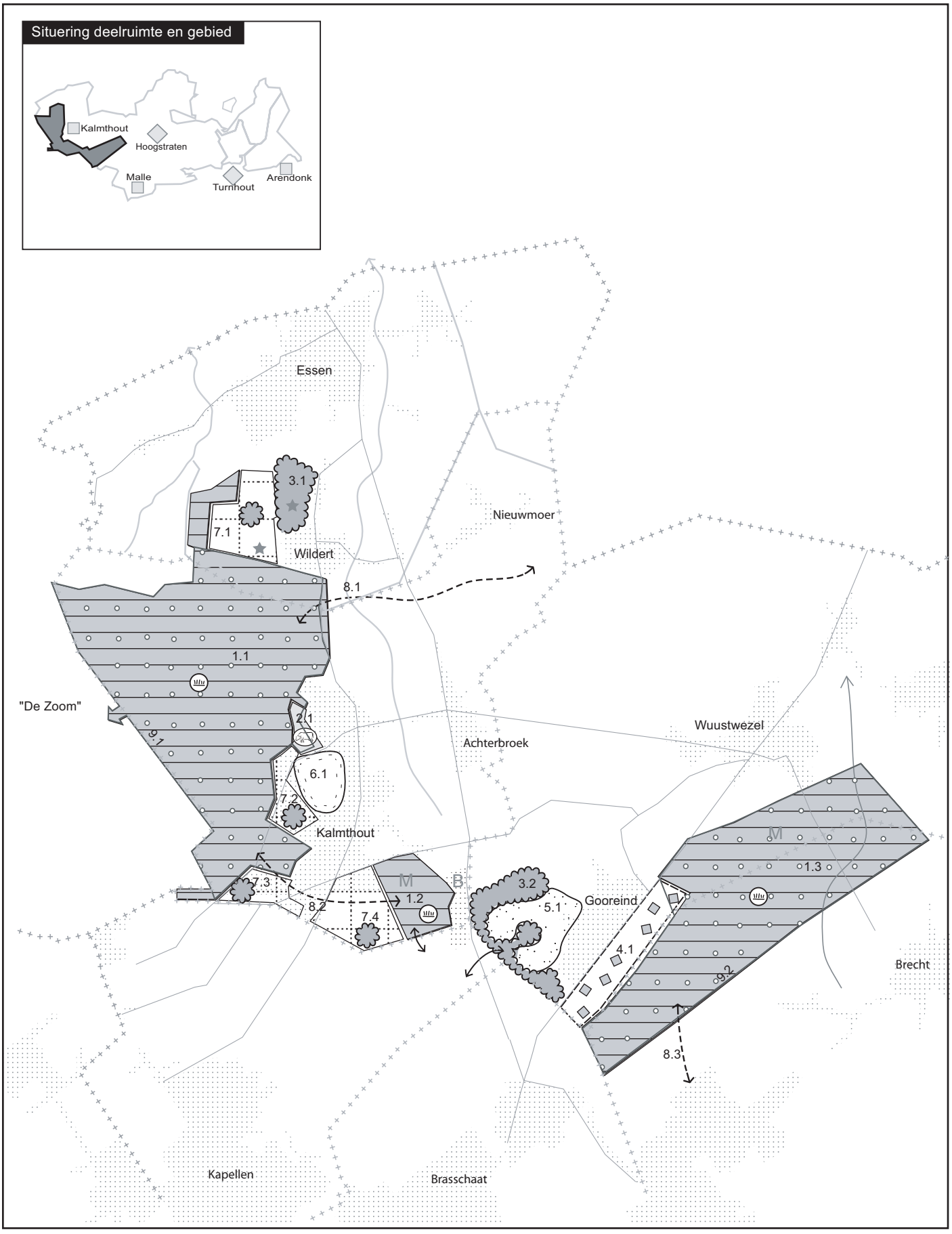
Bron: Rasterversie topografische kaart NGI 1/50.000 uitgave 2001
(c) fragment met toelating A1913 van het NGI

Legende

perimeter buitengebiedregio Noorderkempen

gemeentegrenzen

0 2,5 5 Kilometers

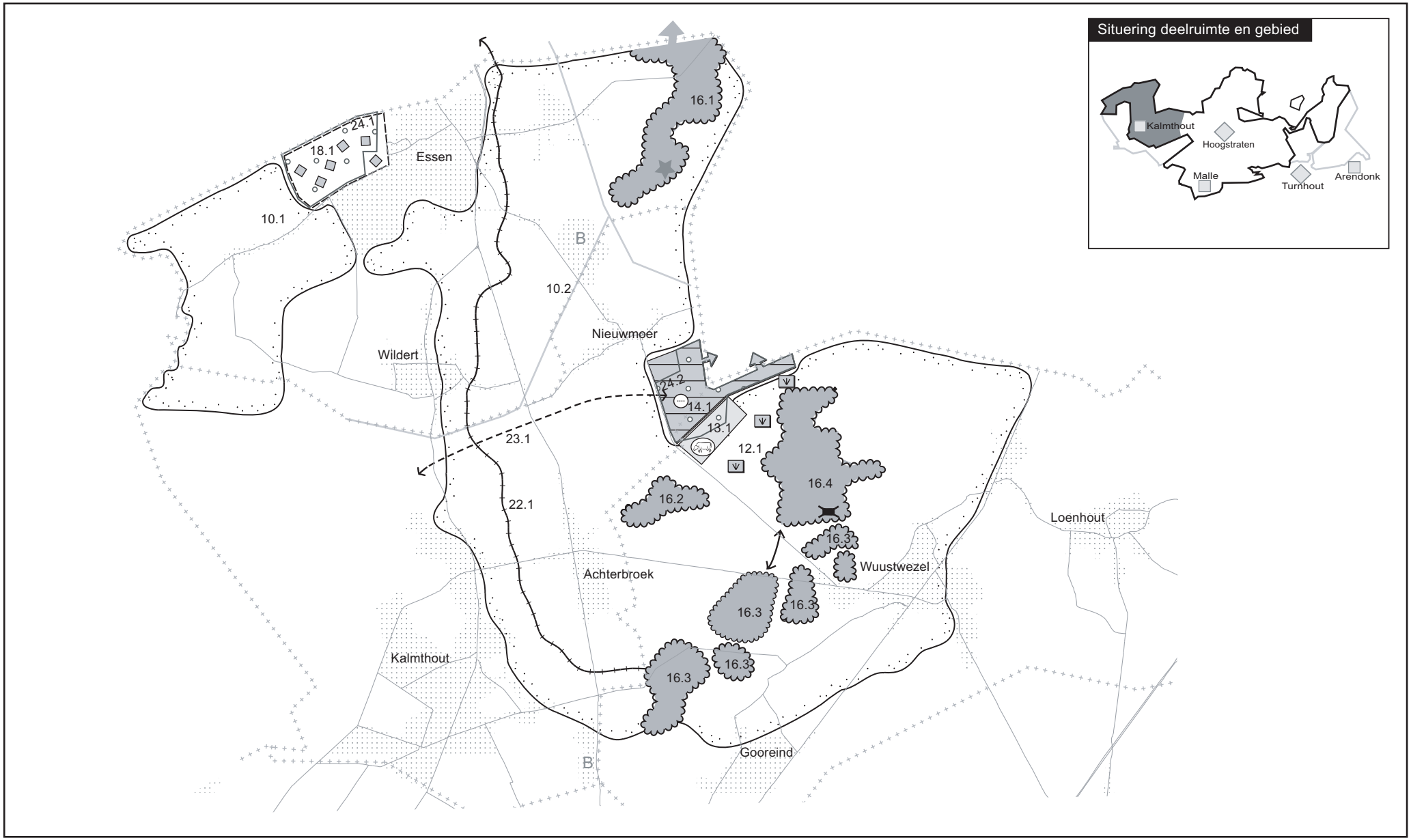
Kaart 1: Gewenste ruimtelijke structuur 'Bos- en heidegebied Kalmthout - Schietvelden' (deelruimte 1)

Referentie

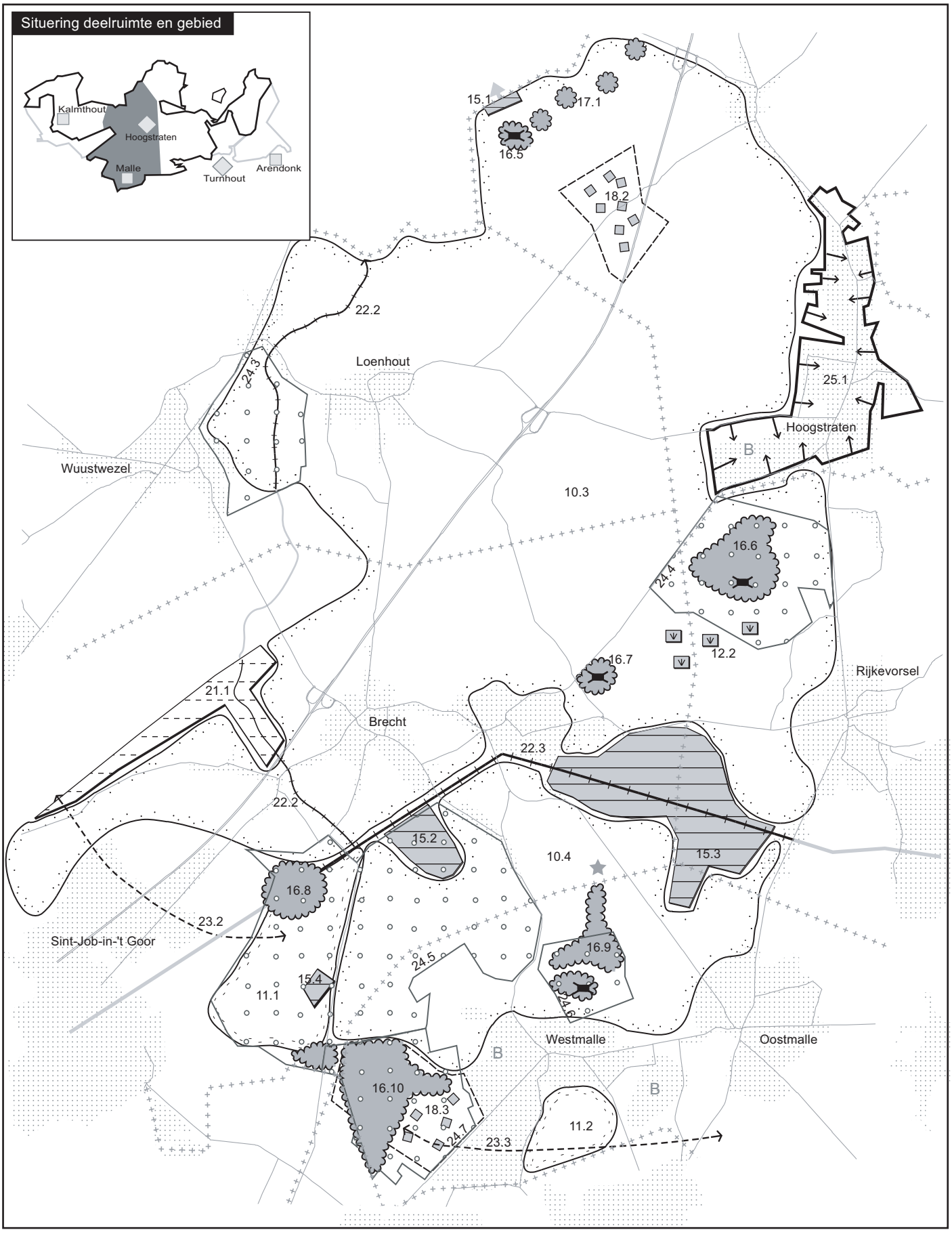
- gemeentegrens
- nederzettingsstructuur
- wegen
- waterlopen
- kanaal
- M militair gebied
- B bedrijventerrein
- toeristisch-recreatief knooppunt

0 1 2 kilometer

N

Kaart 2a: Gewenste ruimtelijke structuur 'Open Kempen' (deelruimte 2)
Gebied 2a: westelijk deel

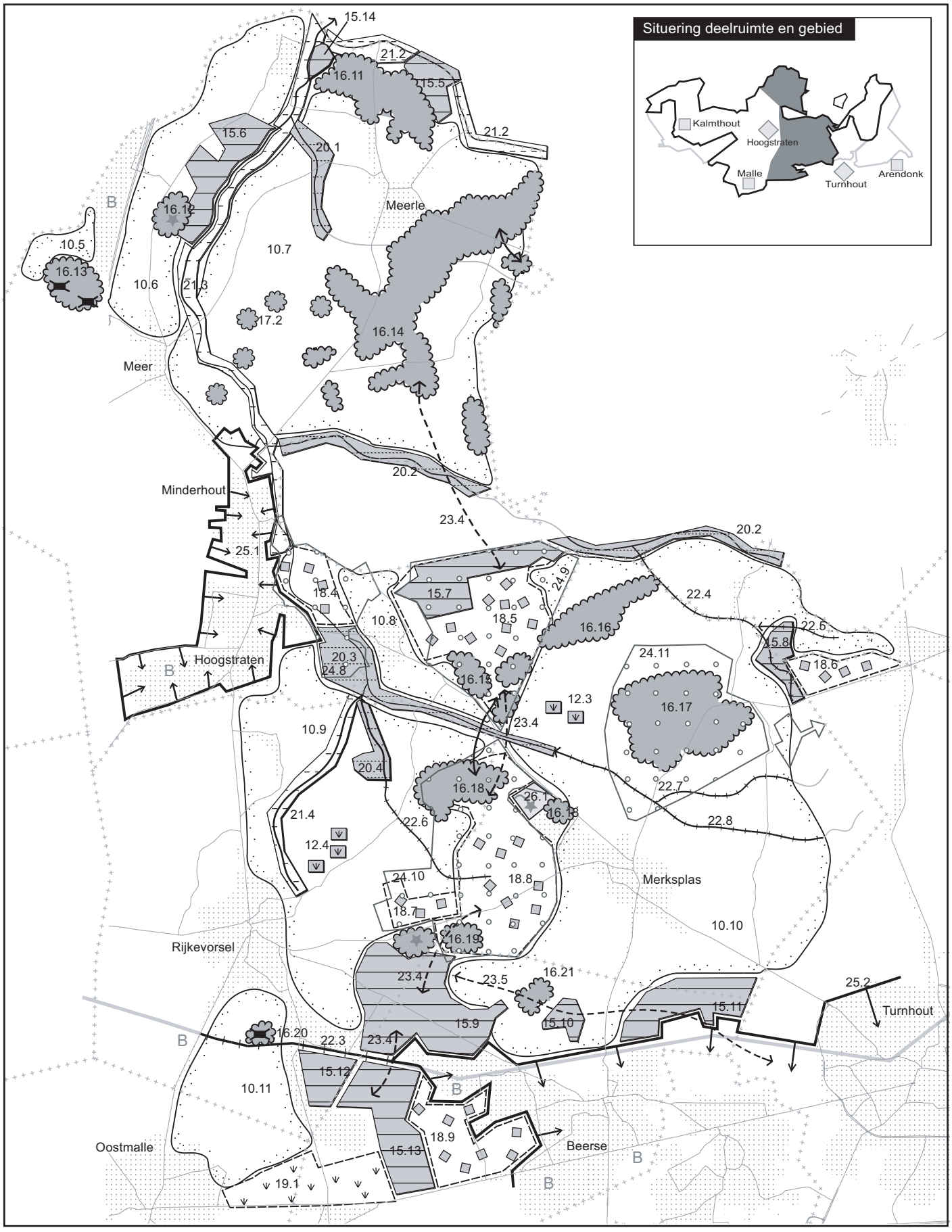
Kaart 2b: Gewenste ruimtelijke structuur 'Open Kempen' (deelruimte 2)
Gebied 2b: centraal westelijk deel

Referentie

- gemeentegrens
- nederzettingsstructuur
- wegen
- waterlopen
- toeristisch-recreatief knooppunt, motorcross
- B bedrijventerrein

0 1 2 kilometer

N

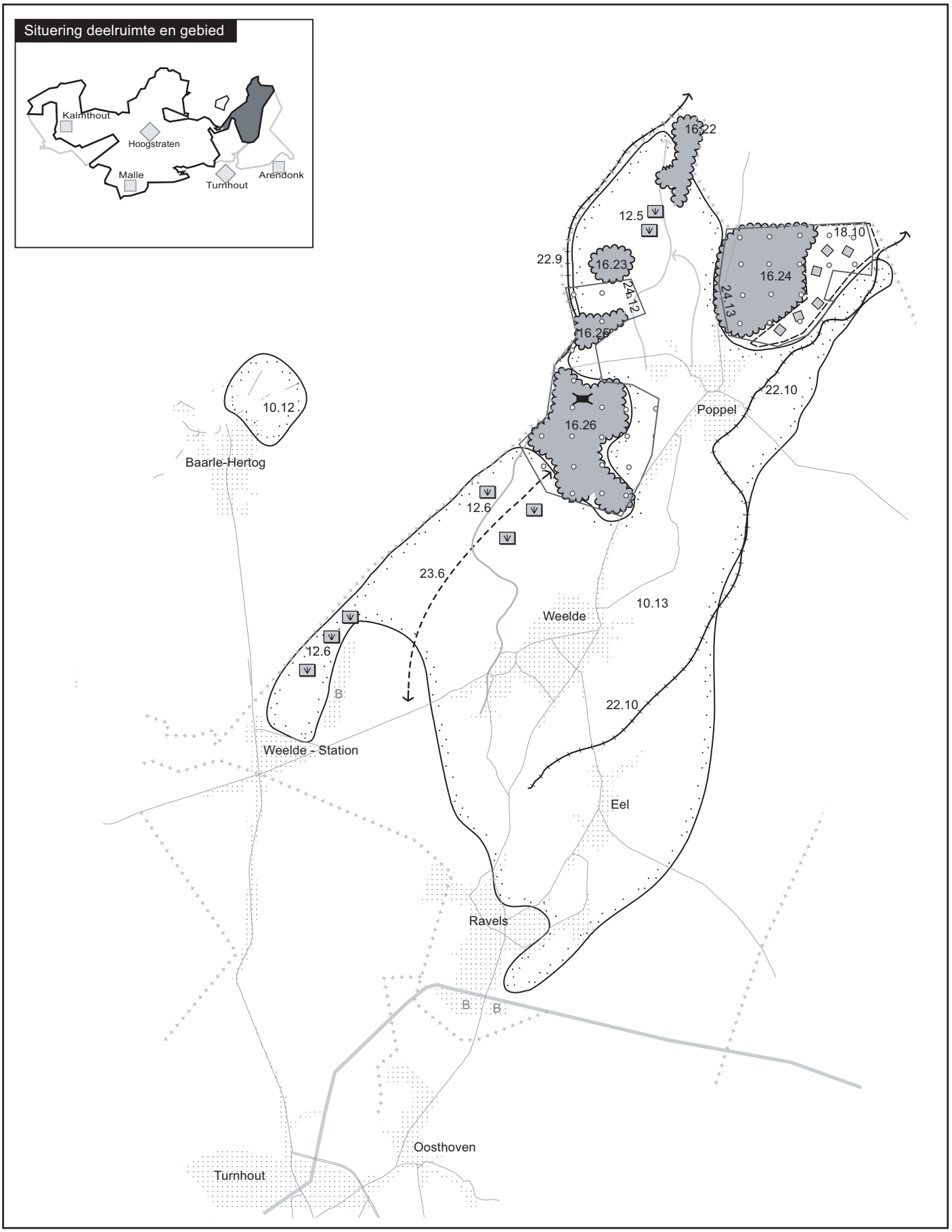
Kaart 2c: Gewenste ruimtelijke structuur 'Open Kempen' (deelruimte2)
Gebied 2c: centraal oostelijk deel

Referentie

- gemeentegrens
- nederzettingsstructuur
- wegen
- waterlopen
- toeristisch-recreatief knooppunt
- B bedrijventerrein

0 1 2 kilometer

N

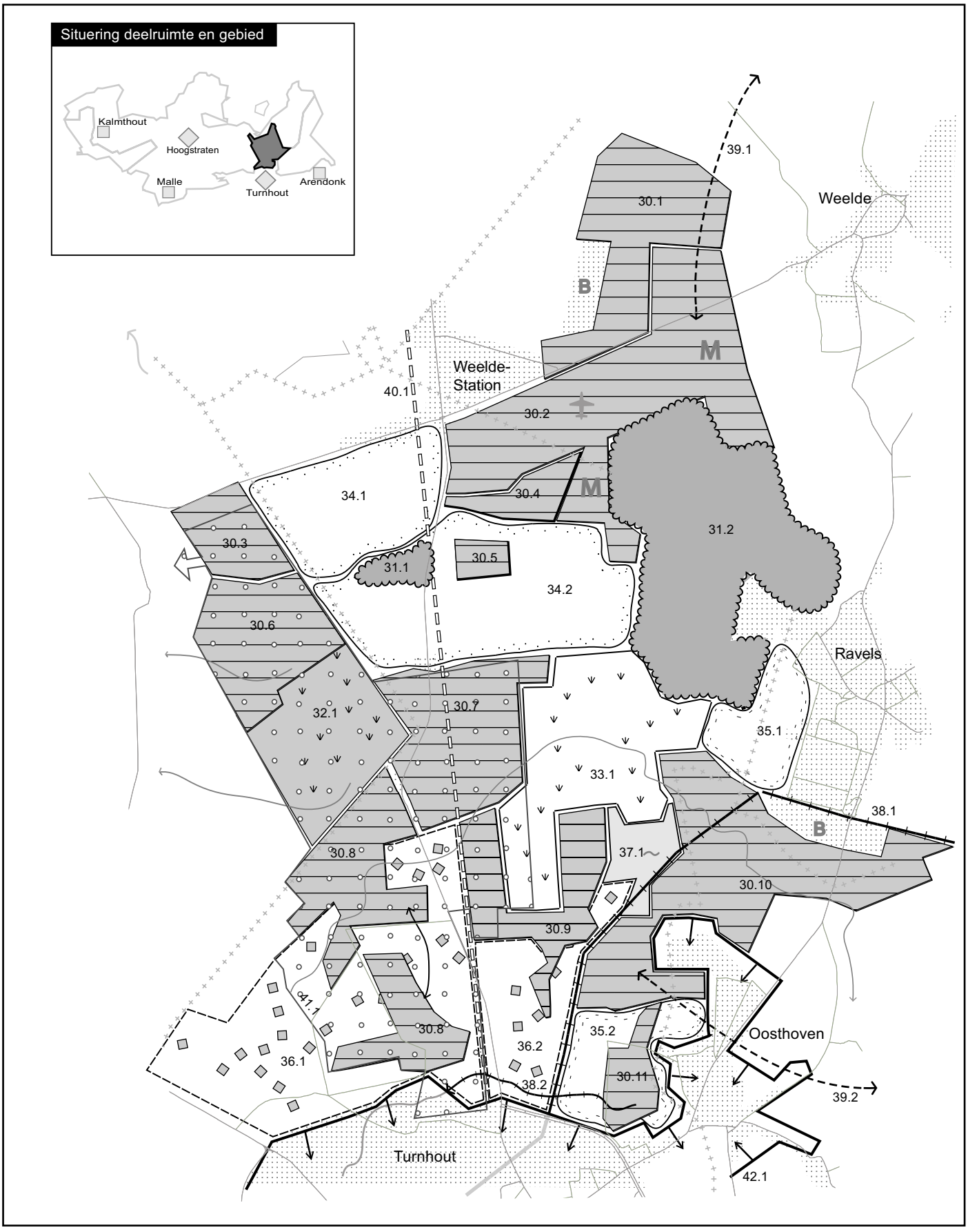
Kaart 2d: Gewenste ruimtelijke structuur 'Open Kempen' (deelruimte 2)
Gebied 2d: oostelijk deel

Referentie

- gemeentegrens
- nederzettingsstructuur
- wegen
- waterlopen
- recreatief knooppunt
- B bedrijventerrein

0 1 2 kilometer

N

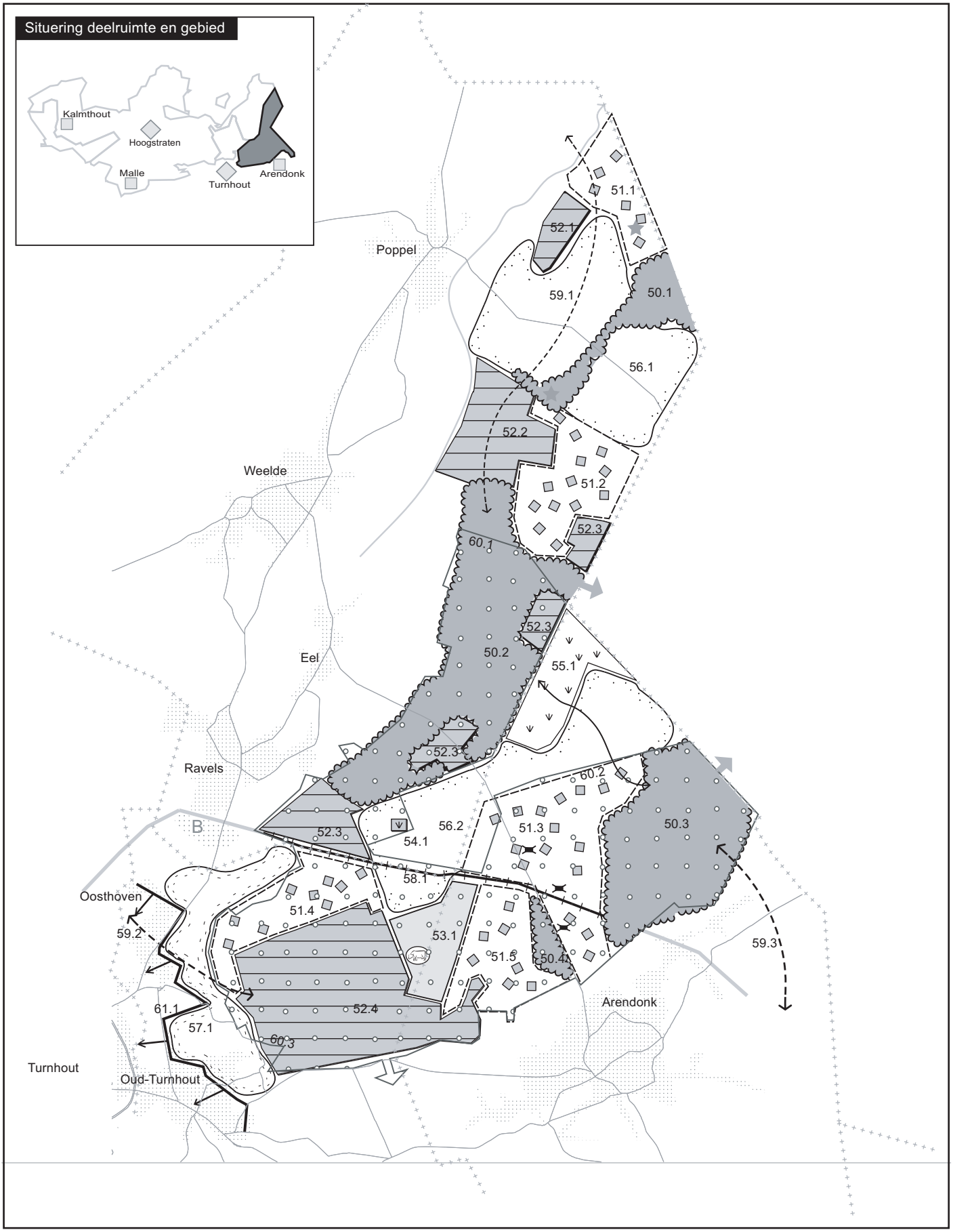
Kaart 3: Gewenste ruimtelijke structuur 'Turnhouts vennengebied en omgeving' (deelruimte 3)

Referentie

- gemeentegrens
- nederzettingsstructuur
- wegen
- waterlopen
- B bedrijventerrein
- vliegveld
- M militair domein

0 0.5 1kilometer

N

Kaart 4: Gewenste ruimtelijke structuur 'Ravels-Arendonk' (deelruimte 4)

Referentie

- gemeentegrens
- nederzettingsstructuur
- wegen
- waterlopen
- toeristisch-recreatief knooppunt
- B bedrijventerrein

0 1 2 kilometer

N

Bijlage – Verwerking resultaten overleg

In deze bijlage wordt een synthese op hoofdlijnen gegeven van de aanpassingen aan het voorstel van gewenste ruimtelijke structuur uit de verkenningsnota na de verwerking van de resultaten van het overleg met gemeenten, provincies en belangengroepen.

Per deelruimte worden de belangrijkste conclusies of vragen op niveau van de ruimtelijke visie vanuit het overleg met actoren opgelijst en wordt aangegeven op welke wijze dit al dan niet tot een verfijning of aanpassing van de ruimtelijke visie heeft geleid.

Noot: Bij een verwijziging naar het overleg in de klankbordgroep dient duidelijk gesteld dat alle elementen uit overleg met gemeenten en provincie zijn meegenomen in de discussie.

1 Deelruimte 1. Bos- en heidegebied Kalmthoutse Heide - Schietvelden

	Inhoudelijk element uit het overleg	Verwerking in eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma
1.	**Zone rond de Kalmthoutse Heide (Vogelzang, Heuvel, Annemieke)** Klankbordgroep stelt voor om dit gebied voorzichtig aan te brengen op de kaart en een definitieve oplossing te bieden in een volgende fase. Voorafgaand aan de opmaak van een gewestelijk RUP moet er duidelijkheid zijn over de impact op de speciale beschermingszone.	Deze suggestie wordt aanvaard. Heuvel wordt op de kaart aangeduid als concept 'natuurcomplex met landbouwgebruik', waarin duidelijk wordt gesteld dat het landbouwgebruik in Heuvel, tot aan de Kastanjedreef, gericht blijft op graslanden. De 'randgebieden' van Kalmthoutse Heide zullen het onderwerp vormen van een op te maken gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, waarin een oplossing wordt gezocht voor het bestaande landbouwgebruik, met de duidelijke boodschap: 'ieder buffert in z'n eigen gebied'.
2.	**Wildertse duintjes** Natuurpunt stelt in de klankbordgroep dat er mogelijkheden zijn voor herschikkingen in de recreatiezone waardoor er een uitbreiding van de Kalmthoutse Heide kan voorzien worden. De klankbordgroep stelt dat dit dient afgestemd te worden met het provinciaal initiatief in de weekendzone.	Kaart en tekst worden aangepast.
3.	**Zie opm 10. Bosduin**	
4.	**Strook tussen N1 en Groot Schietveld, ten oosten van Gooreind** Klankbordgroep stelt voor om het gehele gebied (ook deels gelegen in Antwerpse Gordel) te beschouwen als mozaïekverweving. Er is wel nood aan garantie van een verbinding tussen Schietveld en de Bosgordel.	Deze suggestie wordt aanvaard. Het mozaïekverwevingsgebied tussen Bosduin en Gooreind wordt doorgetrokken tot op de grens met Antwerpse Gordel.

2 Deelruimte 2. Open Kempen

	Inhoudelijk element uit het overleg	Verwerking in eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma
5.	**Arboretum Essen** Klankbordgroep stelt voor om geen herbevestiging van dit gebied te doen. In een herschikking van bestemmingen wordt Hemelrijk als landbouwgebied en De Belder als een gemengd gebied gezien. Een gewestelijk initiatief is hier misschien niet nodig.	Deze suggestie wordt aanvaard. De visie blijft behouden.
6.	**Landbouwgebied van Essenhoek** De conclusie van het overleg met de gemeente Essen stelt dat het voorstel van herbevestiging kan behouden blijven	In het projectteam is er voor gekozen om het landbouwgebied Essenhoek toch mee te nemen in de herbevestiging.

	(maw: geen herbevestiging van dit gebied). Tekstueel kunnen de ecologische en landschappelijke kwaliteiten van het gebied meer toegelicht worden, duidend op het lokale niveau.	
7.	**Horendonkse Bossen en omgeving** Uit overleg met de gemeente Essen is gebleken dat het voorstel van herbevestiging in oostelijke richting kan uitgebreid worden tot aan de grens van de Horendonkse Bossen. Wat de bosuitbreiding betreft, zijn er in het NO van het gebied beperkte potenties maar de aanwezigheid van jonge landbouwers maakt deze opties niet evident. De klankbordgroep stelt voor om het gebied ten westen van bossen mee te nemen in de herbevestiging, het gebied ten oosten blijft zoals het was. Bij het zoeken naar ruimte voor bosuitbreiding is een project (kan op diverse niveaus geïnitieerd worden) nodig waarin duidelijkheid gegeven wordt over uitruiling ed. Provincie en gemeente vragen aandacht voor het behoud van de clusters weekendverblijven.	Deze suggestie wordt aanvaard. De visie blijft behouden.
8.	**Maatjes** De conclusie van het overleg met de gemeente Kalmthout stelt dat ten westen van de weg het concept 'behoud en versterking van ecologisch zeer waardevolle graslanden in een open landschap' dient geschrapt. Ten oosten van de weg kan het natuurgebied uitbreiden. De klankbordgroep stelt voor om dit concept tekstueel te herformuleren. In het oostelijk deel en zuidelijk deel is wel degelijk een rol weggelegd voor de landbouw.	Deze suggesties wordt aanvaard. Concept 'behoud en versterking van ecologisch zeer waardevolle graslanden in een open landschap' ten westen van de weg wordt geschrapt. In het oostelijk deel en zuidelijk deel wordt het concept 'natuurcomplex met landbouwgebruik' aangeduid. Op die manier wordt de landbouwrol in dit gebied duidelijk.
9.	**Wuustwezelse Heide** Gemeente Wuustwezel merkte op dat alles wat ten noorden van N133 en ten westen van de N1 ligt, eigenlijk in herbevestiging kan vallen.	Naar aanleiding van beslissing VR. dd. december 2007, is dit gebied mee opgenomen in het voorstel voor herbevestiging…
10.	**Sterbos, Pastoorsbossen, Bosduin** De conclusie van het overleg met de provincie Antwerpen stelt de vraag rond de landschappelijke waarde van het Sterbos (actuele afwisseling bos en landbouw, dreven). Deze vraag werd voorgelegd aan klankbordgroep en projectteam. Het voorstel van de klankbordgroep stelt dat het Sterbos, Pastoorsbossen en Bosduin in één ruimtelijk uitvoeringsplan als een totaalstructuur moeten behandeld worden. De landbouw in het Sterbos moet behouden kunnen blijven.	Deze suggestie wordt aanvaard. De visie blijft behouden. Op de schets van de gewenste ruimtelijke structuur wordt de bosgordel anders aangeduid, beter aansluitend bij de bestaande situatie. De tekst wordt aangevuld.
11.	**Grote Beek – Weerijs – Kleine Aa ten zuiden van Groot Schietveld** Het projectteam heeft in het programma voor overleg voorgesteld de beekvallei en de zuidelijke rand van het Schietveld op te nemen als verwevingsgebied en in die zin op te nemen in het voorstel voor herbevestiging.. Op de klankbordgroep was geen concensus over dit gebied. Uiteindelijk is voorgesteld om het gebied uit de herbevestiging te halen en een gewestelijk RUP voor dit gebied toe te voegen aan het actieprogramma.	Deze suggestie wordt aanvaard. De visiekaart wordt gewijzigd. Het voorstel voor herbevestiging wordt aangepast.
12.	**Brechtse Heide – Marbelenven** Er is discussie over herbevestiging van Brechtse Heide en in het bijzonder Marbelenven en onmiddellijke omgeving. De klankbordgroep suggereert aan het projectteam om Marbelenven uit te sluiten als er duidelijke grenzen zijn.	Het Marbelenven wordt wel uit de herbevestiging gehaald, op de grenzen van het natuurgebied zoals het vandaag is ingetekend op het gewestplan.
13.	**Omgeving Paaltjesdreef** Het gebied Paaltjesdreef ten zuiden van de Kleistraat kan	Deze suggestie wordt aanvaard.

	herbevestigd worden als gebied met landbouw- en groene bestemmingen. Het bos ter hoogte van Wad kan behouden blijven. Er kan onderzocht worden of de ontginningsgebieden met nabestemming landbouw kunnen opgenomen worden in herbevestiging (ten noorden van Kleistraat, rond de Steenbakkerij).	Het voorstel voor herbevestiging wordt uitgebreid.
14.	**Landbouwkamer van Malle** De gemeente geeft aan dat een aantal gemeentelijke initiatieven zich situeren in dit gebied. Uiteindelijk opteert de gemeente voor het behoud van de herbevestiging, als er mogelijkheden blijven voor lokaal initiatief in functie van lokale natuurwaarden. De klankbordgroep volgt de gemeente.	De visie en de herbevestiging worden behouden.
15.	**Weidevogelgebieden** De klankbordgroep is het eens dat voor maatregelen landinrichting in functie van weidevolgels uit de ruilverkaveling, vertaling in een gewestelijk RUP kunnen opgenomen worden als een vorm van natuurbestemming. De standpunten van diverse gemeenten zijn hierover verschillend. Klankbordgroep stelt voor om agrarische gebieden in de omgeving van de gebieden met maatregelen voor landinrichting wel op te nemen in herbevestiging maar er bij te vermelden dat een gewestelijk RUP kan opgesteld worden om ze bouwvrij te houden.	Het projectteam volgt deze redenering. Gebieden voor weidevogels worden schetsmatig op de kaart gezet indien er maatregelen voor landinrichting voorzien zijn in recente ruilverkavelingen. “Behoud en versterking van ecologisch zeer waardevolle graslanden in een open agrarisch landschap”. Hoewel dit niet volgt uit een ruilverkaveling wordt in de omgeving van de Maatjes hetzelfde concept gebruikt. In de omgeving van deze gebieden wordt bij herbevestiging opmaak van een RUP voor bouwvrije gebieden aangekondigd. Het gaat om de omgeving De Hees, tussen Rijkevorsel en Bolk, omgeving Druytsloop, Weelde……
16.	**Glastuinbouw** De provincie stelt voor om geen grafische aanduiding te maken van de concentratiegebieden voor glastuinbouw. Het aanduiden van glasvrije zones is een uitvoering van het provinciaal plan en geen prioriteit voor deze ruimtelijke visie. De provincie maakt een voorstel van tekstwijziging. De klankbordgroep stelt dat de weidevogelgebieden en gebieden die op Vlaams niveau aangeduid worden als delen van de natuurlijke structuur gevrijwaard dienen te blijven van glastuinbouw.	Deze suggestie wordt aanvaard. De visiekaarten worden aangepast, de ‘landbouwgebieden met ontwikkelingsmogelijkheden voor de glastuinbouw’ worden verwijderd van de kaart, doch blijven in de tekst behouden. Het tekstvoorstel van de provincie is ingepast.
17.	**Zwartgoorhoeve-De Speeken** Uit de klankbordgroep is gebleken dat het gebiedje ten noorden van de Blankaertloop best uit de herbevestiging wordt gehaald en in een gewestelijk RUP als gebied van het VEN wordt aangeduid omdat dit deel uitmaakt van een grensoverschrijdend natuurgebied. Er is geen eensgezindheid (klankbordgroep, gemeente) over verweving ifv bosuitbreiding in de omgeving van Zwartgoorhoeve – De Speeken. De klankbordgroep is het eens met een uitbreiding van het gebied voor herbevestiging zonder verweving ten zuiden van de Meerseweg. De klankbordgroep geeft voorkeur aan geen herbevestiging van het noordelijk deel boven herbevestiging met verweving	Deze suggesties worden gevolgd De omgeving Blankenaarloop – omgeving Maalbergen (NL) wordt opgenomen als natuurgebied (15.1). De kaart van herbevestiging wordt gewijzigd.
18.	**Mark en ruime omgeving stroomafwaarts van Hoogstraten** Stad Hoogstraten heeft gewezen op de aanwezigheid van land- en tuinbouwbedrijven in het gebied waar voorgesteld werd niet te herbevestigen. Natuurpunt pleit voor het benaderen van de Mark in zijn totaliteit, in een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, waarbij bedrijfszetels, huiskavels en de serre gevrijwaard blijven. Het is op deze schaal niet mogelijk een uitspraak te doen over de wijze waarop de Mark en zijn vallei in een RUP kan opgenomen worden.	Het projectteam heeft ervoor gekozen om de Mark stroomafwaarts Hoogstraten minstens als natuurverweving op te nemen, waardoor de Mark in totaliteit op Vlaams niveau wordt bekeken. Omwille van de relatie met de ruilverkaveling Rijkevorsel-Wortel van het deel stroomwopwaarts Hoogstraten worden twee acties voorzien, die allicht een verschillend verloop krijgen.

	Boerenbond meent dat dat de gronden tussen de Mosten en de Mark minderwaardige landbouwgronden zijn en slechts in beperkt professioneel gebruik. Natuurontwikkeling op die plaats is dan ook bespreekbaar in het verdere procesverloop. Er kan gepraat worden over de inrichting van de Mark in functie van natuur en water. Na discussie in de klankbordgroep kan besloten worden dat de Mark stroomop- en stroomafwaarts Hoogstraten in totaliteit moet onderzocht worden.	
19.	**Gebied tussen Klein Eisel en Gouwbergseloop/Strijbeekseloop** De stad Hoogstraten stelt voor om het gebied ten noorden van Klein Eisel te herbevestigen, maar heeft er begrip voor dat de vallei zelf niet in herbevestiging opgenomen wordt. De klankbordgroep stelt voor om het voorstel van te herbevestigen gebied niet uit te breiden in noordelijke richting.	Deze suggestie wordt aanvaard. Het voorstel voor herbevestiging blijft behouden. Hierbij wordt de bedenking gemaakt dat een actie voor de ganse Gouwbergseloop/Strijbeekseloop aangewezen lijkt.
20.	**Meerle** De klankbordgroep stelt voor om een deel van het gebied te herbevestigen in twee delen. Het noordelijk deel van ongeveer 30 hectare met overdruk verweving en ten zuiden daarvan een zuivere herbevestiging.	Deze suggestie wordt niet aanvaard. Het projectteam kiest ervoor om het deel met verweving uit de herbevestiging te houden. In het zuidelijke deel kan een zuivere herbevestiging. Hierbij wordt de bedenking gemaakt dat een actie voor de ganse Gouwbergseloop/Strijbeekseloop aangewezen lijkt.
21.	**Heerle – Hal** Uit overleg met de gemeente werd een eerste voorstel gefilterd: uitbreiding van de herbevestiging in westelijke richting en waarbij het gebied van de ontginning wordt meegenomen zonder het stuk met nabestemming natuur. Als zuidelijke grens kan langs Hal een grens gevormd worden. Ten noorden van de ontginning wordt wel gevraagd om marge te behouden om de potenties naar bos open te houden. Na herneming in de klankbordgroep wordt een nieuw voorstel uitgewerkt waarbij het belang van de landbouw en de afwatering in het zuiden in rekening moeten worden gebracht en waarbij de grens van de herbevestiging wordt gelegd op de weg Hal, met een duidelijke vermelding in het actieprogramma rond het Merkske dat een volwaardig behoud van de landbouwbedrijven een uitgangspunt is.	Deze suggestie wordt aanvaard. Het voorstel voor herbevestiging wordt aangepast.
22.	**Mark stroomopwaarts van Hoogstraten** Opgedeeld in 3 delen: stuk rond de strafschool, deel in natuurconcept en een deel aangeduid als verbinding. Ten noorden van de strafschool wordt voorgesteld om in een smalle strook rond de Mark een natuurconcept toe te passen. Het landbouwgebied Poeleind-Langenberg wordt dan beperkt door een mozaïekverwevingsconcept. Ten zuiden van de strafschool wordt voorgesteld een verruiming van het gebied van concept 11.1 (nu 20.3) toe te passen (behoud en versterking van uitgesproken natuurwaarden in valleien met ruimte voor natuurlijke waterberging) in oostelijke richting. In het habitatrichtlijngebied is de conclusie van het overleg dat het plan van de ruilverkaveling het uitgangspunt vormt voor een hoofdfunctie natuur. Gemeente en klankbordgroep stellen dat de visie van de ruilverkaveling niet in vraag wordt gesteld.	Deze suggestie wordt aanvaard.
23.	**Kolonies** Er is afgesproken dat de provincie een paragraaf aanlevert over de beide kolonies. Wat voor gebied is dit? Waar willen we er in de toekomst mee naartoe? Voorstel vanuit de klankbordgroep stelt geen bijkomende	Tekst wordt aangepast op basis van het voorstel van de provincie.

	herbevestiging.	
24.	**Gebied ten westen van Merksplas kolonie** Door VVSG, en met goedkeuring van Boerenbond, wordt voorgesteld om Merksplas kolonie uit te breiden in westelijke richting binnen een mozaïekverweving met als grens de ringgracht. Voorwaarde hierbij is dat dit de afspraken van de ruilverkaveling vertaalt en dat er geen massieve bosuitbreiding plaats heeft.	Deze suggestie wordt aanvaard. De visie wordt aangepast.
25.	**Landbouwgebied Malle-Beerse** Op aangeven van de gemeente Malle is een voorstel uitgewerkt om het gebied tussen Oostmalle en Vlimmeren, langs de Antwerpsesteenweg, en onder de Lange Dreef op te nemen als verwevingsgebied. Tijdens de klankbordgroep was er geen concensus over dit voorstel.	Het projectteam ziet voor dit gebied een opwaardering van de kleine landschapselementen en erkent bovendien de waterproblematiek (Koeschotseloop). Het voorstel voor herbevestiging wordt aangepast met een stuk herbevestiging met natuurverweving.
26.	**Landbouwgebied ten westen van Weelde Station** Tijdens het overleg is gebleken dat dit gebied geen zuivere landbouwfunctie kent, vandaar dat wordt voorgesteld om hier een mozaïekverweving op te leggen.	Deze suggestie wordt aanvaard. De visie wordt aangepast.
27.	**Landbouwgebied rond Baarle-Hertog** Aan de gemeente Baarle-Hertog wordt voorgesteld om voor de enclaves in Nederland herbevestiging te voorzien. Na terugkoppeling heeft de gemeente gesteld hiervoor vragende partij te zijn. De klankbordgroep is het hiermee eens voor de enclaves die niet in de omgeving van het Merkske gelegen zijn. Er wordt een kader getrokken waarbinnen alle landbouwgebieden op Belgisch grondgebied worden herbevestigd	Deze suggestie wordt aanvaard. Het voorstel voor herbevestiging wordt aangepast.
28.	**Nieuwkerk** De klankbordgroep stelt dat, omwille van het gemengd gebruik in het noordelijk deel van het complex Nieuwkerk, de afwisseling van het gebied best kan gevaloriseerd worden in een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.	Het gebied is niet opgenomen in de ruilverkaveling van Poppel. Deze suggestie wordt gevolgd. Het voorstel voor herbevestiging wordt aangepast.
29.	**Klotkuilheide - De Schrieken** Er was een vraag om het gebied voor herbevestiging uit te breiden. De klankbordgroep stelt voor om de ruilverkaveling te vertalen in een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.	Geen aanpassing.
30.	**Gebied rond Flaasheide – Litse Heide** Gemeente en klankbordgroep vragen dat de ruilverkaveling niet in vraag wordt gesteld. Hoewel de Vlaamse regering herbevestiging in SBZ-v niet toelaat (periode vóór 14/12/2007), kan de klanbordgoep instemmen met een herbevestiging mits uitsluiting van de gebieden in beheer van ANB (zoals voorzien in de ruilverkaveling ifv de SBZ).	Naar aanleiding van beslissing VR dd. december 2007, is dit gebied mee opgenomen in het voorstel voor herbevestiging, met uitsluiting van de gebieden met maatregelen voor landinrichting en de zone errond tot duidelijke fysische grenzen. Er wordt een actieplan voor instandhouding uitgewerkt.
31.	**Vallei van de Poppelse Aa en omgeving bossen Molenheide** Het noordelijke deel van de Poppelse Aa is ook gelegen in een ruilverkaveling (Poppel). De gemeente stelt voor dit gebied op te nemen in herbevestiging. De klankborgdgroep is het ermee eens. De zuidelijke grens in SBZ-v. De noordelijke grens wordt bepaald door het projectteam.	Deze suggestie wordt aanvaard. Het voorstel voor herbevestiging wordt aangepast.
32.	**Molenheide** De klankbordgroep stelt voor om ten noorden van het gebied van de Poppelse Aa een deel van het boscomplex Molenheide te veranderen in een mozaïekverweving (ipv bos). Hierin kan ruimte zijn voor landbouw en bos(uitbreiding).	Deze suggestie wordt aanvaard. De visie wordt aangepast.

3 Deelruimte 3. Turnhouts vennengebied en omgeving

	Inhoudelijk element uit het overleg	Verwerking in eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma
33.	**Bossen ter hoogte van Bijheide, Hoge Heide en Groenendaal, Ravelse Bergen (ten zuiden van het vliegveld van Weelde)** De stad Turnhout heeft in het overleg vermeld dat ze geen voorstander is van ontbossing in functie van heideherstel (vb rondom het vliegveld van Weelde). In de klanbordgroep heeft natuurpunt gevraagd om de gebieden in de Natura 2000-zones mee te nemen in concept 'behoud en versterking van zeer waardevolle natuurcomplexen' in plaats van concept 'behoud en versterking van samenhangende boscomplexen.	Delen van de gebieden in sbz-h worden verschoven van bosconcept naar natuurconcept. Uitgangspunt hiervoor zijn de gebieden waar natuurpunt in het beheer van eigen natuurreservaten reeds werken heeft uitgevoerd in functie van heideherstel. De visie wordt deeltelijk aangepast.
34.	**Landbouwgebied Bijheide** Landbouw had in dit gebied graag een voorstel voor herbevestiging gezien, wat niet kan omwille van de SBZ-V.	Naar aanleiding van beslissing VR. dd. december 2007, is dit gebied mee opgenomen in het voorstel voor herbevestiging. Er wordt een actieplan voor instandhouding uitgewerkt.
35.	**Zandvenheide** De opinies over dit gebied zijn uiteenlopend, er is geen concensus.	De visie wordt niet aangepast.
36.	**Zwart Water, Grote en Kleine Klotteraard, Haverven, Zandven** Er is geen eensgezindheid over het voorstel van het projectteam over de totaliteit van het gebied.	De visie wordt niet aangepast.
37.	**U-vormige gordel van Kleyn Kuylen over de oude Pidpagronden naar Dombergheide** Op basis van de feitelijke situatie moeten de grenzen hier gecorrigeerd worden. Er is geen eensgezindheid over het voorstel van het projectteam over de totaliteit van het gebied.	Deze suggestie wordt aanvaard. De visie wordt aangepast.
38.	**Minder samenhangend landbouwgebied Zwarte Heide – Dombergheide** Uit de klankbordgroep is gebleken dat in het oostelijk deel de bestemming 'geler' kan en mag zijn. Het concept 'ruimtelijk-functioneel samenhangende gebieden vrijwaren voor de land- en tuinbouw' kan er worden toegepast.	Deze suggestie wordt aanvaard. De visie wordt aangepast
39.	**Drie Zwaantjes – Heihoeve** De Stad Turnhout stelde voor om dit gebied te splitsen en ten oosten van het kanaal landbouw te voorzien met de mogelijkheid voor een bos- of natuurverbinding. De klankbordgroep stemt in met dit voorstel.	Deze suggestie wordt aanvaard. De visie wordt aangepast.
40.	**Nieuwe Bossen – bossen rond Peerdsven** In dit gebied liggen enkele zonevreemde landbouwbedrijven die grotendeels uit het Vlaams Ecologisch Netwerk zijn gehouden. Hiervoor dient een oplossing gegeven te worden. inhoudelijk is er eensgezindheid over behoud van de landbouwbedrijven. Met name natuurpunt koppelt een oplossing voor de landbouwbedrijven aan een akkoord voor het gehele gebied.	De visie wordt aangepast.

4 Deelruimte 4. Ravels-Arendonk

	Inhoudelijk element uit het overleg	Verwerking in eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma
41.	**Ruime omgeving Krombusseltjes**	Het projectteam voert de zelf voorgestelde wijziging door.

	In het programma voor overleg heeft het projectteam een gebied aangeduid met mozaïekverweving. De gemeente vindt het wenselijk de landbouwbedrijven te behouden en de plannen van distrigas niet te hypothekeren. In de klankbordgroep is er toenadering. De partners erkennen de waarde van de landbouwgronden en van de natuurwaarden. Voor zover de natuur een beperkte ruimtelijke impact krijgt kan er gepraat worden	
42.	**Landbouwgebied Kermisheide** De gemeente stelt voor om Kermisheide te herbevestigen. Gedurende de klankbordgroep is ervan uitgegaan dat dit niet mogelijk is (vóór 14/12/2007)	Naar aanleiding van beslissing VR. dd. december 2007, is dit gebied mee opgenomen in het voorstel voor herbevestiging. Er wordt een actieplan voor instandhouding uitgewerkt.
43.	**Landbouwgebied Boerenbond** Voor dit gebied stelt de gemeente voor om bijkomend te herbevestigen. De klankbordgroep is het daarmee eens. De westelijke grens zijn bossen, de zuidelijke grens wordt gevormd door SBZ-V met verspreide SBZ-H	Deze suggestie wordt aanvaard. Het voorstel voor herbevestiging wordt aangepast.
44.	**Bossen van Overbroek en Tulderse Heide** De klankbordgroep poneert volgend voorstel: de hoofdfunctie natuur komt tot aan de uitstulping. Een stuk in het noordoosten, ten oosten van Molenheide en de vallei van de Aa kan binnen een mozaïekverweving worden aangeduid. De camping valt binnen de mozaïek en kan op termijn een overdruk natuurverweving krijgen.	Deze suggestie wordt aanvaard. De visie wordt aangepast. Tevens wordt de bosverbinding die een scheiding vormt tussen de landbouwgebieden Kemisheide en Boerenbond duidelijker op kaart aangebracht.
45.	**Staatsbossen** In de klankbordgroep is de vraag gesteld om de delen in habitatrichtlijngebied op te nemen binnen een concept 'behoud en versterking van zeer waardevolle natuurcomplexen'.	Deze suggestie wordt aanvaard. De visie wordt aangepast.
46.	**Landbouwgebied Kruisberghoeve** Er is geen eensgezindheid over dit gebied: Boerenbond stelt dat er reeds een bosverbinding aanwezig is op Nederlands grondgebied, waardoor een bosverbinding niet wenselijk is doorheen intens landbouwgebied. Boerenbond vraagt om de landbouwfunctie van het gebied te garanderen en vraagt om herbevestiging van het landbouwgebied aansluitend op de Nederlandse grens. Natuurpunt stelt dat er belangrijke natuurwaarden in dit gebied aanwezig zijn en dat het Hoge Vijverbos en de Staatsbossen moeten verbonden worden door dit gebied.	Het projectteam ziet voor dit gebied toch een duidelijke landbouwfunctie weggelegd en stelt bijgevolg de herbevestiging van het aaneengesloten landbouwgebied voor, met behoud van de bosverbinding.
47.	**Kwade Putten – Hoge Vijverbos** Conclusie uit de klankbordgroep is om delen van Hoge Vijverbos en een stukje in het noordwesten van Kwade Putten een mozaïekverwevingsconcept te geven. Een aandachtspunt hierbij is het bufferen in eigen gebied.	Deze suggestie wordt aanvaard. De visie wordt aangepast.
48.	**Liereman – Hoge Mierdse Heide – Korhaan** De gemeente bevestigt dat de visie van de verkenningsnota overeenstemt met de visie in haar structuurplan. Hoge Mierdse Heide kan omgevormd worden naar natuurgebied. De gemeente ziet de grens van het natuurgebied op de Lage Mierdseweg. Ten noorden ervan is dit landbouwgebied. Ten zuiden ervan is natuur, maar moet de impact van natuur op de aanwezige landbouwbedrijfsvoering onderzocht worden. Het kippenbedrijf kan niet in natuurgebied worden opgenomen. Boerenbond en Natuurpunt melden dat rond dit gebied op het ogenblik van de klankbordgroep overleg op niveau van het kabinet Peeters/Crevits wordt gevoerd. Zij pleiten ervoor om de resultaten af te wachten. Afspraak is dat de	De visie wordt uiteindelijk aangepast door het projectteam omdat er geen concensus-voorstel is aangeleverd vanuit het overleg met het kabinet. Lage Mierdse weg vormt de noordgrens omdat twee partners het erover eens zijn. In het oosten wordt een specifiek concept voorzien voor behoud van landbouw in natuurgebied.

	resultaten van dit overleg moeten bekend zijn tegen 31 januari 2008 om verder te kunnen meenemen in dit proces. Indien concensus bereikt wordt, kan de opmaak van een RUP als actie van eerste prioriteit opgenomen worden. Anders werkt het projectteam een voorstel uit. Boerenbond gaat niet in op de uitnodiging een eigen voorstel van visie uit de doeken te doen. Vanuit Natuurpunt komt het voorstel om op beheersniveau natuurgebied te voorzien in de Liereman met ruimte voor een gegarandeerde, maar beperktere landbouw. Het beheer kan gedifferentieerd worden volgens de noden vanuit de instandhoudingsdoelstellingen. Natuurpunt is geen vragende partij voor natuurgebied ten noorden van de Lage Mierdseweg.	

ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos

regio Noorderkempen

programma voor uitvoering

maart 2008

Vlaamse overheid

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
Programma voor uitvoering 3
1 Deelruimte 1. Bos- en heidegebied Kalmthoutse Heide – Schietvelden 4
1.1 Te herbevestigen agrarische gebieden 4
1.2 Mogelijke uitvoeringsacties op Vlaams niveau 4
2 Deelruimte 2. Open Kempen 4
2.1 Te herbevestigen agrarische gebieden 4
2.2 Mogelijke uitvoeringsacties op Vlaams niveau 7
3 Deelruimte 3. Turnhouts vennengebied en omgeving 13
3.1 Te herbevestigen agrarische gebieden 13
3.2 Mogelijke uitvoeringsacties op Vlaams niveau 14
4 Deelruimte 4. Ravels – Arendonk 15
4.1 Te herbevestigen agrarische gebieden 15
4.2 Mogelijke uitvoeringsacties op Vlaams niveau 16

Programma voor uitvoering

Voor iedere deelruimte van de regio Noorderkempen wordt aangegeven wat de mogelijke acties op Vlaams niveau zijn voor dit gebied onder de vorm van een uitvoeringsprogramma. Dit uitvoeringsprogramma moet gelezen worden samen met de gewenste ruimtelijke structuur. In de tabel wordt verwezen naar de relevante concepten die de inhoudelijke elementen van de actie bepalen. De actie geeft op hoofdlijnen aan over welke gebieden en concepten het gaat. In het uitvoeringsprogramma wordt onderscheid gemaakt tussen te herbevestigen agrarische gebieden en overige uitvoeringsacties. Op basis van de adviezen op de gewenste ruimtelijke structuur en het uitvoeringsprogramma zullen deze uitvoeringsacties verder geoperationaliseerd worden.

Daar waar bestemmingswijzigingen noodzakelijk zijn, zal verder overleg en onderzoek op perceelsniveau de exacte begrenzingen bepalen. Bij de opmaak van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen voor de realisatie van grote eenheden natuur (in ontwikkeling) en bosuitbreiding zal steeds verder overleg over de afbakeningsvoorstellen en detailonderzoek op perceelsniveau naar ligging van de bestaande landbouwbedrijfszetels en huiskavels gevoerd worden om maximaal te vermijden dat de landbouweconomische uitbating van de bestaande landbouwbedrijven in het gedrang zou komen.

1 Deelruimte 1. Bos- en heidegebied Kalmthoutse Heide – Schietvelden

1.1 Te herbevestigen agrarische gebieden

Geen

1.2 Mogelijke uitvoeringsacties op Vlaams niveau

Nr.	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
1.	Kalmthoutse Heide en omgeving	1	1.1, 2.1, 3.1, 6.1, 7.1, 7.2, 7.3, 8.1, 8.2, 9.1	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Het hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het landbouwgebied Vogelzang (6.1) - Het nader uitwerken van de mogelijkheden voor landbouw in natuurbestemming langs de oostzijde van de Kalmthoutse Heide (Annemieke, Heuvel) (2.1) - Het versterken van de bosstructuur in Wildertse Duintjes (3.1) (ca. 20 ha) - Het versterken van de natuurwaarden in het westelijk deel van de weekendzone Boterpot, in het noorden van de Kalmthoutse Heide (1.1). *Verder onderzoek en overleg nodig i.f.v. het gedetailleerd in kaart brengen van de concrete mogelijkheden voor de landbouwuitbating in natuurgebied in functie van de instandhoudingsdoelstellingen van het Vogelrichtlijngebied. Opmaken van gevoeligheidsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.* *Verder onderzoek en overleg is nodig in functie van afstemming met provinciale actie rond de weekendzone Boterpot en Wildertse Duintjes.*
2.	Schietvelden en omgeving	1	1.2, 1.3, 3.2, 4.1, 7.4, 9.2	De opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Het nader uitwerken van de verweving van landbouw, natuur en bos ten zuidoosten van Gooreind (4.1)

2 Deelruimte 2. Open Kempen

2.1 Te herbevestigen agrarische gebieden

Nr.	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
3.	Essenhoek	2a	10.1	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van

Nr.	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
				Essenhoek (10.1).
4.	Horendonk – Nieuwmoer	2a	10.2, 22.1, 23.1	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van Horendonk – Nieuwmoer (10.2).
5.	Heikant – Zuimoeren	2a	10.2, 22.1	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van Heikant – Zuimoeren (10.2).
6.	Wuustwezelse Heide	2a	10.2	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied in Wuustwezelse Heide (10.2). *Opmaak van het actieplan inzake instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van natuur en het natuurlijk milieu voor de betreffende speciale beschermingszone in functie van een bijdrage aan de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen. Dit actieplan kan aanleiding geven tot een ecologische infrastructuur binnen de herbevestigde zone en tot een uitbreiding van de zones waar aan beroepslandbouw kan worden gedaan.*
7.	Wuustwezel-Gooreind	2a	10.2	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van Wuustwezel-Gooreind (10.2).
8.	Overbroek – Brecht	2b	10.3, 22.2, 22.3, 23.2	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van Overbroek – Brecht (10.3).
9.	Brechtse Heide	2b	11.1, 23.2, 24.5	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van de Brechtse Heide (11.1). *Opmaak van het gewestelijk RUP "Klei van de Kempen" (Conform de beslissing van de Vlaamse regering van 01/12/2006 over het bijzonder oppervlaktedelfstoffenplan "Klei van de kempen"), ontginningsgebied met nabestemming landbouw en bouwvrij agrarisch gebied ifv reserve voor ontginning op lange termijn.* *Opmaak van een gewestelijk RUP voor differentiatie van het agrarisch gebied als bouwvrij agrarisch gebied in functie van weidevogelgebieden.*
10.	Loenhout – Meer – St-Lenaerts	2b 2c	10.3, 16.5, 17.1, 22.2, 24.3 10.5, 16.13	Bevestigen van de agrarische, bos, park en natuurbestemmingen op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van Loenhout – Meer – St-Lenaerts (10.3). *Opmaak van een gewestelijk RUP voor Ondergrondse aardgasopslag Loenhout.* *Opmaak van een gewestelijk RUP voor differentiatie van het agrarisch gebied als bouwvrij agrarisch gebied in functie van weidevogelgebieden.*
11.	Kasteel van Westmalle	2b	10.4, 16.9, 24.6	Bevestigen van de agrarische, bos- en parkbestemmingen op de gewestplannen voor het aaneengesloten gemengd landbouw- en bosgebied rond het Kasteel van Westmalle.
12.	Landbouwkamer van Malle	2b	11.2, 23.3	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van de landbouwkamer van Malle (11.2). *Opmaak van een gewestelijk RUP voor differentiatie van het agrarisch gebied als bouwvrij agrarisch gebied.*
13.	Oostmalle – Rijkevorsel	2b 2c	10.4, 22.3 10.11, 16.20	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van Oostmalle – Rijkevorsel (10.4, 10.11).
14.	Heigoed en Ketsenberg	2c	19.1	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van Heigoed

Nr.	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
				en Ketsenberg (19.1). *Opmaak van een gewestelijk RUP voor differentiatie van het agrarisch gebied als verwevingsgebied (richtcijfer 220 ha) op basis van de voorstelling in ruilverkaveling Malle-Beerse.*
15.	St.-Lenaerts – Achtel	2b 2c	10.3, 24.4 10.9	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van St.-Lenaerts – Achtel (10.3, 10.9). *Opmaak van een gewestelijk RUP voor Ondergrondse aardgasopslag Loenhout.* *Opmaak van een gewestelijk RUP voor differentiatie van het agrarisch gebied als bouwvrij agrarisch gebied in functie van weidevogelgebieden.*
16.	Hoog en Laag Eind – Heieiend	2c	10.6	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van Hoog en Laag Eind – Heieiend (10.6).
17.	Iepenrooi – Voort	2c	10.7, 17.2	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van Iepenrooi – Voort (10.7).
18.	Meerle	2c	10.7	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van Meerle (10.7).
19.	Heerle-Hal	2c	10.7, 23.4	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van Heerle-Hal (10.7).
20.	Poeleind – Langenberg	2c	10.8	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van Poeleind – Langenberg (10.8).
21.	Rijkevorsel – Bolk	2c	10.9, 22.6, 24.10	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van Rijkevorsel – Bolk (10.9). *Opmaak van een gewestelijk RUP voor differentiatie van het agrarisch gebied als bouwvrij agrarisch gebied in functie van weidevogelgebieden.*
22.	Beerse Noord	2c	10.10, 23.5	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van Beerse Noord (10.10).
23.	Halveweg	2c	10.10	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van Halveweg (10.10).
24.	Pampa – Zondereigen	2c	10.10, 22.4, 22.5, 24.11	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van Pampa – Zondereigen (10.10). *Opmaak van een gewestelijk RUP voor differentiatie van het agrarisch gebied als bouwvrij agrarisch gebied in functie van weidevogelgebieden.*
25.	Koekhoeven	2c	10.10, 22.7, 22.8, 24.11	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van Merksplas en Koekhoeven (10.10). *Pm. Opmaak van een gewestelijk RUP voor differentiatie van het agrarisch gebied als bouwvrij agrarisch gebied in functie van weidevogelgebieden.*
26.	Landbouwgebieden Baarle-	2d	10.12	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van Baarle-

Nr.	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
	Hertog			Hertog (10.12).
27.	Weelde – Ravels – Poppel	2d	10.13, 22.9, 22.10, 24.12	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van Weelde – Ravels – Poppel (10.13).
28.	Vogelrichtlijngebied ruilverkaveling Weelde	2d	10.13, 16.23, 23.6	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van Weelde (10.13). *Opmaak van het actieplan inzake instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van natuur en het natuurlijk milieu voor de betreffende speciale beschermingszone in functie van een bijdrage aan de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen. Dit actieplan kan aanleiding geven tot een ecologische infrastructuur binnen de herbevestigde zone en tot een uitbreiding van de zones waar aan beroepslandbouw kan worden gedaan.* *Opmaak van een gewestelijk RUP voor differentiatie van het agrarisch gebied als bouwvrij agrarisch gebied in functie van weidevogelgebieden.*

2.2 Mogelijke uitvoeringsacties op Vlaams niveau

Nr.	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
29.	Essenhoek – Arboretum	2a	18.1, 24.1	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - De omgeving van het Arboretum in Essen (18.1) met differentiatie van het westelijk deel (De Belder) als natuurverwevingsgebied, het centrale deel als natuurgebied (arboretum) en het oostelijke deel (Hemelrijk) als landbouwgebied. *Afstemmen met de gemeente Essen wie hiervoor initiatief neemt.*
30.	Horendonkse bossen en omgeving	2a	16.1, 10.2	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Het versterken van de bosstructuur (ca. 20 ha) en differentiatie van het bos- en recreatiegebied als natuurverwevingsgebied met mogelijkheid voor bosuitbreiding in het oostelijk deel van Essen Duinen (16.1) - Hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het landbouwgebied ten oosten van Essen Duinen (10.2) *Verder onderzoek en overleg nodig i.f.v. het gedetailleerd in kaart brengen van het landbouwgebruik en de landbouwbedrijfszetels, in functie van concrete mogelijkheden voor bosuitbreiding en in functie van het onderzoek naar ruilmogelijkheden als oplossingen voor landbouw (met gronden ten westen van het gebied). Opmaken van gevoeligheidsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.* *Verder onderzoek en overleg is nodig in functie van afstemming met provinciale actie rond de weekendzone.*

Nr.	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
31.	Bosgordel Sterbos – Pastoorsbossen – Bosduin	1 2a	3.2, 5.1 16.3, 16.4, 10.2	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Het nader uitwerken van het samen voorkomen van landbouw, natuur en bos en het versterken van de bosstructuur van het gebied van Sterbos, Pastoorsbossen en Bosduin (16.4, 16.3, 3.2) via bosuitbreiding (ca. 70 ha) en/of bosverbinding. - Hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het landbouwgebied aan de rand van de bosgordel en tussen tussen Bosduin en Gooreind (5.1, 10.2). *Verder onderzoek en overleg is nodig in functie van gedetailleerde ruimtelijke herschikkingen van de actuele toestand (landbouw, bos en natuurwaarden) en de potenties voor bosuitbreiding. Er wordt afgestemd met provinciale actie rond de clusters van weekendverblijven.*
32.	Maatjes – Wolfsheuvel	2a	10.2, 12.1, 13.1, 14.1, 16.2, 24.2	De opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Hernemen van de agrarische bestemming (10.2), versterking van de natuurwaarden in de kern van de Maatjes (14.1) en in de omgeving van de Maatjes (12.1, 13.1) in samenhang met behoud van landbouwgebruik en in functie van de Europese speciale beschermingszone. - Differentiatie van Wolfsheuvel (16.2) als natuurverwevingsgebied. *Verder onderzoek en overleg nodig i.f.v. het gedetailleerd in kaart brengen van het landbouwgebruik en de landbouwbedrijfszetels, concrete mogelijkheden voor uitbreiden van natuurgebieden en specifieke inrichtingacties binnen het agrarisch gebied/bosgebied i.f.v de instandhoudingsdoelstellingen van de speciale beschermingszone. Opmaken gevoeligheidsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.*
33.	Westmalle en omgeving Brechtse Heide	2b	10.4, 11.1, 15.2, 15.3, 15.4, 16.8, 16.9, 24.5, 24.6	De opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Versterking van de natuurwaarden in Marbelenven (15.4) - Differentiatie van het bosgebied 16.8 als natuurverwevingsgebied *Nood aan verdere actie dient te worden bekeken in relatie tot de initiatieven van de provincie in het gebied.*
34.	Abdij Westmalle	2b	16.10, 18.3, 24.7	De opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Het nader uitwerken van de verweving van landbouw, natuur en bos met mogelijkheden voor het versterken van de bosstructuur (ca. 20 ha) en aanduiding als erfgoedlandschap in samenhang met de erfgoedwaarden zoals omschreven in de definitief vastgestelde ankerplaats Abdij van West-Malle (16.10, 18.3, 24.7).

Nr.	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
35.	De Hees en omgeving	2b	10.3, 12.2, 16.6, 16.7, 24.4	De opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Het bevestigen en versterken van de natuurwaarden voor de afspraken rond maatregelen voor landinrichting in het kader van weidevogels (RVK St.-Lenaerts) - Het hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het landbouwgebied ten zuidwesten van De Hees (10.3) met aanduiding van bouwvrije en/of serrevrije gebieden. - Differentiatie van het parkgebied Eester (16.7) als verwevingsgebied. *Actie in relatie met actie 10 en 15: aanduiden van bouwvrije zones rond de maatregelen tot landinrichting* *De afspraken die gemaakt werden in het kader van de ruilverkaveling zullen via dit RUP integraal gevaloriseerd worden. Het ruilverkavelingsplan wordt als basis gebruikt voor de opmaak van het gewestelijk RUP.*
36.	Omgeving Maxburg en Zwartgoorhoeve – De Speeken	2b	15.1, 18.2, 10.3	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Het nader uitwerken van de verweving van landbouw, natuur en bos in het gebied met verspreide bosfragmenten Zwartgoorhoeve en De Speeken met oog op verbinding van de bestaande bossen. - Versterken van de natuurwaarden in het gebied ten N van de Blankenartloop (15.1). *Afstemming met de grensoverschrijdende Europees beschermde natuurgebieden en met de provinciale initiatieven rond glastuinbouw.* *Verder onderzoek en overleg nodig i.f.v. het gedetailleerd in kaart brengen van het landbouwgebruik en de landbouwbedrijfszetels, concrete mogelijkheden voor uitbreiden van natuur- en bosgebieden en mogelijkheden voor waterberging. Opmaken gevoeligheidsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.*
37.	Zuidelijke omgeving Groot Schietveld	2b	21.1, 22.2	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Verweving van landbouw, natuur, bos (ca. 10 ha) en water in de vallei van de Grote Beek – Weerijs stroomopwaarts van het Groot Schietveld en in de zone ten zuiden van het Groot Schietveld. *Verder onderzoek en overleg nodig i.f.v. het gedetailleerd in kaart brengen van het landbouwgebruik en de landbouwbedrijfszetels, potenties voor natuurontwikkeling en water i.f.v de instandhoudingsdoelstellingen van de speciale beschermingszone van het Groot Schietveld. Opmaken gevoeligheidsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.*

Nr.	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
38.	Mark ten noorden van de strafschool, inclusief zijbeken (Merkske, Heerlese loop)	2c	20.1, 20.2, 21.3, 15.6, 16.12, 18.4, 10.6, 10.7	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Nader uitwerken van de verweving van landbouw, natuur en water en versterken van de natuurwaarden in de vallei van de Mark tot de monding van het Merkske, het nader uitwerken van de verweving landbouw, natuur en bos in het gebied tussen Hollandse Loop, watermolen en strafschool en hernemen van de agrarische bestemming conform RVK Rijkevorsel-Wortel (21.3, 18.4). - Nader uitwerken van de verweving van landbouw, natuur en water en versterken van de natuurwaarden en mogelijkheden voor waterberging in de vallei van de Mark (21.3) ten noorden van de samenvloeiing met het Merkske, in de vallei van het Merkske (20.2), in de vallei van de Heerlese loop (20.1) en in (delen van) het complex Meerselse Bergen (15.6) en het hernemen van de agrarische bestemming (al dan niet bouwvrij) in valleidelen verder van de waterloop en buiten de valleien (10.6, 10.7). *Verder onderzoek en overleg nodig over de relatie landbouw- natuur- water over de volledige lengte van de Mark ten noorden van de strafschool. De afspraken die gemaakt werden in het kader van de ruilverkaveling Rijkevorsel-Wortel zullen via dit RUP integraal gevaloriseerd worden.*
39.	Gouwbergse loop en omgeving Klein Eisel	2c	15.5, 15.14, 16.11,21.2,	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Hernemen van de agrarische bestemming voor de kleinere delen van het landbouwgebied (10.7). - Nader uitwerken van de verweving van landbouw, natuur en water en versterken van de natuurwaarden en mogelijkheden voor waterberging in de vallei van de Gouwbergse Loop / Strijbeekse Loop (15.5, 21.2). - Versterken van de bosstructuur bosuitbreiding in Klein Eisel (p.m. ha) *Verder onderzoek en overleg nodig i.f.v. het gedetailleerd in kaart brengen van het landbouwgebruik en de landbouwbedrijfszetels, concrete mogelijkheden voor uitbreiden van natuur- of bosgebieden en mogelijkheden voor waterberging. Opmaken gevoeligheidsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.*
40.	Omgeving Smisselbergen – Heerle	2c	10.7, 16.14	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Hernemen van de agrarische bestemming voor kleinere landbouwgebieden rond Mariaveld en Heerle (10.7) - Het versterken van de bosstructuur in Smisselbergen met mogelijkheden voor bosuitbreiding (16.14) (p.m. ha) *Verder onderzoek en overleg nodig i.f.v. het gedetailleerd in kaart brengen van het landbouwgebruik en de landbouwbedrijfszetels, concrete mogelijkheden voor uitbreiden van bosgebieden. Opmaken gevoeligheidsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.*

Nr.	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
41.	Mark ten zuiden van de strafschool inclusief zijbeken (Kleine Mark, Bolkse beek) en omgeving	2c	10.8, 10.9, 10.10, 12.3, 12.4, 20.3, 20.4, 21.4	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Het versterken van de natuurwaarden in de vallei van de Mark (20.3) en de Bolkse Beek (20.4), het nader uitwerken van de verweving landbouw, natuur en water in de vallei van de Kleine Mark (21.4), het bevestigen en versterken van de natuurwaarden voor de afspraken rond maatregelen voor landinrichting in het kader van weidevogels ten NO van Rijkevorsel (12.4) en ter hoogte van de Druytsloop (12.3) (conform RVK Rijkevorsel-Wortel en RVK Merksplas), - Hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor de landbouwgebieden in valleidelen verder van de waterlopen en buiten de valleien van de Mark en tussen Kleine Mark en Bolkse beek (conform RVK Rijkevorsel-Wortel en Rijkevorsel-Wortel) (10.8, 10.9, 10.10) *De afspraken die gemaakt werden in het kader van de ruilverkavelingen Merksplas en Rijkevorsel-Wortel zullen via dit RUP integraal gevaloriseerd worden.* *Actie in relatie met actie 24: aanduiden van bouwvrije zones*
42.	Omgeving Blak – Abtsheide – Oosteneinde	2c	10.10, 15.9, 15.10, 15.11, 16.21	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen tussen Blak en Luisterborg (10.10) - Het versterken van de bos- en natuurwaarden in en rond Het Blak-Abtsheide, Luisterborghoeve, in Luisterborg en Oosteneinde (15.9, 15.10, 15.11, 16.21) *Verder onderzoek en overleg nodig in functie van de nabestemmingen van de ontginningsgebieden in relatie tot de instandhoudingsdoelstellingen voor speciale beschermingszones. Afstemming met het project Blak-Meergoor (ALBON dienst Natuurlijke Rijkdommen, visie op de nabestemming), met gewestelijk RUP Klei van de Kempen en met acties genomen door provincie ihkv ecologische verbinding. Opmaken gevoeligheidsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.*
43.	Gebied tussen Oostmalle, Beerse en Rijkevorsel	2c	15.12, 15.13, 16.20, 18.9, 19.1	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Versterken van de natuurwaarden in Kievit (inclusief het woonuitbreidingsgebied en complex Hoge Bergen – vliegveld (15.12, 15.13)), het nader uitwerken van de verweving van landbouw, natuur en bos (18.9, 19.1) in het gebied tussen Einde en Beerse (18.9) en Heigoed-Ketsenberg (19.1) met aandacht voor weidevogels en ecologisch waardevolle graslanden. *Verder onderzoek en overleg nodig in functie van afstemming tussen natuur en de aanwezige landbouw. Ook verder overleg nodig in kader van de ruilverkaveling zodat de afspraken die gemaakt worden in het kader van de ruilverkaveling Malle-Beerse via dit RUP integraal gevaloriseerd zullen worden. Opmaken gevoeligheidsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.*
44.	Wortelkolonie en omgeving	2c	10.10, 15.7, 16.15, 18.5, 24.9	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Het nader uitwerken van de verweving landbouw, natuur en bos voor Wortelkolonie en omgeving met aandacht voor versterking van de bosstructuur (p.m. ha) met inbegrip van bevestigen van agrarische bestemming (18.5, 24.9, 10.10). *Verder overleg nodig in functie van afstemming met provinciale acties.* *P.m. actie wordt verwacht uitgevoerd te worden door de provincie.*

Nr.	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
45.	Omgeving Merksplaskolonie na initiatief van de provincie mbt de Kolonie en recreatie	2c	10.9, 16.18, 16.19, 18.7, 18.8, 24.10, 26.1	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Het nader uitwerken van de verweving landbouw, natuur en bos voor Merksplaskolonie en omgeving met aandacht voor versterking van de bosstructuur (p.m. ha). - Het nader uitwerken van de verweving landbouw, natuur en bos voor het gebied ten westen van Merksplaskolonie (10.9) (conform RVK Merksplas) - Versterken van de bosstructuur in Bolk (16.18) en Brebos (16.19) (ca. 30 ha) en realiseren van een bosverbinding met Wortelkolonie - Differentiatie van het gebied Molenzijdse Heide (26.1) als verwevingsgebied natuur-recreatie. *Voor het gebied ten westen van Merksplas-Kolonie zullen de afspraken die gemaakt werden in het kader van de ruilverkaveling Rijkevorsel-Wortel via dit RUP integraal gevaloriseerd worden.* *Verder overleg is nodig in functie van afstemming met provinciaal RUP Merksplaskolonie en met de provinciale initiatieven rond toeristisch recreatieve knooppunten.* *P.m. gewestelijk initiatief in functie van natuurverweving voor de gebieden aan de rand van het gebied die niet aan bod gekomen zijn bij de provinciale actie.*
46.	Rond Punt en omgeving, inclusief Het Moer	2c	10.10, 15.8, 16.16, 16.17, 18.6, 24.11	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor landbouwgebied (10.10) zoals bepaald in RVK Zondereigen en Merksplas - Het nader uitwerken van de verweving landbouw, natuur en bos voor het gebied Gelse Bergen (18.6) in RVK Zondereigen. - Versterken van de bosstructuur van het gebied Staakheuvel-Heikant (16.16) en bosgebied Rond Punt (16.17) met mogelijkheden voor bosuitbreiding (p.m. 30 ha). *De afspraken die gemaakt werden in het kader van de ruilverkavelingen Zondereigen en Merksplas zullen via dit RUP integraal gevaloriseerd worden.*
47.	Vallei Merkske ten noorden van Merksplas	2c	10.10, 20.2	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor de landbouwgebieden (10.10) en versterken van de natuurwaarden in de vallei van het Merkske (20.2) conform de afspraken rond landinrichting in de RVK Zondereigen *De afspraken die gemaakt werden in het kader van de ruilverkaveling Zondereigen zullen via dit RUP integraal gevaloriseerd worden.*

Nr.	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
48.	Weelde – Ravels – Poppel weidevogelgebieden	2d	10.13, 12.5, 12.6	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Het hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor de landbouwgebieden ten noorden van Poppel en ten westen van Weelde (10.13) - Het bevestigen en versterken van de natuurwaarden (12.6) voor de afspraken rond maatregelen voor landinrichting in het kader van weidevogels (RVK Weelde) - Het bevestigen en versterken van de natuurwaarden (12.5) voor de afspraken rond maatregelen voor landinrichting in het kader van RVK Poppel *De afspraken die gemaakt werden in het kader van de ruilverkavelingen Poppel en Weelde zullen via dit RUP integraal gevaloriseerd worden.* *Actie in relatie met actie 28: aanduiden als bouwvrij agrarisch gebied*
49.	De Schrieken en Molenheide en andere bossen ten noorden van Poppel	2d	10.13, 16.22, 16.23, 16.24, 16.25, 16.26, 18.10, 24.12, 24.13	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Versterken van de bosstructuur in het gebied Molenheide (16.24) en het nader uitwerken van de verweving landbouw, natuur en bos in het westelijk deel van Molenheide (18.10) (p.m. 15 ha) - Versterken van de bosstructuur in de gebieden Nieuwkerk, Aarleheide, Klotkuilheide en De Schrieken (p.m. 15 ha). *De afspraken die gemaakt werden in het kader van de ruilverkavelingen Poppel en Weelde zullen via dit RUP integraal gevaloriseerd worden.* *Voor gebieden buiten deze ruilverkavelingen is verder onderzoek en overleg nodig i.f.v. het gedetailleerd in kaart brengen van het landbouwgebruik en de landbouwbedrijfszetels en potenties voor versterking van de bosstructuur. Opmaken gevoeligheidsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.*

3 Deelruimte 3. Turnhouts vennengebied en omgeving

3.1 Te herbevestigen agrarische gebieden

Nr.	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
50.	Baarlse Heide	3	34.1	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van Baarlse Heide. *Opmaak van het actieplan inzake instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van natuur en het natuurlijk milieu voor de betreffende speciale beschermingszone in functie van een bijdrage aan de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen. Dit actieplan kan aanleiding geven tot een ecologische infrastructuur binnen de herbevestigde zone en tot een uitbreiding van de zones waar aan beroepslandbouw kan worden gedaan.*

Nr.	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
				Opmaak van een gewestelijk RUP voor differentiatie van het agrarisch gebied als bouwvrij agrarisch gebied

3.2 Mogelijke uitvoeringsacties op Vlaams niveau

Nr.	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
51.	Turnhouts Vennengebied, noordwest	3	30.3, 30.6, 30.7, 30.8, 31.1, 32.1, 34.1, 34.2	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Het hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het landbouwgebied Baarlse Heide – Bijheide ten zuiden van het bos (34.1, 34.2). - Het versterken van de natuurwaarden in Hoogmoerheide, Zandvenheide, het Moer-Bloksgoor (het Geheul), Nieuwe Bossen en Zwart Water en differentiatie van het bosgebied als natuurverwevingsgebied (30.3, 30.6, 30.7, 30.8, 31.1, 32.1). *Verder onderzoek en overleg nodig i.f.v. het gedetailleerd in kaart brengen van het landbouwgebruik en de landbouwbedrijfszetels, potenties voor natuurontwikkeling en water i.f.v de instandhoudingsdoelstellingen van de speciale beschermingszone van het Turnhouts Vennengebied. Opmaken gevoeligheidsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.* Actie in relatie met acties 25 en 50 : aanduiden als bouwvrij agrarisch gebied
52.	Turnhouts Vennengebied, noordoost	3	30.1, 30.2, 30.4, 30.5, 30.7, 30.9, 31.2, 33.1, 34.2, 35.1	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor - Het hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor de landbouwgebieden Bijheide-Hoge Heide en ten westen van de kern van Ravels (34.2, 35.1) - Het versterken van de bos- en natuurwaarden in Eindegoorheide, Hoge Heide, zuiden van vliegveld, Grote en Kleine Klotteraard en Haverven en omgeving Klein Kuylen en het nader uitwerken van de verweving landbouw, natuur en water voor het gebied Zwarte Heide (33.1). (30.1, 30.4, 30.5, 30.7, 30.9, 31.2). - Versterken van de bosstructuur (p.m. 20 ha) en differentiatie van het bos- en recreatiegebied gebied Groenendaal – Ravelse Bergen (31.2) als natuurverwevingsgebied. *Verder onderzoek en overleg nodig i.f.v. het gedetailleerd in kaart brengen van het landbouwgebruik en de landbouwbedrijfszetels, potenties voor natuurontwikkeling, bosontwikkeling en water i.f.v de instandhoudingsdoelstellingen van de speciale beschermingszone van het Turnhouts Vennengebied en het recreatief gebruik. Opmaken gevoeligheidsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.*

Nr.	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
53.	Turnhouts Vennengebied, zuidoost	3	30.9, 30.10, 30.11, 35.2, 37.1, 38.2	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor - Het hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het landbouwgebied Oosthoven (35.2) - Het versterken van de natuurwaarden ter hoogte van Werkendam, Dombergheide en Meergoren en differentiatie van recreatiegebied Dombergheide als verwevingsgebied (30.9, 30.10, 30. 11, 37.1) *Verder onderzoek en overleg nodig i.f.v. het gedetailleerd in kaart brengen van het landbouwgebruik en de landbouwbedrijfszetels, potenties voor natuurontwikkeling, bosontwikkeling en water i.f.v de instandhoudingsdoelstellingen van de speciale beschermingszone van het Turnhouts Vennengebied en het recreatief gebruik. Opmaken gevoeligheidsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.* *Stad Turnhout stelt voor een initiatief met diverse gemeenten te nemen waardoor de relatie met ontginningen, bedrijvigheid en recreatie beter kan gelegd worden.*
54.	Turnhouts Vennengebied, zuidwest	3	30.8, 30.9, 36.1, 36.2, 38.2, 41.1	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Versterking van de natuur- en boswaarden met mogelijkheden voor bosversterking en verbinding tussen Peerdsven en Nieuwe Bossen (30.8) (ca. 10 ha), differentiatie van gebied Leemseinde – omgeving Peerdsven (36.1) als ruimtelijk verweven agrarisch gebied, natuurverwevingsgebied, natuur- en bosgebied - Het nader uitwerken van de verweving landbouw, natuur, water en bos in Leemsheide – omgeving Peerdsven en Drie Zwaantjes-Heihoeve (36.1, 36.2) met realisatie van een bosverbinding tussen Peerdsven en Nieuwe Bossen *Verder onderzoek en overleg nodig i.f.v. het gedetailleerd in kaart brengen van het landbouwgebruik en de landbouwbedrijfszetels, in functie van concrete mogelijkheden voor bosuitbreiding, i.f.v de instandhoudingsdoelstellingen van de speciale beschermingszone van het Turnhouts Vennengebied en in functie van het onderzoek naar ruilmogelijkheden als oplossingen voor landbouw. Opmaken van gevoeligheidsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.*

4 Deelruimte 4. Ravels – Arendonk

4.1 Te herbevestigen agrarische gebieden

Nr.	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
55.	Kermisheide	4	56.1, 59.1	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van Kermisheide. *Opmaak van het actieplan inzake instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van natuur en het natuurlijk milieu voor de betreffende speciale beschermingszone in functie van een bijdrage aan de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen. Dit actieplan kan aanleiding geven tot een ecologische infrastructuur binnen de herbevestigde zone en tot een uitbreiding van de zones waar aan beroepslandbouw kan worden gedaan.*
56.	Boerenbond	4	56.1	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van

Nr.	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
				Boerenbond.
57.	Kruisberghoeve	4	56.2	Bevestigen van de agrarische en bosbestemmingen op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied van Kruisberghoeve met behoud van de bosverbinding.

4.2 Mogelijke uitvoeringsacties op Vlaams niveau

Nr.	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
58.	Overbroek – Tulderse Heide	4	50.1, 51.1, 52.1,	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Het versterken van de natuurwaarden ter hoogte van Overbroek (52.1) en versterken van de bosstructuur en opname van de bos- en recreatiegebieden Tulderse Heide als natuurverwevingsgebied (50.1) - Het nader uitwerken van de verweving landbouw, natuur, water en bos rond Tulderse Beemden – Tulderbos (51.1) als ruimtelijk verweven agrarisch gebied, natuurverwevingsgebied, natuur- en bosgebied met mogelijkheden voor bosversterking in Tulderse Heide – Leiheide (50.1). *Afstemmen op acties genomen door provincie ihkv ecologische verbinding.* *Verder onderzoek en overleg nodig i.f.v. het gedetailleerd in kaart brengen van het landbouwgebruik en de landbouwbedrijfszetels, in functie van concrete mogelijkheden voor natuurontwikkeling, bosuitbreiding en hydrologie i.f.v de instandhoudingsdoelstellingen van de speciale beschermingszones en in functie van het onderzoek naar ruilmogelijkheden als oplossingen voor landbouw. Opmaken van gevoeligheidsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.*
59.	Staatsbossen van Ravels – omgeving Krombusseltjes – Kijkverdriet-De Lusthoven - Witgoor	4	50.2, 51.2, 52.2, 52.3, 54.1, 55.1, 56.2, 60.1	Opmaak van een gewestelijke ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Het hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het landbouwgebied Kijkverdriet – De Lusthoven (56.2) - Het versterken van de natuurwaarden en van de bosstructuur van de staatsbossen van Ravels (ca. 50 ha), de natuurwaarden van Overheide en de natuurwaarden in landbouwgebied in Kijkverdriet (50.2, 52.2, 52.3, 54.1). - Het nader uitwerken van de verweving landbouw, natuur en bos in de omgeving van Krombusseltjes en Witgoor (51.2, 55.1) *Verder onderzoek en overleg nodig i.f.v. het gedetailleerd in kaart brengen van het landbouwgebruik en de landbouwbedrijfszetels, in functie van concrete mogelijkheden voor natuurontwikkeling, bosuitbreiding en waterbeheer i.f.v de instandhoudingsdoelstellingen van de speciale beschermingszones. Opmaken van gevoeligheidsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.*

Nr.	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
60.	Wouwers - Kwade Putten – Hoge Vijverbos en de Zeshonderd en omgeving Kasteel den Tip	4	50.3, 50.4, 51.3, 51.5, 59.3, 60.2	Opmaak van een gewestelijke ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Differentiatie van het gebied de Zeshonderd (51.5) en omgeving als ruimtelijk verweven agrarisch gebied, natuurverwevingsgebied, natuur-, groen- of bosgebied. - Differentiatie van bos-, natuur-, agrarisch gebied Kwade Putten als natuurverwevingsgebied (51.3) met mogelijkheden voor versterking van de bosstructuur in Hoge Vijverbos (50.3) (p.m. ha) *Verder onderzoek en overleg nodig i.f.v. het gedetailleerd in kaart brengen van het landbouwgebruik en de landbouwbedrijfszetels, in functie van concrete mogelijkheden voor bosuitbreiding, rekening houdend met de erfgoedwaarden van het gebied. Opmaken van gevoeligheidsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.*
61.	Liereman en omgeving ten zuiden van kanaal Dessel-Schoten	4	51.4, 52.4, 53.1, 56.2, 57.1, 60.3	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - Het hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het landbouwgebied Schuurhoven – Draaiboom en landbouwgebied Kijkverdriet ten zuiden van kanaal Dessel-Schoten (56.2, 57.1). - Het versterken van de natuurwaarden van natuurreservaat Landschap de Liereman (52.4) en het nader uitwerken van de mogelijkheden voor landbouw in natuurbestemming langs de oostzijde (53.1) (o.a. Reenheide en omgeving) - Het nader uitwerken van de verweving landbouw, natuur en bos van het gebied rond Laks (51.4). *Verder onderzoek en overleg nodig i.f.v. het gedetailleerd in kaart brengen van het landbouwgebruik en de landbouwbedrijfszetels, in functie van concrete mogelijkheden voor natuurontwikkeling, versterking van de bosstructuur (p.m.) en waterbeheer i.f.v de instandhoudingsdoelstellingen van de speciale beschermingszones. Opmaken van gevoeligheidsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.*